

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

MÜZİK OKULLARI

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

GİTAR MODÜLÜ

(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2025

İÇİNDEKİLER

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ GİTAR MODÜLÜ	4
1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI	4
1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)	6
1.3.2. İçerik Çerçevesi	6
1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.3.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	8
1.3.5. Farklılaştırma	8
1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9
1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN YAPISI	13
2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜ SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALARI	15
1. SINIF	15
2. SINIF	30
3. SINIF	41
4. SINIF	51
5. SINIF	60
6. SINIF	72
7. SINIF	84
8. SINIF	98

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ GİTAR MODÜLÜ

1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bireysel çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en önemli bileşenlerinden birisi olup bireye ait duygu ve düşüncelerin fiziksel koordinasyon ve psikomotor becerilerin birlikte geliştirilmesi esasına dayanan bir eğitim ve öğretim sürecidir. Kişinin çalgı yoluyla vücut koordinasyonunun geliştirilmesi bu sürecin amacına işaret ederken toplumun bireye kazandırmış olduğu müzik kültürünün aktarılmasında da araç görevi üstlenmektedir. Bu sebeptendir ki özellikle ulusal önem taşıyan ve kültürü yansıtan çalgıların eğitim ve öğretime dâhil edilmesi, uluslararası tanınırlık ve kültür aktarımı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bireysel çalgı eğitimi diğer tüm eğitim ve öğretim alanları gibi belli ölçütler esas alınarak planlanmakta ve bu plana bağlı kalınarak yürütülmeyi gerektirmektedir. Bu süreç, çalgının niteliğine göre farklılık göstermektedir. Çalgı türlerinin farklı oluşu, her birinin kendine özel duruş, tutuş, pozisyon ve çalma tekniği gerektirmesi; bu çalgıların her biri için farklı bir öğretim programı oluşturmayı da zorunlu kılmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin beceri geliştirmeyi esas alması, bu çalgılara yönelik etkili programlar oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireyin bütüncül gelişimini amaçlayan köklü bir geçmişe sahip Türk millî eğitim sisteminin dijital çağ ve teknolojik gelişmelere duyarlılığını, yeri geldiğinde bu gelişmelere öncülük edebilme istek ve potansiyelini yansıtan bir anlayışla geliştirilmiştir. Öğretim programlarının temel öğeleri, Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modüllerinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin benimsediği ilke ve yaklaşımlar ile bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bileşenleri; alan becerileri, kavramsal beceriler (temel, bütünlük ve üst düzey düşünme), eğilimler (benlik, sosyal, entelektüel vb.), sosyal-duygusal öğrenme becerileri (benlik, sosyal yaşam, ortak/bileşik vb.), değerler ve okuryazarlık becerilerinden oluşmaktadır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri ile çalgı öğrenme-öğretme sürecinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde ilgi çekici, etkileşimli, güncel ve bireyin estetik, zihinsel ve duygusal gelişimini destekleyici hâle getirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca gitar eğitiminde Türk müziği makamlarına da yer verilerek öğrencilerin makamsal çalma becerileri geliştirilmelidir. Bu doğrultuda sanatsal bakış açısına sahip, yenilikçi ve kültürel çeşitliliğe duyarlı bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri, müziksel düşünmenin sistematik, estetik, analitik, tutarlı ve yapılandırılmış bir süreç içerisinde gelişmesini temel alarak hazırlanmıştır. Öğrencilerin sadece bilgi edinmelerinden ziyade müzikal bilgiye ulaşmalarını sağlayan becerilere sahip olabilmeleri, çalgı üzerindeki teknik bilgileri ve müzikal ifadeyi bütüncül olarak geliştirebilmeleri ön planda tutulmuştur. Bu doğrultuda bireyin müziksel gelişimine katkı sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde yaratıcı etkinliklere, çalgı üzerindeki keşif süreçlerine ve disiplinler arası bağlantılara yer verilmiştir.

Programda öğrencilerin bireysel ve toplu çalma becerilerini geliştirerek sorumluluk duyguları ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin artırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda içerikler hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişkiler kurularak sanat, kültür ve günlük yaşam gereksinimleri çerçevesinde yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında ise öğrenme kanıtlarını belirlemek amacıyla ölçme ve değerlendirme araçlarının süreç odaklı kullanıldığı bir program anlayışı benimsenmiştir.

1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan gitar modülüyle öğrencilerin

1. Gitar aracılığıyla estetik yönlerini geliştirmeleri,
2. Duygu, düşünce ve deneyimlerini gitar aracılığıyla ifade edebilmeleri,
3. Yaratıcılıklarını ve müzikal yeteneklerini gitar yoluyla geliştirmeleri,
4. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyıp farklı kültürel öğeleri müzikal bir zenginlik olarak algılamaları,

5. Gitar aracılığıyla zihinsel becerilerini ve müziksel düşünme yetilerini geliştirmeleri,
6. Bireysel ve toplumsal ilişkilerini gitar aracılığıyla desteklemeleri,
7. Gitar eğitimi kapsamında bilişim teknolojilerinden yararlanarak müziksel ifade ve üretim süreçlerini desteklemeleri,
8. Bireysel ve toplu çalma etkinliklerine katılarak müziksel iş birliği, empati ve sanat kültürünü geliştirmeleri,
9. Müziksel algı ve bilgilerini sistematik bir şekilde yapılandırma,
10. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeleri,
11. Millî birliği, kültürel bütünlüğü pekiştiren ve uluslararası müzik kültürüyle etkileşime açık bireyler olarak gelişmeleri amaçlanmaktadır.

1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Gitar modülünün temel öğeleri, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nin benimsediği ilke ve yaklaşımlarla bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni, gitar modülü öğrenme-öğretme süreçlerinin planlanması, uygulama ve yaşantılarının tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması ile hazırlanan materyal ve yöntemlerin belirlenmesi için referans kaynak olarak kullanılacaktır. Tüm eğitim ve öğretim süreçleri, kitap ve materyallerin tasarım süreci "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde yer alan öğrenci profilinin gelişimini destekleyecek şekilde planlanmalı ve yürütülmelidir.

Öğretmen, öğrencilerin etkinliklere etkin olarak katılmasını sağlamak için öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmalıdır. Dinleme, ritim çalışmaları, doğaçlama yapma, makamsal çalma, toplu çalma gibi özel müzik öğretim yöntemleri, öğrencilerin gitar modülünü sevmeleri ve dersin etkili bir şekilde işlenmesi için ayrı bir öneme sahiptir.

Öğretmen, uygulamada aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- Öğrencilerin hazır bulunuşlukları göz önünde bulundurularak bireysel ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, öğrencileri süreçte etkin kılacak etkinlikler planlanmalıdır. Çevre şartları da dikkate alınarak öğrenme ortamlarının motive edici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen gösterilmelidir.
- Öğrencilerin araştırma-inceleme ve bilgiye ulaşmasında bilişim teknolojilerinden faydalanmaları sağlanmalı, alana ilişkin materyaller ve önerilen müzik yazılımları eğitim ve öğretim sürecine dâhil edilmelidir.
- Öğrenme çıktıları, öğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilere aktarılmalı ve gelişim düzeylerine uygun şekilde sunulmalıdır.
- Gitar eğitiminin işlenişinde belirli gün ve haftalarla ilişkilendirmeler yapılmalı, tematik içerikler disiplinler arası bağlamda desteklenmelidir.
- Gitar modülünde temel amaç, öğrencilere çalgı çalma becerilerini kazandırmak ve öğrencilerin müzikal bilgiye erişimlerini sağlamaktır. Bunun yanı sıra öğrencilere müzik zevki kazandırmak, onların sanat ve estetik algılarını geliştirmek önemli hedefler arasındadır.
- Öğretim süreci boyunca öğrencilerin değerler eğitimi açısından öğrenme çıktısı elde etmesine özen gösterilmeli ve öğrenme çıktıları ilgili değerlerle örtük program anlayışıyla ilişkilendirilerek işlenmelidir.
- Gitar modülü işlenirken diğer derslerle bağlantılar kurularak disiplinler arası bir öğrenme süreci desteklenmelidir.
- Öğrencilerin öz müziklerinden hareketle yakın çevreden uzağa doğru teorik ve pratik müzik bilgisi kazanmaları hedeflenmelidir. Bu süreçte estetik bir bakış açısı kazanmaları için nitelikli eser ve örneklerle tanıştırmaları

sağlanmalıdır.

- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olacak öğrenme çıktıları için temel yaşam becerilerinin geliştirilmesine önem verilmeli, etkinlikler bu anlayışla hazırlanmalıdır.
- Gitar eğitimi, öğrencilerin öğrenme çıktılarına ulaşmasını destekleyecek şekilde eğlenceli ve zevkli bir süreç hâline getirilmelidir.
- Gitar eğitiminde müziksel anlama ve becerilerin etkin öğrenme yoluyla kazandırılması önemsenmeli ve geleneksel eğitim yöntemi ile birlikte modern müzik eğitim yaklaşımlarına da yer verilmelidir.

1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)

Gitar modülünde yer alan programlar arası bileşenler; sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerilerinden oluşmaktadır.

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; bireyin kendisini ve çevresini anlayarak olumlu ilişkiler kurmasını, duygularını yönetmesini, empati geliştirmesini ve müzik aracılığıyla sağlıklı bir benlik algısı oluşturmalarını destekleyen becerileri kapsar. Gitar eğitimi, bireysel ve toplu çalma süreçleri ile öğrencilerin iş birliği yapma, sabır gösterme, duygularını müzik yoluyla ifade edebilme ve başkalarını anlama becerilerini geliştirmesine katkı sağlar.

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, alan becerileri ve okuryazarlık becerileri ile doğru-ndan ilişkilidir. Bu beceriler, gitar çalma sürecinde hem doğrudan bir bileşen hem de öğrenme sürecinin daha etkili hâle gelmesini sağlayan destekleyici bir unsur olarak değerlendirilmelidir. Müzikal ifade ve çalgı eğitimi, öğrencilerin sanatsal yaratıcılığını geliştirirken aynı zamanda onların sosyal-duygusal gelişimlerine katkıda bulunur.

Bireyin gitar öğrenme sürecinde disiplinli çalışma, duygusal farkındalık, estetik duyarlılık, kendini ifade etme gibi unsurların yer alması, öğrencinin bu becerileri müzik eğitimi dışında da kullanabilmesini sağlar. Gitar eğitimi, bireyin öz güvenini artıran, grup çalışması içerisinde sorumluluk almasını sağlayan ve empati becerilerini geliştiren bir süreç olarak ele alınmaktadır.

Gitar eğitimi, bireyin hem sanatsal hem de ahlaki gelişimini destekleyen önemli bir öğrenme alanıdır. Bu bağlamda öğrencilerin kültürel mirası tanıması, müzik aracılığıyla duygularını ve düşüncelerini aktarması, saygı, sorumluluk, iş birliği gibi değerleri içselleştirmesi hedeflenmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel bileşenlerinden biri olan değerler, öğrencilerin müzik eğitimi sürecinde bireysel ve toplumsal gelişimlerine katkıda bulunacak şekilde işlenmelidir.

Gitar eğitimi ile öğrencilere disiplin, öz denetim, sabır, azim gibi nitelikler kazandırılır. Bireysel çalgı eğitimi sürecinde öğrenciler, müziğin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkisini keşfederek duyarlılıklarını geliştirir. Yerel, ulusal ve uluslararası müzik eserlerini tanımak, müzikal zenginliklerin farkına varmak ve bunları sahiplenmek değerler eğitimi çerçevesinde ele alınmalıdır. Gitar eğitimi yoluyla öğrencilerin tarihî ve kültürel mirası koruma bilinci kazanmaları ve bu mirası sanatsal yollarla aktarmaları desteklenmelidir.

Okuryazarlık becerileri; bireyin sanatsal, görsel ve dijital alanlarda kendini geliştirmesini sağlayan önemli yetkinlikler arasında yer almaktadır. Gitar eğitimi, öğrencilerin bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve sanatsal ifadeyi geliştirme süreçlerini destekler.

Çağımızın gerekliliklerinden biri olan dijital okuryazarlık, gitar eğitimi sürecinde de önemli bir yer tutmaktadır. Öğrenciler; dijital nota arşivleri, müzik teknolojileri ve çalgı eğitimi için geliştirilen yazılımları kullanarak gitar eğitimi sürecine dijital kaynakları entegre edebilmelidir.

Gitar eğitimi sürecinde öğrencilerin okuryazarlık becerileri kazanmaları, repertuvar oluşturma, bestecileri tanıma ve çalgının tarihî süreç içindeki gelişimini anlama açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda gitar eğitimi bireyin bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme ve sanat aracılığıyla ifade etme sürecinde önemli bir araç olarak ele alınmalıdır.

1.3.2. İçerik Çerçevesi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül gelişim anlayışının bir yansıması olarak gitar modülü, bilgi ve beceriler bağlamında tutarlı ve aşamalı bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Gitar eğitimi, bireyin çalgı ile olan etkileşimini temel alan, müzikal ve teknik gelişimi aşamalı olarak yapılandıran bir süreçtir. Bu nedenle gitar öğretim programı, her sınıf düzeyinde kazandırılması hedeflenen bilgi ve becerilerin içerik çerçevesine ve öğrencinin gelişim sürecine uygun

şekilde belirlenmesi esasına dayanmaktadır.

Gitar modülü, sınıf düzeyleri arasında bir bütünlük oluşturacak şekilde tasarlanmıştır. Program, temel teknik becerilerden başlayarak öğrencinin müzikal ifadesini ve sanatsal kimliğini geliştirmeyi amaçlayan bir yapı içinde kurgulanmıştır. Her sınıf seviyesinde işlenen temalar, bir önceki düzeyde kazanılan bilgi ve beceriler üzerine inşa edilerek ilerlemektedir. Bu süreçte öğretmenlerin yalnızca bulundukları sınıf düzeyine ait kazanımları değil programın genel yapısını dikkate alarak öğretim süreçlerini yürütmeleri beklenmektedir.

Gitar modülünün içeriği, çalgı eğitimine özgü bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Temalar, gitar çalgısına özgü teknik ve müzikal becerileri bir arada ele alarak öğrencinin hem fiziksel hem de sanatsal gelişimini desteklemektedir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde gitar çalgısı ile ilgili temel ve ileri düzey becerileri aşamalı olarak kazanmaları hedeflenmiştir.

Gitar modülünde yer alan teknik ve müzikal beceriler, öğrencilerin aşamalı olarak gelişim göstermelerini sağlamak amacıyla belirli genellemeler çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu genellemeler, gitar eğitiminin temel yapı taşlarını oluşturarak öğretmenlerin programın hedeflerini anlamalarına ve süreci planlamalarına rehberlik eder.

Her bir temaya özgü olarak belirlenen anahtar kavramlar, öğrencilerin gitar eğitiminde odaklanması gereken temel bilgileri içermektedir. Bunlar; duruş, tutuş, sağ el teknikleri (apoyando, tirando vb.), parmak yerleşimi, akorlar, melodik ifade, ritim, nota okuma, tonlama, legato teknikleri, dinamik kontrol gibi gitar çalma sürecinin temel bileşenlerini kapsamaktadır.

Öğrenme çıktılarında belirtilen teknik beceriler, gitar eğitiminin bilgi ve beceri bütünlüğünü yansıtan bir yapıdadır.

Gitar modülünün içerik çerçevesi; öğrencilere aşamalı olarak kazandırılacak bilgi ve becerileri kapsayan, bütüncül ve disiplinler arası bir anlayışla oluşturulmuştur. Programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin belirlenen temalar çerçevesinde yapılandırılmış öğrenme süreçlerini dikkate alarak öğrencilerin bireysel gelişimlerine uygun öğretim yaklaşımlarını benimsemeleri gerekmektedir.

1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Gitar modülünde öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleyecek ve sistematik olarak geri bildirim sağlanabilecek beceri temelli ölçme ve değerlendirme süreçleri esas alınmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrenci başarı ve yeterliklerini dikkate alarak hazırlanmış, öğrencilerin bireysel gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu süreçte gitar eğitimine özgü teknik ve müzikal becerilerin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri de göz önünde bulundurulmuştur. Bu programda eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri notla değerlendirilmeyecektir.

Öğrenme çıktılarının gerçekleştirilme süreçleri, öğrencilerin performanslarını ortaya koyabilecekleri öğrenme kanıtları ile desteklenmiştir. Öğrenme kanıtları, öğrencilerin gitar çalma becerilerini, teknik hâkimiyetlerini, müzikal ifade yetkinliklerini ve bireysel ya da toplu çalma deneyimlerini değerlendirmek amacıyla kullanılır. Bu süreçte çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları uygulanarak öğrencilere öğrenme düzeyleri, gelişim alanları ve eksiklikleri hakkında geri bildirim sağlanmaktadır. Program, her üniteye yer alan ölçme ve değerlendirme araçlarının öğretmenler tarafından kullanılmasının yanı sıra gerekli görülen durumlarda bu araçların öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda uyarlanabilmesine veya sürece farklı araçların dâhil edilebilmesine olanak tanıyacak biçimde yapılandırılmıştır.

Gitar modülünde farklı öğrenme biçimlerine hitap edebilecek şekilde hem geleneksel hem de tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yer verilmiştir. Programda her temada en az bir performans görevi verilmiştir. Öğrencilerin teknik becerilerini ve müzikal ifadelerini değerlendirmek için kullanılan başlıca ölçme ve değerlendirme araçları şunlardır:

- Gözlem formları
- Kontrol listeleri
- Dereceli puanlama anahtarı
- Öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları
- Performans görevleri

Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin bireysel gelişim hızları ve öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak farklı yaklaşımlar benimsenmiştir. Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçları, öğrencilerin öğrendiklerini sadece teknik yeterlilik açısından değil müzikal ve sanatsal ifadeye dönüştürerek günlük yaşama aktarabilmelerine yardımcı olacak şekilde tasarlanmıştır.

Gitar eğitiminin ölçme ve değerlendirme süreçleri, sadece teknik doğruluğu değil öğrencinin müziği anlamlandırma, kendini ifade etme ve estetik algısını geliştirme sürecini de kapsayan bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin geri bildirim odaklı ve gelişim temelli ölçme ve değerlendirme süreçlerini benimsemeleri beklenmektedir.

1.3.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Gitar eğitiminde öğrenme-öğretme yaşantıları, öğrencilerin gitar çalgısına özgü bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamak için yapılandırılmıştır. Bu yaşantılar, öğrencilerin temel gitar becerilerini ardışık bir şekilde edinmelerini sağlamak amacıyla belirli bir hiyerarşi ve öncüllük ilişkisi dikkate alınarak tasarlanmıştır. Örneğin gitar çalmada doğru parmak pozisyonu ve doğru akor geçişlerinin uygulanabilmesi için önce temel gitar tekniklerinin ve ritmik yapıların anlamlandırılması gerekmektedir.

Her bir tema planlanırken öğrencilerin sahip olması gereken ön bilgi ve beceriler belirlenmeli, öğrencilerin bu bilgi ve beceriler bağlamındaki hazır bulunuşlukları değerlendirilmelidir. Eksik veya hatalı öğrenmelerin giderilmesi için uygun çalışmalar planlanarak öğrencilerin temaya sosyal ve duygusal açıdan da hazır olmaları sağlanmalıdır.

Öğrencilerin hazır bulunuşlukları göz önünde bulundurup ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, onların etkin olacağı etkinlikler planlanmalıdır. Ayrıca öğrencilerin önceki bilgileri ile yeni öğrenmeleri arasında bağlantı kurulması ve gitarın müziksel bağlamda günlük yaşamla ilişkilendirilmesi amacıyla öğrenmeler arasında köprü kurulması beklenmektedir.

Gitar modülünde disiplinler arası ilişkiler kurularak öğrencilerin farklı disiplinlerdeki bilgi ve becerileri kullanmaları sağlanmakta ve beceriler arası ilişkiler vurgulanmaktadır. Bu kapsamda hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişki kurulması önem taşımaktadır.

Günümüz müzik eğitimi anlayışı, gitar eğitiminde de değişim ve dönüşümlere yol açmıştır. Gitar modülüne özgü öğrenilmesi gereken bilgi, beceri, değer ve eğilimlerin farklılaşması ve önem sıralarının değişmesi kaçınılmaz olmuştur. Bu süreçte gitar programının tüm bileşenlerinin öğrenme-öğretme yaşantılarında ilgili bağlam içerisinde bütünleştirilerek verilmesi gerekmektedir.

Yeni öğretim programlarının önemli bileşenlerinden biri olan "öğrenme-öğretme uygulamaları", öğrenme çıktılarının ilgili becerinin süreç bileşenlerine dayalı olarak nasıl kullanılacağını açıklamaktadır. Bu uygulamalar bilgi, beceri, eğilim ve değerler bütünlüğü içinde düşünülmeli ve gitar alan becerilerinin ve kavramsal becerilerin tüm bileşenlerinin ardışık bir şekilde uygulanmasına dikkat edilmelidir.

Gitar temalarının öğrenme-öğretme uygulamaları planlanırken becerilerin süreç bileşenlerini zenginleştiren, öğrenme-öğretme faaliyetlerinin anlam ve kalıcılığını destekleyen, konuya özgü beceriler, eğilimler ve değerler belirlenerek öğretilmeye bunların uygun şekilde kullanılması ile ilgili göstergeler sunulmalıdır.

Ayrıca gitar eğitiminde Türk müziği makamlarına yer verilerek öğrencilerin makamsal çalma becerileri geliştirilmelidir. Öğrencilere gitarda icra edilebilen temel makamlar tanıtılarak bu makamların karakteristik özellikleri öğretilmeli ve öğrencilerin bu bağlamda müzikal farkındalık kazanmaları sağlanmalıdır. Makamsal çalma, öğrencilerin müzikal ifadelerini geliştirmelerine katkıda bulunarak geleneksel müzik kültürüne duyarlılık kazanmalarına destek olmalıdır.

1.3.5. Farklılaştırma

Gitar eğitiminde öğrencilerin edinmesi beklenen bilgi ve beceriler genellikle aynıdır ancak her öğrencinin ilerleme hızı, ihtiyaç duyduğu destek ve öğrenme tarzı farklılık gösterebilir. Bu durum, programda "farklılaştırma" başlığı altında ele alınmaktadır.

Farklılaştırmanın bir boyutu olan "zenginleştirme", öğrenme sürecinde daha hızlı ilerleyen ve belirlenen becerileri daha derinlemesine kavrayabilen öğrencilere yöneliktir. Zenginleştirme etkinlikleri, öğrencilerin gitar çalmaya dair

bilgilerini daha ileri düzeyde genişletmelerine, teknikleri ve teorik bilgileri daha derinlemesine keşfetmelerine olanak sağlar. Bu bağlamda gitar eğitiminde zenginleştirme faaliyetleri; gitarın tarihsel gelişimi, farklı icra teknikleri, çeşitli müzik türlerinde gitarın rolü ve gitar ile müzik üretimi üzerine araştırma ve yaratıcı projeler içerebilir. Ayrıca öğrencilerin teknolojiyi kullanarak gitarla ilgili dijital içerikler üretmelerine yönelik önerilere yer verilmektedir.

Farklılaştırmanın diğer boyutu olan “destekleme”, programın hedeflediği bilgi ve becerilere ulaşmada daha fazla yönlendirme, görsel ve işitsel destek, somut örnekler ve bireysel rehberliğe ihtiyaç duyan öğrencilere yönelik olarak tasarlanmıştır. Destekleme çalışmaları, gitarın temel tekniklerini öğrenme sürecinde öğrencilerin bireysel gereksinimlerine uygun ek materyaller sunulmasını, grup çalışmalarıyla akran öğrenmesini ve öğretmenin süreçte daha etkin rehberlik etmesini içerir. Ayrıca öğrencilerin gitar eğitiminde ilerlemelerini sağlamak için çeşitli işitsel ve görsel kaynaklardan yararlanmalarına yönelik öneriler sunulmaktadır.

Gitar eğitimi kapsamında makamsal çalma becerileri ile ilgili çalışmalara da yer verilerek öğrencilerin gitarla makamsal geçişleri deneyimlemeleri ve bu müzikal formları analiz etmeleri sağlanmalıdır. Zenginleştirme bağlamında öğrencilerin belirli makamların icrasını öğrenmeleri, gitarla bu makamların karakteristik özelliklerini çalmaları ve bu müzikal yapıları keşfetmeleri desteklenebilir. Destekleme sürecinde ise öğrencilerin makamsal yapıları daha kolay kavrayabilmeleri için dinleme çalışmaları, nota okuma pratikleri ve uygulamalı çalışmalar yapılmalıdır.

Öğretmenlerin hem zenginleştirme hem de destekleme faaliyetlerini öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurarak kapsayıcı bir anlayışla yürütmeleri beklenmektedir. Bu faaliyetler, öğrencilerin gitar eğitimi sürecindeki gelişimlerini desteklemeye yönelik bir çerçeve sunmakta olup programın hedeflerine ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır.

Öğrenme-öğretme süreçlerinin disiplinler arası ve beceriler arası ilişkilerin işe koşulmasını sağlayacak şekilde planlanmasının programın bütüncül yaklaşımının başarıya ulaşması için önemi göz önünde bulundurulmalıdır.

1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

Tema temelli yaklaşımla hazırlanan gitar modülü, 1 ve 2. sınıflarda haftalık 1 ders saati; 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda ise haftalık 2 ders saati uygulanacak şekilde planlanmıştır. Programda yer alan her sınıf düzeyi için tema isimleri “Gitar Modülü Sınıflara Göre Temalar” tablosunda gösterilmiştir.

GİTAR MODÜLÜ SINIFLARA GÖRE TEMALAR

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
Çalgıları Tanıyorum	Çalgının Bakımı ve Korunması	Gitarda Sağ El (Apoyando) Tekniği	Gitarda Sağ El Baş Parmağı Kullaniyorum	Gitar Türleri	Gitarda Küçük Usullerle Ritim Çalışmaları-2	Gitarda Legato-Staccato ve Süslemeler	Gitarda Doğaçlama Çalışmaları
Çalgı Seslerini Ayırt Ediyorum	Klavyedeki Notaları Öğreniyorum	Gitarda Dizi Çalışmaları	Gitarda Temel Akorlar	Gitarda Küçük Usullerle Ritim Çalışmaları-1	Gitarda Bare Çalışmaları	Gitarda İleri Düzey Akorlar	Güncel ve Popüler Müziklerle İcra
Çalgımı Tanıyorum (Gitar)	Gitarda Sağ El (Tirando) Tekniği	Gitarda Tek Sesli Ezgiler	Gitarda Arpej Tekniğini	Çargâh Makamı Dizisiyle İcra	Kürdi Makam Dizisiyle İcra	Buselik Makam Dizisiyle İcra	İki Gitar Çalışmaları Yapıyorum
Gitarda Temel Davranışlar	Gitarda Sol El Çalışmaları			Gitarda Başlangıç Seviyesi Türküler	Hicaz Makam Dizisiyle İcra	Gitarda Türkü Düzenlemeleri	Repertuar Oluşturuyorum

Temaların işleniş sırası, içerdiği öğrenme çıktıları sayısı ve temaların süreleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

1. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. ÇALGILARI TANIYORUM	1	4	11
2. ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM	1	4	11
3. ÇALGIMI TANIYORUM (GİTAR)	2	9	26
4. GİTARDA TEMEL DAVRANIŞLAR	4	16	44
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	3	8
TOPLAM	8	36	100

2. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. ÇALGININ BAKIMI VE KORUNMASI	1	6	17
2. KLAVYEDEKİ NOTALARI ÖĞRENİYORUM	2	9	25
3. GİTARDA SAĞ EL (TİRANDO) TEKNİĞİ	1	6	17
4. GİTARDA SOL EL ÇALIŞMALARI	2	12	33
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	3	8
TOPLAM	6	36	100

3. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTARDA SAĞ EL (APOYANDO) TEKNİĞİ	1	22	31
2. GİTARDA DİZİ ÇALIŞMALARI	1	22	30
3. GİTARDA TEK SESLİ EZGİLER	1	24	33
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	3	72	100

4. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTARDA SAĞ EL BAŞ PARMAĞIMI KULLANIYORUM	2	26	35
2. GİTARDA TEMEL AKORLAR	1	22	31
3. GİTARDA ARPEJ TEKNİĞİ	1	20	28
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

5. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTAR TÜRLERİ	1	6	8
2. GİTARDA KÜÇÜK USULLERLE RİTİM ÇALIŞMALARI-1	1	24	34
3. ÇARGÂH MAKAMI DİZİSİYLE İCRA	1	24	33
4. GİTARDA BAŞLANGIÇ SEVİYESİ TÜRKÜLER	1	14	19
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

6. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTARDA KÜÇÜK USULLERLE RİTİM ÇALIŞMALARI-2	1	18	25
2. GİTARDA BARE ÇALIŞMALARI	1	14	19
3. KÜRDİ MAKAM DİZİSİYLE İCRA	1	18	25
4. HİCAZ MAKAM DİZİSİYLE İCRA	1	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

7. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTARDA LEGATO-STACCATO VE SÜSLEMELER	1	18	25
2. GİTARDA İLERİ DÜZEY AKORLAR	1	18	25
3. BUSELİK MAKAM DİZİSİYLE İCRA	1	16	22
4. GİTARDA TÜRKÜ DÜZENLEMELERİ ÇALIŞIYORUM	1	16	22
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

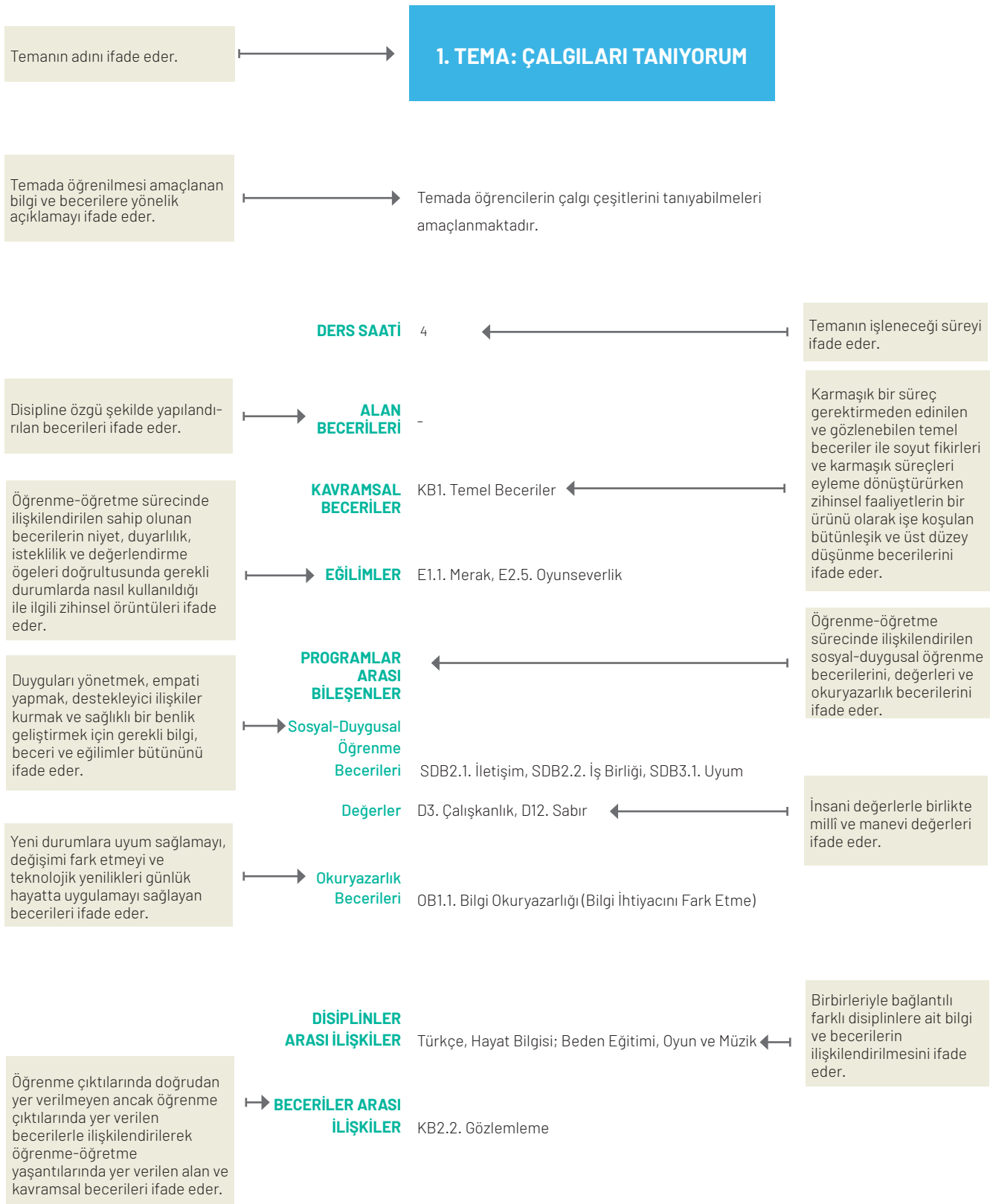
8. SINIF GİTAR MODÜLÜ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. GİTARDA DOĞAÇLAMA ÇALIŞMALARI	1	16	22
2. GÜNCEL VE POPÜLER MÜZİKLERLE İCRA	1	16	22
3. İKİ GİTAR ÇALIŞMALARI YAPIYORUM	1	16	22
4. REPERTUVAR OLUŞTURUYORUM	2	20	28
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	5	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜNÜN YAPISI

Gitar modülünün temalarının yapısı aşağıdaki infografikte verilmiştir.

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.1.1.1. Çalgıları tanıyabilme

Disiplin kodu
Sınıf düzeyi
Programdaki tema sırası
Temadaki öğrenme çıktısının sırası

Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, sembolleri vb. ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Genellemeler/

Çalgıların Tanıtımı

- Çalgılar farklı şekil, büyüklük ve malzemelerden oluşur.
- Çalgılar, çalma biçimlerine göre gruplandırılabilir.
- Çalgılar görsel, dokunsal ve işitsel yollarla keşfedilebilir.

Öğrenme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırları) ifade eder.

Anahtar Kavramlar Sembol ve Gösterimler

çalgı, çalgı türleri, telli çalgılar, üflemeli çalgılar, vurmali çalgılar

Öğrenme çıktıları, eğilimler, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; eşleştirme soruları, soru cevap, doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Yapboz oyunu oynanabilir. Performans görevi olarak öğrencinin çalgı çeşitlerini somutlaştırması için müzik mağazasına gitme ve gözlem yapma görevi verilebilir.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevrelerinde farklı çalgılar olduğunu ve bu çalgıların şekil, büyüklük ve malzeme bakımından birbirinden farklı olabileceğini bildikleri ayrıca nesneleri büyüklüklerine, renklerine veya dokularına göre gruplandırabildikleri kabul edilir.

Önceki eğitim ve öğretim süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin çalgılarla ilgili mevcut bilgilerini belirlemek için çeşitli yöntemler birlikte kullanılabilir. Öncelikle öğrencilerin çalgılar hakkındaki düşüncelerini serbestçe ifade etmeleri için sorular sorulabilir. Örneğin "Daha önce hiç çalgı gördünüz mü? Hangi çalgıları biliyorsunuz? Çalgılar neye benziyor?" gibi sorularla öğrencilerin çalgılarla ilgili farkındalık düzeyleri ve ön bilgileri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin çalgıları günlük yaşamla ilişkilendirerek tanımlarını sağlamak için çevrelerinde gördükleri nesnelerden ve deneyimlerinden yola çıkılabilir. Öncelikle evde, okulda ve dışarıda çalgılara benzeyen nesneler olup olmadığı sorgulanabilir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.1.1.1
Öğrencilerin çevrelerinde bulunan çalgıları fark etmeleri ve bu çalgıları gözlemleyerek keşfetmeleri sağlanır. "Çalgılar neye benziyor?", "Çalgılar neden farklı şekillerdedir?", "Bazı çalgılar neden büyük, bazıları küçüktür?" gibi sorularla öğrencilerin merak duygularını harekete geçirilir (**E1.1**). Sınıfa çeşitli çalgı görselleri, maketler veya gerçek çalgılar getirilerek öğrencilerin çalgıları dokunarak, yakından inceleyerek ve karşılaştırarak gözlem yapmalarına rehberlik edilir.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren eğitim yaklaşımlarını ifade eder.

FARKLIlaştırma

Zenginleştirme

Öğrencilerin keşiflerini derinleştirmek için çeşitli etkinlikler uygulanabilir. "Çalgı Dedektifleri" etkinliğinde öğrenciler; çalgıları büyüklük, malzeme ve şekillerine göre karşılaştırarak sınıflandırabilir ve buldukları çalgıları çizebilir.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Destekleme

Öğrencilerin çalgıları tanımasını desteklemek için somut, tekrar eden ve yönlendirmeli etkinlikler uygulanabilir. Öncelikle çalgılar bire bir dokunarak, yakından inceleyerek ve öğretmenin rehberliğinde keşfedilebilir. Öğrencilere "Bu çalgı büyük mü, küçük mü?", "Bu çalgının yüzeyi nasıl?", "Bu çalgı hangi malzemeden yapılmış olabilir?" gibi net ve basit sorular yöneltilerek gözlem yapmaları sağlanabilir.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETİM YANSITIMLARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİTAR MODÜLÜ SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALARI

1. SINIF

1. TEMA: ÇALGILARI TANIYORUM

Temada öğrencilerin çalgı çeşitlerini tanıyabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL BECERİLER KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.1.1.1. Çalgıları tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgıların Tanıtımı

Genellemeler

- Çalgılar farklı şekil, büyüklük ve malzemelerden oluşur.
- Çalgılar, çalma biçimlerine göre gruplandırılabilir.
- Çalgılar görsel, dokunsal ve işitsel yollarla keşfedilebilir.

Anahtar Kavramlar

çalgı, çalgı türleri, telli çalgılar, üflemeli çalgılar, vurmali çalgılar, yaylı çalgılar

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; eşleştirme soruları, soru cevap, doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Yapboz oyunu oynanabilir. Performans görevi olarak öğrencinin çalgı çeşitlerini somutlaştırması için müzik mağazasına gitme ve gözlem yapma görevi verilebilir. Performans için çalgı çeşitlerini tanıma, çalgıların fiziksel farklılıklarını belirleme, malzeme ve ses özelliklerini karşılaştırma, mağaza görevlisiyle etkileşim, soru sorma gibi kriterler belirlenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevrelerinde farklı çalgılar olduğunu ve bu çalgıların şekil, büyüklük ve malzeme bakımından birbirinden farklı olabileceğini bildiği; nesneleri büyüklüklerine, renklerine veya dokularına göre gruplandırabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin çalgılarla ilgili mevcut bilgilerini belirlemek için çeşitli yöntemler birlikte kullanılabilir. Öncelikle öğrencilerin çalgılar hakkındaki düşüncelerini serbestçe ifade etmeleri için sorular sorulabilir. Örneğin "Daha önce hiç çalgı gördünüz mü? Hangi çalgıları biliyorsunuz? Çalgılar neye benziyor?" gibi sorularla öğrencilerin çalgılarla ilgili farkındalık düzeyleri ve ön bilgileri değerlendirilebilir. Ardından öğrencilerin görsel algılarını ölçmek amacıyla çalgılarla ilgili bildiklerini çizmeleri istenebilir. Çizimlerini anlatmaları teşvik edilerek dikkat ettikleri fiziksel özellikler ve çalgılar hakkındaki düşünceleri anlaşılmaaya çalışılabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin çalgıları günlük yaşamla ilişkilendirerek tanımalarını sağlamak için çevrelerinde gördükleri nesnelerden ve deneyimlerinden yola çıkılabilir. Öncelikle evde, okulda ve dışarıda çalgılara benzeyen nesneler olup olmadığı sorgulanabilir. Örneğin "Evde büyük ve küçük tencereleri yan yana koyduğunda büyüklük farkını görebiliyorsun. Çalgılar da böyle büyük ya da küçük olabilir mi?", "Bazı oyuncaklar sert, bazıları yumuşak oluyor. Çalgılar da farklı malzemelerden yapılabilir mi?" gibi sorularla öğrencilerin çalgıları fiziksel yönleriyle anlamlandırmaları sağlanabilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin daha önce herhangi bir çalgıyı görüp görmedikleri sorulabilir. "Bir düşünde, okulda ya da televizyonda çalgılar gördünüz mü?", "Evde oyuncak bir çalgınız var mı?" gibi sorularla öğrencilerin çalgıları fark etme düzeyleri ölçülebilir. Öğrencilerin oyuncakları ve çevrelerindeki nesneleri gözlemleme alışkanlıklarından yola çıkılarak çalgılarla benzerlik kurmaları sağlanabilir.

"Büyük çalgılar nerede durur, küçük çalgılar nerede saklanır?", "Tahta bir çalgıyla metal bir çalgı nasıl farklı görünebilir?" gibi sorular yöneltilerek çalgıların fiziksel özelliklerine yönelik dikkatleri çekilebilir. Ayrıca gündelik yaşamda kullanılan bazı eşyalarla çalgıların benzer olabileceğini keşfetmeleri sağlanabilir. Örneğin "Bazen büyük bir kutu ya da tahta parçası gördüğümüzde ona dokunmak isteriz. Çalgılar da farklı dokularda olabilir mi?" sorusuyla çalgıların yüzey özellikleri fark ettirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.1.1.1

Öğrencilerin çevrelerinde bulunan çalgıları fark etmeleri ve bu çalgıları gözlemleyerek keşfetmeleri sağlanır. "Çalgılar neye benziyor?", "Çalgılar neden farklı şekillerdedir?", "Bazı çalgılar neden büyük, bazıları küçüktür?" gibi sorularla öğrencilerin merak duygularını harekete geçirilir **(E1.1)**. Sınıfa çeşitli çalgı görselleri, maketler veya gerçek çalgılar getirilerek öğrencilerin çalgıları dokunarak, yakından inceleyerek ve karşılaştırarak gözlem yapmalarına rehberlik edilir. "Bu çalgı sert mi yumuşak mı?", "Bu çalgının şekli nasıl?" gibi sorularla çocukların dikkat etmeleri gereken noktalar belirlenir. Öğrenciler çalgılara dokunarak, büyüklüklerini kıyaslayarak ve farklı açılardan inceleyerek gözlem yaparlar. Öğretmen, çocukların gözlem yaparken kullanabilecekleri araçları tanıtır (büyüteç ile yakından bakma, gözleri kapatarak dokunarak hissetme, çalgıları farklı açılardan inceleme vb.). Öğrenciler, gözlemlerini sözlü olarak ifade eder ve öğrendiklerini paylaşır **(SDB2.1)**. Öğrenciler, çalgılar hakkında daha fazla bilgi edinme ihtiyacını fark eder ve öğretmenlerine veya arkadaşlarına sorular yöneltir **(OB1)**. Öğrencilerin çalgıları, dikkatli ve sabırla gözlemlemeleri istenir. Not alma yerine gözlem sonuçları sınıfta eğlenceli grup etkinlikleriyle ve oyunlarla kaydedilir **(E2.5)**. Büyük çalgılar bir köşeye, küçük çalgılar başka bir köşeye konur. Tahta çalgılar bir tarafa, metal çalgılar başka bir tarafa ayrılır. Sert yüzeyli çalgılar ile yumuşak yüzeyli çalgılar karşılaştırılır. Öğretmen, çocuklarla birlikte çalgıları benzer özelliklerine göre sınıflandırır ve basit şekiller veya renkli kartlarla gösterir **(KB2.2)**. Öğrenciler, verilen görevleri özenle ve çalışkanlıkla tamamlamak için çaba gösterirlerken hedeflere ulaşmak için hazırladıkları planı da uygularlar **(D3.2)**. Çocukların öğrendiklerini hatırlamalarını kolaylaştırmak için çalgıların büyüklüğüne, malzemesine veya şekline göre gruplayan bir poster hazırlanır. Bu süreçte öğrenciler arkadaşlarıyla iş birliği yaparak çalgıları sınıflandırır ve fikirlerini paylaşır **(SDB2.2)**. Öğrenciler çalgıları renk, doku büyüklük gibi fiziksel özelliklerine göre sınıflandırdıktan sonra, bu çalgıları çalma biçimlerine göre gruplamaları sağlanır. Öğretmen, "Bazı çalgılar neden tokmakla çalınıyor, bazıları elle tutuluyor, bazıları üfleniyor?" gibi sorularla öğrencilerin çalgı türlerini keşfetmelerine rehberlik eder. Öğrenciler, elleriyle vurduklarında veya salladıklarında ses çıkaran çalgıları (davul, tef, marakas vb.) fark ederler. Öğrenciler, telleri gerilmiş ve parmakla ya da yayla titreştirilen çalgıları (gitar, keman, arp vb.) gözlemler. Bu süreçte çalgıların yapısal ve çalma biçimine dayalı farklılıkları gözlemlenir. Öğretmen, öğrencilerin çalgıları dokunarak ve hareketlerini inceleyerek hangi gruba ait olduğunu anlamalarına yardımcı olur **(SDB3.1)**. Öğrenciler, çalgıların benzerliklerine ve farklılıklarına dair gözlemlerini hareketlerle, görsellerle veya oyunlarla ifade ederler. Vurmalı çalgıları taklit eden bir hareket yaparak tanımlarlar. Telli çalgılar için hayali bir gitar çalma hareketi yaparlar. Üfleme çalgılar için üfleme hareketi yaparak türünü gösterirler. Dersin sonunda öğretmen, "Hangi çalgılar tokmakla çalınıyor?", "Hangi çalgılar üflenerek çalınıyor?", "Telli çalgılar nasıl görünüyor?" gibi sorularla öğrencilerin gözlemlerini pekiştirir. Öğrenme çıktıları; eşleştirme soruları, soru cevap, doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Yapboz oyunu oynanabilir. Performans görevi olarak öğrencinin çalgı çeşitlerini somutlaştırması için müzik mağazasına gitme ve gözlem yapma görevi verilebilir. Performans için çalgı çeşitlerini tanıma, çalgıların fiziksel farklılıklarını belirleme, malzeme ve ses özelliklerini karşılaştırma, mağaza görevlisiyle etkileşim, soru sorma gibi kriterler belirlenebilir. Performans, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin keşiflerini derinleştirmek için çeşitli etkinlikler uygulanabilir. "Çalgı Dedektifleri" etkinliğinde öğrenciler; çalgıları büyüklük, malzeme ve şekillerine göre karşılaştırarak sınıflandırabilir ve buldukları çalgıları çizebilir. "Çalgı Modelleme Atölyesi" etkinliğinde ise oyun hamuru, kâğıt veya karton gibi malzemelerle çalgı modelleri oluşturabilir; bu çalgıların neden bu şekilde tasarlandığını tartışabilirler. Öğrencilerin analitik düşüncelerini sağlamak için "Kendi Çalgı Sınıflandırmamı Yapıyorum" etkinliği yapılabilir; burada çalgılar, öğrencilerin belirlediği kriterlere göre gruplanabilir. Günlük hayatla ilişkilendirme amacıyla "Çalgılar Nerede Kullanılır?" etkinliğinde çalgıların farklı ortamlarda nasıl yer aldıkları hakkında gözlemler paylaşılabilir.

Destekleme Öğrencilerin çalgıları tanımasını desteklemek için somut, tekrar eden ve yönlendirmeli etkinlikler uygulanabilir. Öncelikle çalgılar bire bir dokunarak, yakından inceleyerek ve öğretmenin rehberliğinde keşfedilebilir. Öğrencilere "Bu çalgı büyük mü, küçük mü?", "Bu çalgının yüzeyi nasıl?", "Bu çalgı hangi malzemeden yapılmış olabilir?" gibi net ve basit sorular yöneltilerek gözlem yapmaları sağlanabilir. Öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırmak için çalgılar, belirgin fiziksel özelliklerine göre gruplandırılarak sunulabilir (sadece büyük çalgılar, sadece tahta çalgılar). Öğrencilerin karşılaştırmalar yaparak farklılıkları fark etmeleri için büyük-küçük, sert-yumuşak gibi ikili eşleştirme oyunları oynatılabilir. Öğrencilerin kavramları pekiştirmesi için "Çalgıyı Bul" etkinliği uygulanabilir. Öğretmen bir çalgıyı tanımlayarak ("Bu çalgı tahtadan yapılmış ve büyük." vb.) öğrencilerin doğru çalgıyı seçmesini sağlayabilir. Basit resimli kartlar, somut objeler ve eşleştirme etkinlikleriyle öğrenme desteklenebilir. Öğrencilerin gözlemlerini aktarmaları için çizim, yapıştırma ve parça tamamlama etkinlikleri kullanılabilir. Öğrenciler çalgıları çizebilir, basit modeller yapabilir veya çalgı görsellerini büyük-küçük, sert-yumuşak gibi özelliklerine göre ayrılmış panolara yerleştirebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM

Temada öğrencilerin çalgı türlerini ayırt etmeyi ve çalgı türlerinin tınlarını tanımlarına yönelik öğrenme çıktılarına ulaşmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.2. Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama, E3.9. Şüphe Duyma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Okul Öncesi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.1.2.1. Çalgıların seslerini ayırt edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgılara Özgü Tınları Ayırt Etme
Sesin Oluşumunu Anlama

Genellemeler

Çalgıların seslerini ayırt edebilme; öğrencilerin hem görsel hem de işitsel algılarını geliştirmelerine, farklı tınları ve yapılarını tanıyarak müziksel farkındalıklarını artırmalarına olanak tanır.

Anahtar Kavramlar

çalgı, ses, tını, titreşim

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve

Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, eşleştirme ve doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilere sesin oluşumu, çalgıların tınları ve ses ayırt etme becerilerini geliştirmeye yönelik performans görevi verilebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Çalgıların şekillerini bildiği ve bu şekiller ile isimleri ilişkilendirebildiği kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

"Sesleri nasıl duyduğumuzu biliyor musunuz? Bir sesi duyduğunuzda o sesin nereden geldiğini nasıl anlarsınız? Hangi müzik aletlerini biliyorsunuz? Mutfakta yemek yaparken duyduğunuz seslerle dışarıda araba sesleri arasında nasıl farklar var? Sabah uyandığınızda duyduğunuz ilk ses nedir? İnsanlar nasıl konuşur? Konuştuğunuzda hangi organlarınız çalışır?" gibi sorular sorularak öğrencilerin önceki öğrenmeleri harekete geçirilebilir.

Köprü Kurma

Beş duyumuzdan biri olan işitme yeteneğinin bizi hayata bağlayan ve hayatı algılamamızda önemli bir rol oynayan bir unsur olduğu; bu durumun çeşitli örneklerle ifade edildiği görülmür. Alınan dönütler doğrultusunda hayvanların seslerini nasıl tanıyabiliyorsak çalgıların yapısal özelliklerine göre tınlarının farklı olduğu ve onları bu sayede ayırt edebildiğimiz ifade edilebilir. Bu ses özelliklerine göre kullanım alanlarının ve yapılarının değişiklik gösterdiği, hazırlanan görseller üzerinden aktarılabilir. Öğrencilere herhangi bir uzay filminden sahneler izletilerek uzayda ses olup olmadığına ilişkin açık uçlu sorular sorulabilir. Daha sonra doğada algıladığımız tüm seslerin oluşabilmesi için gerekli koşullar olabileceği, her an her yerde ses olsa dahi bizim bunları ancak belli koşullar dâhilinde duyabileceğimiz konusunda kısa bir bilgilendirme yapılabilir. Daha sonra gemilerde ve uçaklarda kullanılan sonar sistemler, ultrason, röntgen, manyetik rezonans görüntüleme cihazları gibi gündelik hayatta karşılaşılan örneklerin de ses dalgaları aracılığı ile ortaya çıktığı; duyabildiğimiz kadar duymadığımız bir ses dünyasının da varlığı görsel ve işitsel materyaller kullanılarak aktarılabilir. Örneğin hayvanların işitme aralıklarını anlatmak için o frekans düzeyinde sesler dinletilip duyduklarında onaylamaları istenebilir. Beş duyumuzdan biri olan işitme yeteneğinin bizi hayata bağlayan ve hayatı algılamamızda önemli bir rol oynayan bir unsur olduğu ifade edilebilir.

Müzisyenlerin diğer insanlara göre duyma ve işitme sağlığına daha çok dikkat etmesi ve kulak sağlığına ilişkin kontrollerin zamanında yapılması gerektiği kulak içi ve ses teli yapısını konu alan bir belgesel izletilerek aktarılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.1.2.1

Öğretmen; diyapozan tef, ksilofon, melodika, flüt gibi müzik aletleri getirir. Öğrencilere çalgıların sesi dinletilerek odaklanmaları istenir (E3.2). Daha sonra öğrencilere sesin nasıl oluştuğuna dair açık uçlu sorular sorulur (E3.9). Öğrencilerden kendi aralarında tartışmaları ve bu sırada saygılı olup başkasının onurunu zedeleyecek söz ve davranışlardan kaçınmaları beklenir (SDB2.1, D14.1). Öğrencilerden yönlendirici sorularla beyin fırtınası yapmaları istenir ve bu süreç sonunda doğadaki tüm seslerin kaynağında titreşim olduğu sonucuna varmaları beklenir (KB2.10). Kaynağında yalnızca titreşim olan her hareketin ses oluşturduğuna dikkat çekilir. Ayrıca sesin oluşumuyla ilgili kısa bir belgesel film akıllı tahta aracılığıyla izletilir (OB4). Öğrencilerden bu konuyu anlatan aileleriyle izleyebilecekleri diğer kaynaklara ulaşmaları ve anladıklarını sınıfta paylaşmaları istenir (E3.4, SDB2.1). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğretmen, sınıfa susarak girer ve yalnızca jest ve mimikleriyle bir şeyler ifade etmeye çalışır. Bunu yaparken oturma, kalkma gibi belli komutları da ekler ve öğrencilerde merak uyandırır (E1.1). Ardından insan sesinin iletişimdeki önemi ve rolü, günlük yaşam deneyimleri üzerinden aktarılır.

Öğrencilerden insan sesinin oluşurken hangi süreçlerden geçtiğini düşünmeleri beklenir. "Konuşmanızı oluşturan organlarınız sizce nelerdir?" gibi açık uçlu sorularla öğrencilerin insan sesinin bir oluşum sürecinden geçtiğini fark etmeleri sağlanır. Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere "İnsanların sesini diğerlerinden farklı kılan nedir? Bir kedi sesinin kedi sesi olduğunu nasıl anlarsınız?" gibi sorular sorulur. Bu sorularla sesin tını özelliklerinin o sesi benzersiz kıldığından bahsedilir. İnsan kafatasının içindeki boşlukların her insanda benzerlik gösterse de birbirinden farklı olduğu ifade edilir. Ayrıca bu boşluklarda yankılanan sesin ağız, dil ve diş yapısıyla benzersiz bir hâl aldığı; yakınlarımızın seslerini konuştuklarında onları görmesek bile bu şekilde ayırt edebileceğimiz vurgulanır. Öğrencilerden etkin bir şekilde dinlemeleri beklenir (SDB2.1).

Çalgıların da kendine özgü tınları olduğu ve bu tınların aynı insan sesi gibi yapısal özelliklerinden kaynaklı olarak birbirinden ayrıldığı ifade edilir. Bir önceki temada dokunsal ve görsel olarak öğrendikleri çalgıların sesleri dinletilir. Yapı bakımından farklılıklarına dikkat çekilir ve öğrencilere dikkatli dinlediklerinde bu sesleri ayırt edebilecekleri söylenir. Bu süreç, öğrencilere bu konuda güven duymaları için bir fırsat sunar (E1.5). Ardından çalgıların yapısal özelliklerine bağlı olarak nasıl ses çıkardıklarına dair görsel ve işitsel kaynaklar akıllı tahta aracılığıyla sunulur.

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, eşleştirme ve doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin sesin oluşumu, çalgıların tınları ve ses ayırt etme becerilerini geliştirmeye yönelik performans görevi verilebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere melodika, flüt gibi çalgılar verilerek bu çalgılardan farklı sesler çıkarmaları istenebilir.

Bir gitarın tellerini veya bir tefin üzerindeki deri kısmı göstererek sesin bu yapılar aracılığı ile nasıl titreşim ürettiğini açıklayabilir.

Öğrenciler, sesin oluşumuna dair farkındalık kazanmaya yönelik küçük çalışmalar yapabilirler. Örneğin evdeki lastik, karton gibi geri dönüşüm malzemeleri ile basit müzik aletleri yapmaları ve bunlarla ses üretmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere sesin oluşumuyla ilgili resimli ve renkli görseller gösterilebilir. Öğrencilere sesin titreşimlerden kaynaklandığını anlatan basit bir hikâye ya da kısa bir çizgi film izletilebilir. Bu hikâye veya filmde sesin nasıl oluştuğu, nesnelerin titreşerek ses çıkardığı örneklerle anlatılabilir. "Hangi çalgıdan geliyor?" gibi basit dinleme oyunları ile çalgıların sesleri ayırt edilir. Çalgıların seslerini dinlerken öğrencilerin dinlediği çalgıları el işareti ile göstermesi istenebilir. Öğrencilerin seslerin nasıl oluştuğunu anlatan basit deneyler yapması sağlanabilir. Örneğin basit bir ses kaynağı olan bir telin titreşmesini izleyerek öğrenciler, sesin titreşimle oluştuğunu keşfedebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: ÇALGIMI TANIYORUM (GİTAR)

Temada öğrencinin gitarın özelliklerini, fiziksel yapısını ve çeşitlerini gördükten sonra gitar çalgısını tanıyabilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 9

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi, Matematik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GTR.1.3.1. Gitarın yapısı ve bölümlerini tanıyabilme
GTR.1.3.2. Farklı boyutlardaki gitarları tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitarın Özellikleri, Fiziksel Yapısı ve Çeşitleri

- Genellemeler**
- Gitarlar, kullanım amacına ve müzik türüne göre farklı çeşitlere ayrılır.
 - Gitarlar; kullanıcıların yaşına, boyutlarına ve konforuna uygun şekilde farklı boyutlarda üretilir.

Anahtar Kavramlar boyut, gitar

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı, doğru-yanlış ve eşleştirme soruları ile ölçülebilir.

Gitar bölümleri ile ilgili bilgiler doğru-yanlış ve eşleştirme sorularıyla ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere gitarın özelliklerini görsellerle eşleştirerek incelemeleri ve bulgularını bir grup tartışmasında sunmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin gördükleri gitarların boyutlarını ayırt edebildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere günlük yaşamda yürürken otobüs, metro, alışveriş merkezi gibi mekânlarda bazı insanların taşıdıkları müzik çalgılarından hangilerini gördükleri sorulur ve gelen cevaplar not alınır.

Köprü Kurma Öğrencilere hayal ettikleri gitar modellerini çizme görevi verilerek görsel sanatlar dersi ile ilişki kurulabilir. Bu süreçte öğrenciler gitarın estetik yönlerini ve tasarımını düşleyerek kendi gitarlarını çizmeleri istenebilir. Bu etkinlik ile öğrencilerin hem müzik hem de sanat arasında bir köprü kurmaları sağlanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.1.3.1

Öğrencilere klasik gitar veya görseli gösterilerek çalgı hakkında görüşleri sorulur. Gitarın; insan kalbine en yakın çalgı olduğu bilgisi verilir. Böylece öğrencilerin öğreneceği konu hakkında merak duyması ve konuya ilişkin bilgi toplamaları sağlanır (**E1.1**). Gitarın yapısı ve bölümleri açıklanır. Öğrenciler öğretmen sınıf ortamına getirdiği farklı boyutlardaki gitarları tanımak için bilgi toplarlar. Öğrencilerden gitarların boyutlarıyla ilgili soru sormaları beklenir (**E3.8, SDB2.1**). Öğrenciler ulaştıkları bilgileri birbirleriyle tartışarak doğrular ve kaydeder (**KB2.6**). Öğrencilere çalgı boyutlarıyla ilgili eşleştirme soruları yöneltilir. Gitar bölümleri ile ilgili bilgiler doğru-yanlış ve eşleştirme sorularıyla ölçülebilir.

GTR.1.3.2

Görsellerden yararlanılarak farklı boyutlardaki gitarları tanımları sağlanabilir. Öğrenciler gösterilen gitar görsellerini incelerler (**OB4**). Gitarların boyutlarıyla ilgili hazırlanmış yapbozlar aracılığıyla öğrenme süreci eğlenceli hâle getirilebilir (**E2.5**). Aşağıdaki konularla ilgili performans görevleri verilebilir. Öğrencilerin görev bilincine sahip olmaları hedeflenir (**D16.3**).

Farklı gitarlar gösterilerek bu gitar çeşitlerini incelemeleri, görsel sanatlar dersi ile ilişkilendirilerek hayallerindeki gitar modelinin resmini çizmeleri istenebilir (**E3.3**). Performans görevi olarak öğrencilere gitarın özelliklerini görsellerle eşleştirerek incelemeleri ve bulgularını bir grup tartışmasında sunmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, gitar türlerini ve boyutlarını inceledikten sonra grup hâlinde bir sunum yaparak öğrendikleri bilgileri sınıf arkadaşlarına aktarabilirler.

Destekleme Çeşitli boyutlardaki gitar görselleri gösterilerek bunları boyutlarına göre küçükten büyüğe doğru sıralamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GİTARDA TEMEL DAVRANIŞLAR

Temada öğrencilerin gitarı doğru duruş pozisyonunda tutabilmeleri sağ ve sol ellerini konumlandırmaları ve gitardan üretilen sesleri keşfetmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.6. Analitiklik, E3.1. Muhakeme, E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık, OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi, Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma, KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GTR.1.4.1. Gıtarıda ellerini doğru konumlandırabilme
- GTR.1.4.2. Gıtarıda sağ ve sol el parmakları için kullanılan harfleri ve numaraları belirleyebilme
- GTR.1.4.3. Gıtarın akordunu yapabilme
- GTR.1.4.4. Gıtarın sap kısmından gövdeye doğru gidildikçe seslerin incelildiğini fark edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğru Duruş ve Oturuş Şekli
Sağ ve Sol Elleri Konumlandırma
Üretilen Sesleri Keşfetme

Genellemeler

- Gıtar çalmaya başlamanın temel adımı, doğru duruş ve oturuş pozisyonunu benimsemektir.
- Dik bir oturuş pozisyonu alınmalı, sırt kamburlaştırılmamalıdır.
- Gıtarın gövdesi, diz üzerine yerleştirilir.
- Gıtarın sapı hafif yukarı bakacak şekilde tutulmalıdır.
- Sağ el, gıtarın ses deliği üzerinde konumlanır.
- Sol elin başparmağı sapın arkasında destek sağlar. Diğer parmaklar, telleri perde tahasına dik bir açıyla basarak temiz sesler elde eder.
- Gıtarın farklı noktalarından üretilen seslerin farkına varmak ve bu sesleri kontrol etmek çalma sürecinin önemli bir parçasıdır.

Anahtar Kavramlar

ayaklık, el, çapraz, ince, kalın, klavye, sol diz, sandalye, sap, sağ, sol, tel, tabure

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, doğru-yanlış ve eşleştirme soruları ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin doğru oturuş-duruş-tutuş pozisyonunu alarak gıtar üzerinde boş tel seslerini belirli bir düzenle çalmaları ve süreçte gözlemlerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Gıtar tellerinin incelenmesi ve seslerin sıralanması ile ilgili eşleştirme ve doğru yanlış soruları öğrenme sürecinde kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin oturulacak nesnenin ucu, önü, sağ ve sol elin farkını, dik oturma gibi kavramları bildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin sandalye veya taburenin ucuna oturup oturamadıklarına bakılabilir. 1'den 5'e kadar saymaları istenebilir. Alfabenin bazı harflerini bilip bilmediğini kontrol etmek için sorular yöneltilebilir. Bilgi düzeylerini belirlemek için soru cevap tekniği kullanılabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere günlük yaşamlarında sayıları hangi durumlarda kullandıkları sorulur. Bu çalışma ile öğrencilerin günlük yaşam deneyimlerinden yararlanılarak (sınıftaki sandalye, kitap sayısı vb.) sayıları bildiğini fark etmeleri sağlanır. Alfabeden harfler seçerek o harfle başlayan yemek ya da şehir ismini söylemesini sağlayan oyunlar oynatılır. Bu şekilde sağ ve sol elin sayı ve kullanılan harfleri öğrenmesi arasında köprü kurulur.

Öğrenme-Öğretme GTR.1.4.1

Uygulamaları

Öğrencilere sağ eli gitarın kasasına nasıl yerleştirmeleri gerektiği görsel materyaller ve videolar aracılığıyla gösterilerek gözlem yapmaları istenir (**KB2.2**). Öğrenciler görselleri incelerler (**OB4**). Öğrenciler görsel materyalleri ölçüt olarak belirler (**KB2.2**). Sağ elin avuç içiyle pinpon topu, limon veya mandalina boyutundaki bir nesne ile ilişkilendirilerek sağ elin doğru yerleşimini yapmaları sağlanır. Öğrencilerden sağ elin bu şekilde konumlandırılmasının bilek açısından gitar çalarken daha rahat edileceği yargısında bulunmaları beklenir. Ders içerisinde gitarın klavyesine sol elin duruşunu yapıp öğrencilere sol elin her bir parmağını nasıl yerleştirmeleri gerektiği gösterilebilir. Sağ elin üstten görünümünün "C" harfi gibi olması gerektiğiyle ilgili veri toplanır (**KB2.2**). Rahat bir şekilde oturmaları ve ellerini gitarın üzerine koyduklarında herhangi bir zorlanma, kasılma olmaması gerektiği belirtilir (**SDB2.1**). Öğretmen öğrencilerinden edindikleri gözlem ve bilgiler hakkında konuşmalarını isteyebilir. Öğrenciler konuşulanlardan yola çıkarak bu bilgileri sınıflandırır (**KB2.2**). Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GTR.1.4.2

Öğrencilerin p, i, m, a harfleriyle başlayan yemek veya şehir isimlerini düşünmeleri istenir. Verilen cevaplara göre öğrencilere ufak hediyeler verilebilir. Öğrencilerin minik hediyeleri merak etmeleri sağlanır (**E1.1**). Verilen cevaplar yapışkanlı renkli not kağıtlarına yazılarak gitarın tellerine tutturulur. Hangi telin üzerine, sağ elinin hangi parmaklarını koyacaklarını belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilerin ders içerisinde sol ellerinin parmaklarına renkli kalemle 1'den 5'e kadar rakamlar yazılır. Gitarın en alt telinin 5. aralığına kadar yine aynı rakamlar yazılır. Mevcut bilgiler dâhilinde sol elin nereye konulması gerektiği belirtilir. Öğrencilere eşleştirme soruları sorulabilir.

GTR.1.4.3

Derste, akordu yapılmamış bir gitar çalınip çıkan uyumsuz seslerin verdiği rahatsızlığı öğrencilerin deneyimlemeleri ve nedenini merak etmeleri sağlanır (**E1.1**). Böylece akort yapmanın önemi belirtilir. Öğrenciler akort yapma ile ilgili bilgileri öğretmenlerini izleyerek toplarlar (**OB1**). Gitar tellerinin burgulara bağlandığı, akortlama işleminin ise bu burguları çevirerek yapıldığı bilgisi verilerek akort yapabileceklerine dair cesaretlendirme yapılır (**E1.5**).

Akort cihazları, piyano, diyaazon kullanarak akort yapma işlemi gösterilerek gözlem yapmaları sağlanır. İlk etapta bir miktar zorlanılacağı ama gayret edilerek başarılacağını fark etmeleri beklenir **(D3.1)**. İstikrarlı olmalarının önemi anlatılır **(D12.3)**. Öğrenciler bu işlemde öğretmenlerini ölçüt olarak belirleyebilirler. Öğretmen gitarın akordunu yaparken öğrenciler nasıl yaptığını dair veri toplayabilir. Aşağıda belirtilen konuyla ilgili performans görevi verilebilir. En alt "mi" telinin akordunu defalarca yapıp bozması istenip bu konuda uzmanlaşmaları amaçlanır **(E3.1)**. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

GTR.1.4.4

Gitarın gövdesindeki tellerin yukarıdan aşağıya giderek inceldiği bilgisi verilir. Mevcut bilgiyi kullanarak öğrencilerin gitar tellerinin yukarıdan aşağıya doğru kalın sesten ince sese göre sıralandığı tahmininde bulunmaları sağlanır **(E3.6)**.

Öğrencilerin gitar tellerinin yukarıdan aşağıya kalından inceye doğru sıralandığı bilgisine ulaşmaları sağlanır. Her bir teli, gitarın baş kısmından gövdeye sırayla tek tek basarak çalmaları istenir. Sonucunda duyulan seslerin kalın notadan ince notaya doğru olduğunu belirlenmesi sağlanabilir. Öğrenciler tüm verileri zihinlerinde etiketlerler **(KB2.5)**.

Öğrencilerin gitar telleri, el ve parmak pozisyonlarıyla ilgili bilgilerini ölçmek için çalışma kağıtları hazırlanabilir.

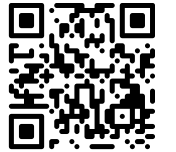
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere farklı boyutlarda ve kalınlıkta renkli lastikler verilir bunları parmakları arasında gerdirip diğer elinin işaret parmağıyla çekip bırakarak ses çıkarması istenir. Çıkan seslerin hangilerinin kalın, hangilerinin orta, hangilerinin ince olduğunu paylaşmaları istenir. Kalın sesli lastikleri bir araya, orta ses çıkaran lastikleri başka bir yere ve ince ses çıkaran lastikleri diğer bir tarafa toplama görevi verilebilir.

Destekleme Öğretim sürecinde kalın ve ince telleri öğrencilerin önüne koyarak bu telleri kalından inceye doğru sıralamaları istenir. En çok kullandığı parmakları istediği renge boyaması ve bir isim vermesi gibi etkinliklerle süreç desteklenir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

1. TEMA: ÇALGININ BAKIMI VE KORUNMASI

Temada öğrencilerin gitarın bakımını ve korunmasını nasıl yapacaklarını bilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB7. Veri Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.2.1.1. Gitarın günlük bakımının nasıl yapılacağını açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Gitarın Bakımı ve Korunması

Genellemeler Gitarın ses kalitesini ve ömrünü korumak için düzenli bakım yapılması gerekir.

Anahtar Kavramlar bakım, koruma

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kağıtları, analitik dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden çalgının bakımı ve korunmasıyla ilgili poster veya şema hazırlamaları istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin gitarın bölümlerini bildiği kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin gitarlarını nasıl taşıdıklarına, sakladıklarına veya sınıfa nasıl getirdiklerine göz atılarak mevcut alışkanlıkları hakkında bilgi edinilebilir. "Gitar Bakımı" merkez kavramı etrafında bildiklerini yazarak bireysel ya da grup zihin haritası oluşturmaları sağlanabilir.

Köprü Kurma Temizlik ve kişisel bakımla ilgili konuşmalar yapılabilir. Gitarın da bakıma ihtiyacı olduğu belirtilerek konuyla köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.2.1.1

Öğrencilere gitarın tellerinin ve sapının temiz bir bez ile ne şekilde silinmesi gerektiği gösterilir. Bakımsız bir gitardan zamanla nasıl sesler çıkabileceğiyle ilgili sorular sorulup, gitarın temizliğinin ve bakımının nasıl yapıldığını merak etmeleri sağlanır (**E1.1**). Böylece gitarı çaldıktan sonra bakımını zamanında yapmaları gerektiğine dair görev bilincine sahip olmaları sağlanır (**D16.3**). Öğrencilere kısa cevaplı sorular sorulabilir. Gitarı taşıma şekline, saklama koşullarından ve çalım tarzından dolayı oluşabilecek arıza ve hasarlar öğrencilere anlatılarak öğrencilerin olası hasarları nasıl giderebileceklerine dair sorular sormaları ve tahmini sonuçlarda bulunmaları istenir. Öğrenciler çıkarımlarda bulunur ve beklentileriyle ilişkilendirirler (**OB7**).

Gitarı koruma yöntemleri anlatılarak öğrencilere önerilerde bulunulabilir (**SDB2.1**). Enstrümanın uzun süre kullanılması ve sesin ilk günkü gibi kalması için öğrencilerin gitarlarını iyi korumaları istenir (**D16.1**). Öğrencilerin sahip olduklarının değerini bilmeleri beklenebilir (**D17.3**). Performans görevi olarak öğrencilerden çalgının bakımı ve korunmasıyla ilgili poster veya şema hazırlamaları istenir. Öğrencilerden çalgının bakımı ve korunmasıyla ilgili poster veya şema hazırlamaları istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler gruplara ayrılır ve gitar bakımıyla ilgili kendi öğretici videolarını çeker. Video içeriğinde gitar temizleme, telleri değiştirme ve saklama ipuçları olabilir. Videolar sınıfta izlenerek geri bildirim verilir.

Destekleme Gitar bakımını ihmal eden bir müzisyenin başına gelebilecek durumları içeren bir karikatür çizimleri istenir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KLAVYEDEKİ NOTALARI ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencilerin klavyedeki notaların yerlerini öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 9

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.2.2.1. Gitar klavyesindeki ilk 5 perdenin notalarını belirleyebilme

GTR.2.2.2. Gitar klavyesindeki 5'ten 12'ye kadar olan perdelerin notalarını belirleyebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitar Tellerinin İsimleri

Klavyedeki İlk 5 Perdedeki Notaların İsimleri

Klavyedeki 5'ten 12'ye Kadar Olan Notaların İsimleri

Genellemeler

Gitar çalarken notaların yerini bilmek, doğru sesleri elde etmek için çok önemlidir. Gitar klavyesi, piyano klavyesine benzer şekilde notaların sıralandığı bir yapıya sahiptir.

Anahtar Kavramlar

gitar, klavye, nota, tel

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, doğru-yanlış ve eşleştirme soruları ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin en alt teldeki notaların isimlerini bulmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Gitar tellerinin isimleri ve tellerdeki notaların sıralanması ile ilgili eşleştirme ve doğru yanlış soruları öğrenme sürecinde kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ince ve kalın telleri ayırt edebildikleri, sayı sayabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Tellerin gösterildiği ama isimlerinin yazılmadığı boş bir gitar şeması verilebilir. Öğrencilerden boş tellerin adlarını tahmin ederek şemayı doldurmaları istenebilir. Öğrenciler gitar tellerine yazılmış rastgele nota kartlarını eşleştirmeye çalışılan bir oyun hazırlanabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere gitarda önce notaları, akorları ve ritmi öğreniriz; sonra parçalar çalmaya başlarız. Hayatta da önce okuma yazma öğreniriz, sonra kitaplar okur ve yazarız. "Her büyük şey, küçük adımlarla başlar." sözüyle öğrencilerin öğrenmeyle köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.2.2.1

Öğrencilerin gitarın boş tellerinin isimlerini öğrenmeleri için eğlenceli bir etkinlik uygulanır (E2.5). Öncelikle öğretmen, projeksiyon veya akıllı tahta kullanarak gitarın tellerini gösteren bir görsel yansıtp öğrencilerin konuyu algılamasını sağlar (OB4). En alt telden (ince mi - e) başlayarak her teli tek tek çalar ve öğrencilere "Bu telin notası ne olabilir?" şeklinde sorular yöneltilir (SDB2.1). Öğrenciler tahminde bulunur ve öğretmen doğru cevabı açıklar. Bu aşamada her telin adını akılda tutmayı kolaylaştıran eğlenceli bir hikâye veya şarkı anlatılır. Örneğin E - En sevdiğim yemek, A - Anneannemin çayı, D - Dinlediğim şarkılar, G - Güneş gibi parlayan tel, B - Bal gibi tatlı nota, e - En ince tel. Öğrencilerin konuyu pekiştirme için "Nota Dedektifleri" adlı oyun oynanır (E2.5). Gitar tellerinin isimlerinin yazılı olduğu renkli kartlar hazırlanır ve öğrencilerden bu kartları gitarın doğru telleriyle eşleştirmeleri istenir (KB2.13). Öğrencilerden çalışmalarda etkin rol almaları beklenir.

Öğretmen boş telleri rastgele çalar ve öğrenciler en hızlı şekilde ilgili kartı kaldırarak doğru notayı söyler (**D3.4**). Bu sayede öğrenme süreci hem eğlenceli hem de kalıcı hâle gelir. Boş teller öğrenildikten sonra gitarın ilk 5 perdesindeki notalara geçilir. Öğretmen en alt telden başlayarak ilk 5 perdedeki notaları çalar ve öğrencilerden hangi notalar olduğunu tahmin etmelerini ister (**KB2.11**). Renk kodlu çıkartmalar veya tahtada interaktif görseller kullanılarak öğrencilerin notaları daha iyi görselleştirmesi sağlanır. Her tel için eğlenceli bir tekerleme veya hafıza tekniği kullanılabilir. Bu uygulamalar sayesinde öğrenciler gitarın klavyesindeki notaları öğrenirken hem eğlenir hem de çalgıya hâkimiyetlerini geliştirirler. Gitar tellerinin isimleri ve tellerdeki notaların sıralanması ile ilgili eşleştirme ve doğru yanlış soruları öğrenme sürecinde kullanılabilir.

GTR.2.2.2

Öğrencilere akıllı tahtadan gitar klavyesi görselleri izletilerek gitarın 5. perdesinden 12. perdesine kadar olan notalar gösterilir (**OB4**). Gitarın en kalın teli olan 6. telde, 5. perdede A, 7. perdede B, 9. perdede C# ve 12. perdede tekrar E notasının bulunduğu açıklanır (**SDB2.1**). 5. telde 5. perdede D, 7. perdede E, 9. perdede F# ve 12. perdede tekrar A notasının yer aldığı; 4. telde 5. perde G, 7. perde A, 9. perde B ve 12. perdenin tekrar D notası olduğu belirtilir. 3. tel (Sol-G) üzerinde 5. perde C, 7. perde D, 9. perde E ve 12. perdenin tekrar G notasını verdiği; 2. tel (Si-B) üzerinde 5. perde E, 7. perde F#, 9. perde G# ve 12. perdenin tekrar B notası olduğunu anlamaları sağlanır. Öğrencilere en alt teldeki notaları bulmaları için performans görevi verilebilir. En alt telin en üst telin oktavı olduğu bilgisi verilip notaların aynı olduğu açıklanır. Öğrencilerin en ince tel olan 1. tel (Mi-e) üzerinde 5. perdede A, 7. perdede B, 9. perdede C# ve 12. perdede tekrar e notasının bulunduğunu söylemeleri sağlanır. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Notaların yerlerini öğretmek amacıyla kısa bir melodi ya da şarkı yazılabilir. Her notanın sırası bir şarkı sözüne dönüştürülerek öğrenciler bir müzik parçası şeklinde öğrenebilir. Bu yöntem, öğrencilerin hem işitsel hem de görsel hafızalarını kullanarak öğrenmelerini destekler.

Destekleme Öğrencilerle birlikte sık sık parmak egzersizleri yapılabilir. Örneğin 6. telden başlayarak sırasıyla 1. perdede kadar doğru notayı çalmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: GİTARDA SAĞ EL (TİRANDO) TEKNİĞİ

Temada öğrencilerin sağ el tekniğinin geliştirilmesi, metronom kullanımının faydaları, genel çalma tekniğinde koordinasyon gibi kavramları öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme, E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik; Türkçe, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.2.3.1. Sağ el tekniklerini çalabilme

- Sağ el tekniklerini çözümler.
- Gitarda doğru duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Sağ elde gösterilen teknikleri kullanır.
- Verilen egzersizleri tirando tekniğini kullanarak çalar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Sağ El Teknikleri

- Genellemeler**
- Gitar çalımında ellerin uyumu, performansı doğrudan etkiler.
 - Öğrencilerin tempo kontrolünü geliştirmesi ve düzenli bir çalma alışkanlığı kazanması için metronom kullanılır.

Anahtar Kavramlar metronom, sağ el, tirando

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları, gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir. Performans görevi olarak sağ elin işlevine uygun bir şekilde tirando tekniğini uygulamaları ve verilen egzersizleri metronom eşliğinde çalmaları istenebilir. Akran değerlendirme formları kullanılabilir. Ayrıca tirando tekniği ve el koordinasyonu ile ilgili kısa cevaplı sorular ve doğru-yanlış soruları süreçte kullanılabilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin günlük hayatta bir iş yaparken sağ elini etkin şekilde kullandıkları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Günlük yaşamdaki rutinlerini kapsayacak şekilde el becerisi gerektiren etkinlikleri hangi zaman dilimlerinde yaptıkları ve ne kadar sürdüğü hakkında sorular sorularak hazır bulunuşluk seviyeleri kontrol edilir.

Köprü Kurma Tirando yaparken parmakların hareketi, kalemle yazı yazarken elin verdiği desteğe benzetilebilir. Kalem yazarken nasıl kontrollü ve bilinçli hareket ediliyorsa, gitar teline vururken de aynı dikkat ve kontrol uygulanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları GTR.2.3.1

Öğrencilere akıllı tahtadan klasik gitar performansı videosu izletilir. Sağ elin gitar çalmadaki rolünden bahsedilir (**SDB2.1**). Sağ elde tirando tekniği gösterilir ve bu tekniği anlatan dijital ortamda görsel materyaller bulmaları istenir. Öğrencilerden buldukları görselleri akıllı tahtadaki klasörlerine yüklemeleri istenebilir (**OB2**). Öğrenciler çalma uygulamalarına yönlendirilirler. Öğrencilerden tirando tekniğini çözümlmeleri beklenir. Öğrencilerin doğru duruş, tutuş ve el konumlandırması sağlanır. Tirando tekniğine uygun egzersizler verilir. Yapabildiklerine dair zihinsel örüntülere sahip olabilmesi sağlanır (**E1.5**). Öğrencilerden Çalışmalarda olumlu bakış açısına sahip olmaları beklenir (**D12.1**).

Öğrenciler gitardan ses elde ederler. Öğrencilerin bir eli açıkken diğerini kapatmalarını, sağ elleriyle dizlerine vururken sol elleriyle karınlarına vurmaları gibi oyunlar oynatarak keyif almaları sağlanır **(E2.5)**. Öğrencilere metronom kullanmanın doğru tempoda çalma alışkanlığı kazandıracağından bahsedilir. Öğrencilerin tirando egzersizlerini müziksel bileşenlerine uygun çalması istenir. Performans görevi kapsamında öğrencilerin sağ el koordinasyonunun nasıl uygulanacağına dair videolar izlemeleri istenebilir. Öğrencilere kısa cevaplı sorular sorularak süreç değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Tirando tekniğinin kullanıldığı farklı müzik türlerinden örnekler dinletilebilir (klasik, flamenko, pop vb.).

Öğrencilerin sağ ve sol el koordinasyonunu geliştirmek için ritmik oyunlar oynatılabilir. Örneğin sağ elle dizlere vururken sol elle karınlarına vurma oyunu gibi etkinlikler hem eğlenceli hem de öğretici olabilir.

Destekleme Öğrencilere akıllı tahtada yavaşlatılmış tirando vuruşları içeren videolar gösterilir. Öğrencilerin parmak hareketlerini net bir şekilde görebileceği animasyonlar veya resimli anlatımlar kullanılır.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GİTARDA SOL EL ÇALIŞMALARI

Temada öğrencilerin sol el tekniğinin geliştirilmesi ve genel çalma tekniğinde koordinasyon gibi kavramları öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik; Türkçe, Hayat Bilgisi, Beden Eğitimi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GTR.2.4.1. Gıtarıda sol eli pozisyon ve konumuna uygun şekilde kullanabilme
GTR.2.4.2. Gıtarıda beşinci pozisyonıda egzersiz yapabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sol El Teknikleri

Genellemeler

- Gıtar çalımda ellerin uyumu, performansı doğrudan etkiler.
- Öğrencilerin tempo kontrolünü geliştirmesi ve düzenli bir çalım alışkanlığı kazanması için metronom kullanılır.

Anahtar Kavramlar

metronom, sol el, tirando

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları, gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir. Performans görevi olarak sol elin işlevine uygun bir şekilde verilen egzersizleri metronom eşliğinde çalmaları istenebilir. Performans görevi değerlendirilirken sol el çalışmaları ve sağ el koordinasyonuyla ilgili gözlem formu kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük hayatta bir iş yaparken sol elini etkin şekilde kullandıkları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Günlük yaşamdaki rutinlerini kapsayacak şekilde el becerisi gerektiren etkinlikleri hangi zaman dilimlerinde yaptıkları ve ne kadar sürdüğü hakkında sorular sorularak hazır bulunuşluk seviyeleri kontrol edilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere gıtarıda sol elin doğru pozisyonunun parmakların rahat hareket etmesini sağlarken gereksiz gerginliği önlediği, hayatta da dengeli ve uyumlu olmanın başarıyı ve huzuru getirdiğinden bahsedilerek konuyla ilgili köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.2.4.1

Öğretmen, sol elin doğru pozisyonunu adım adım gösterir. Başparmağın gıtar klavyesinin arkasında orta hizada olması, parmakların tellere dik bir şekilde basması ve yuvarlak şekilde durması gerektiğini görseller ve kısa videolar eşliğinde gösterir (OB4). Bileğin gıtar klavyesinden hafifçe uzakta ve rahat bir pozisyonıda durması gerektiği vurgulanır. Öğretmen, bu pozisyonu öğrencilere yavaşça gösterir ve her adımı açıklar (SDB2.1). Öğretmen, küçük adımlarla ilerlemenin ve düzenli pratik yapmanın zamanla kas hafızası oluşturarak daha rahat çalmalarını sağlayacağı belirtir. Öğrenciler azimle çalıştıklarında sol el pozisyonlarını güçlendirerek daha akıcı bir şekilde çalmaları sağlanır (E1.3). Öğretmen performans görevi olarak sol elin işlevine uygun şekilde verilen egzersizleri metronom eşliğinde çalmalarını ister. Performans görevi gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

GTR.2.4.2

Öğretmen, beşinci pozisyonda doğru el ve parmak pozisyonlarını adım adım gösterir **(SDB2.1)**. Öğrencilerden gözlem yapmaları beklenir **(KB2.2)**. Sol el başparmağının gitar klavyesinin arkasında beşinci perdenin hizasında, parmakların tellere dik bir şekilde ve yuvarlak durması vurgulanır. Öğretmen bileğin gitar klavyesinden hafifçe uzakta olması ve rahat bir pozisyonda durması gerektiğini belirtir. Öğretmen, bu pozisyonu öğrenciye yavaşça gösterir ve her adımı açıklar. Öğrencilerin bu pozisyonu anladığından emin olmak için soru sormalarına fırsat tanır **(E3.8)**. Öğrencilerden çalışmalarda etkin rol almaları beklenir **(D3.4)**. Performans görevi olarak öğrencilerin en alt teldeki notaların isimlerini bulmaları istenebilir. Gitar tellerinin isimleri ve tellerdeki notaların sıralanması ile ilgili eşleştirme ve doğru yanlış soruları öğrenme sürecinde kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere öğrendikleri sol el pozisyonlarını ve beşinci pozisyondaki uygulamaları bir araya getirerek öğrendikleri notaları basıp çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere doğru sol el pozisyonlarını incelemeleri için bir ayna verilerek pozisyonu görsel olarak kontrol etmeleri sağlanabilir. Öğrencilere doğru pozisyonu almak için başlangıç olarak sadece bir tel üzerinde çalışmaları önerilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

1. TEMA: GİTARDA SAĞ EL (APOYANDO) TEKNİĞİ

Temada öğrencilerin sağ el tekniğinin geliştirilmesi, metronom kullanımının faydaları, genel çalma tekniğinde koordinasyon gibi kavramları öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER

E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik; Görsel Sanatlar, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.3.1.1. Sağ el (apoyando) tekniğini tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Sağ El Teknikleri

Genellemeler

- Gitar çalımında ellerin uyumu, performansı doğrudan etkiler.
- Öğrencilerin tempo kontrolünü geliştirmesi ve düzenli bir çalım alışkanlığı kazanması için metronom kullanılır.

Anahtar Kavramlar

apoyando, metronom, sağ el

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kağıtları, gözlem formu, kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin apoyando tekniğine uygun duruş ve tutuş tekniklerini uygulamaları, boş tel egzersizlerini metronom eşliğinde doğru teknikle çalmaları ve grup içinde diğer arkadaşlarının hareketlerini gözlemleyerek geri bildirimlerde bulunmaları istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Dinledikleri çocuk şarkılarından basit olanları çalabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere sağ elde kullanılan parmakların isimleri sorulabilir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, öğrencilerin "p, i, m" harflerinin hangi parmaklara denk geldiğini bilip bilmediklerinin belirlenmesidir.

Köprü Kurma

Apoyando tekniği, tıpkı kapıyı yavaşça kapatmak gibi kontrollü ve destekli bir harekettir. Öğrencilerden kapıyı dikkatli ve yavaşça kapatırken ellerini nasıl kullandıklarını düşünmeleri istenebilir. Bu bağlantı, parmakların teli ittiğinde nasıl bir üst tele yaslanması gerektiğini anlamalarına yardımcı olabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.3.1.1

Öğretmen derse görsel materyallerle başlar **(OB4)**. Gitar çalma pozisyonu, sağ-sol elin teller ve klavyeye yerleştirilmesi, doğru duruş ve oturuş şekline dair öğrencilerden gözlem yapmaları istenir **(KB2.2, SDB2.1)**. Ardından öğrenciler öğretmene sorular sorarak doğru bilgilere ulaşır **(E3.8)**. Öğretmen, gitarın nasıl tutulması gerektiğini adım adım gösterir ve öğrencilerin bu duruşu tekrar etmelerini sağlar. Öğrencilerden sağ ve sol ellerinin tellere ve klavyeye yerleştirmeleri doğru duruş ve tutuş pozisyonunu sabırla tekrarlamaları istenir **(D12.3)**. Öğretmen, apoyando tekniğinde sağ elin parmaklarının nasıl hareket ettiğini gösterir; örneğin parmak tellere vurduktan sonra bir üst tele yaslanmalı ve güçlü net bir ses çıkarmalıdır. Öğrenciler, başta işaret (i) ve orta (m) parmaklarını kullanarak açık teller üzerinde bu vuruşu gerçekleştirir. Yapılan tekrar sonrasında öğrencilerden doğru duruş ve tutuşu göstermeleri ve ellerini yerleştirmeleri beklenir **(E3.7)**.

Öğretmen performans görevi olarak öğrencilerin apoyando tekniğine uygun duruş ve tutuş tekniklerini uygulamaları, boş tel egzersizlerini metronom eşliğinde doğru teknikle

çalmaları ve grup içinde diğer arkadaşlarının hareketlerini gözlemleyerek geri bildirimlerde bulunmaları istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Apoyando tekniğinin kullanıldığı farklı müzik türlerinden örnekler dinletilebilir (klasik, flamenko, pop vb.).

Öğrencilerin sağ ve sol el koordinasyonunu geliştirmek için ritmik oyunlar oynatılabilir. Örneğin sağ elle dizlere vururken sol elle karınlarına vurma oyunu gibi etkinlikler hem eğlenceli hem de öğretici olabilir.

Destekleme Öğrencilere akıllı tahtada yavaşlatılmış apoyando vuruşları içeren videolar gösterilebilir. Öğrencilerin parmak hareketlerini net bir şekilde görebileceği animasyonlar veya resimli anlatımlar kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GİTARDA DİZİ ÇALIŞMALARI

Temada gitarda dizi çalışmaları yapılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.3.2.1. Gitarda dizi çalabilme

- a) Çalınacak diziye çözümleyebilme
- b) Çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alabilme
- c) Çalgıya özgü teknikleri kullanabilme
- ç) Verilen dizileri müziksel bileşenleri uygulayarak çalabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Do Majör Gamı Apoyando ve Tirando Tekniğiyle Çalabilme

Genellemeler Gitar üzerindeki dizi kavramı, belirli bir ses diziliminde ardışık notaların çalınmasını ifade eder.

Anahtar Kavramlar apoyando, dizi, perde, teknik, tirando

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kağıtları, gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin apoyando ve tirando tekniğine uygun duruş ve tutuş tekniklerini uygulamaları, verilen dizileri metronom eşliğinde doğru teknikle çalmaları ve grup içinde diğer arkadaşlarının hareketlerini gözlemleyerek geri bildirimlerde bulunmaları istenebilir. Performans görevi, gözlem formu ve analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin do dizisini sayabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere do majör dizisinin hangi notalardan oluştuğu (do-re-mi-fa-sol-la-si-do) sorulabilir. Bu soruyla öğrencilerin müzik teorisi bilgisi ölçülebilir.

Köprü Kurma Do majör dizisinde bir nota, bir sonraki notaya doğru ilerler. Her bir adım, bir öğrenme sürecidir. Aynı şekilde insanlar her gün yeni şeyler öğrenir, gelişir ve bir sonraki seviyeye geçerler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları GTR.3.2.1

Öğretmen do majör dizisinin hangi notalardan oluştuğu (do-re-mi-fa-sol-la-si-do) açıklayarak etkileşimli tahtada diziye gösteren bir görselle derse başlar (OB4). Öğretmen diziye gitarla çalar. Öğrencilerin gözlem yapmaları istenir (KB2.2). Öğrencilere önce sol elin doğru yerleşimi öğretilerek parmak numaraları ve nota basış noktaları gösterilir (SDB2.1). Sonrasında öğrenciler diziye çözümler. Çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu alır. Do majör dizisi önce açık tellerde daha sonra birinci, ikinci ve üçüncü perdeler kullanılarak çalgıya özgü tekniklerle çalınır. Öğrenciler apoyando veya tirando tekniği kullanılarak metronom eşliğinde verilen dizileri müziksel bileşenleri uygulayarak çalar. "Nota Dedektifleri" oyunu oynatılır. Öğretmen rastgele bir nota söyleyerek öğrencilerin söylenen notayı gitarda bulmalarını ister (E2.5). Öğretmen rehberliğinde 2 ya da 3 kişilik gruplar hâlinde dizi çalışmaları yapılır. Bu süreçte öğrencilerin birbirini diziye doğru bir şekilde çalması konusunda teşvik etmesi beklenir (D4.1).

Performans görevi olarak öğrencilerin apoyando ve tirando tekniğine uygun duruş ve tutuş tekniklerini uygulamaları, verilen dizileri metronom eşliğinde doğru teknikle çalmaları ve grup içinde diğer arkadaşlarının hareketlerini gözlemleyerek geri bildirimlerde bulunmaları istenebilir. Performans görevi, gözlem formu ve analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden do majör dizisindeki notaları kullanarak kendi kısa melodilerini oluşturmalarını istenebilir.

Destekleme Do majör dizisini anlatan kısa animasyonlar veya çizgi filmler izletilebilir. Bu, öğrencilerin notaları daha kolay hatırlamalarını sağlayabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: GİTARDA TEK SESLİ EZGİLER

Temada öğrencilerin tek sesli ezgileri çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.3.3.1. Gıtarıda tek sesli ezgileri çalabilme

- a) Çalınacak ezgiyi çözümler.
- b) Gıtara özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Gıtara özgü teknikleri kullanır.
- ç) Ezgilere müziksel bileşenleri uygulayarak çalar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tek Sesli Ezgiler Çalma

Genellemeler

Dizi, müzikte birbiriyle ilişkili, belirli bir düzen ve sıralamaya sahip seslerin sırasıdır. Diziler genellikle bir ton ya da akor yapısının üzerine inşa edilir ve melodik bir yapının temelini oluşturur.

Anahtar Kavramlar

dizi, egzersiz, tek sesli

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin kendi seçtikleri bir ezgiyi sınıf karşısında sunmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin gıtarıda çıkan sesleri tanıyabildikleri ve temel notaların yerlerini bildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin duruş ve tutuş hataları not edilebilir. Notaları tanıyıp tanımadıkları sorulabilir. Gıtar klavyesindeki belirli bir notayı göstermeleri söylenebilir.

Köprü Kurma

Öğretmen bir hikâye anlatıp öğrencilerin konuyla ilgili köprü kurmasını sağlayabilir: "Eski zamanlarda bir gezgin, şehirden şehre dolaşarak insanlara hikâyeler anlatırmış. O zamanlar televizyon, telefon veya radyo olmadığından hikâyesini daha etkileyici kılmak için bir çalgı kullanırmış. Bu gezgin, sadece bir melodi çalarak insanlara duygularını anlatırmış. Onun müziği tek sesliymiş ama herkes onu dinlerken büyülenirmiş."

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.3.3.1

Öğretmen, öğrencilere günlük hayatlarından örnekler vererek konuya giriş yapar. Öncelikle onlara şu soruyu yöneltir: "Günlük hayatta söylenen şarkılar nelerdir?" Öğrenciler cevaplarını paylaştıktan sonra öğretmen; çocuk şarkıları, marşlar, halk ezgileri gibi tanıdık melodiler üzerinden tek sesli müziğin özelliklerini açıklar. Öğretmen, öğrencilerin aşına olduğu kısa ve basit bir ezgiyi gıtarla çalar. Öğrenciler, öğretmenin çaldığı ezgiyi gözlemleyerek hangi teknikleri kullandığını tahmin etmeye çalışır (KB2.11). Öğrenciler öğretmen rehberliğinde ezgiyi çözümler. Öncelikle ezginin bonası yaptırılarak öğrencilerin nota okuma hâkimiyetleri gözlemlenir. Çalınacak ezginin deşifresi yapılır. Bona ve solfej çalışmaları öğrencilerin

öz yeterlilik becerilerini geliştirir **(E1.4)**. Öğrencilerin çalacakları şarkı hakkında bilgi verilir ve şarkının notaları öğrencilere dağıtılır. Dinleme sırasında öğrencilerin nota kağıdından şarkıyı takip etmeleri istenir **(E3.2)**. Öğretmen, eserin basit bir deşifresini yaparak öğrencilere rehberlik eder. Öğrencilerin doğru duruş ve tutuş pozisyonlarını alması sağlanır. Öğretmen, her öğrencinin gitarı doğru pozisyonda tuttuğunu ve sol elin klavye üzerindeki yerleşiminin uygun olduğunu kontrol eder **(E3.2)**.

Deşifre sürecine geçildiğinde öğrenciler çalışarak notaların yerini klavyede belirler. Şarkıyı çözümlmeye başlarlar. Öğrencilerin şarkıyı çalarken hangi teknikleri kullanacaklarını belirlemeleri istenir. Öğretmen, bireysel çalışmalar sırasında öğrencilere yaklaşıp hataları düzeltir ve gerekli yönlendirmeleri yapar. Öğrencilere sağ el tekniklerinden apoyando veya tirando kullanarak çalmaları gerektiği hatırlatılır.

Bireysel çalışmalar tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencilere önce yavaş tempoda çalışmalarını sağlar. Her öğrencinin çalışmada etkin rol alıp istikrarlı bir şekilde tempoyu artırarak eserin orijinal temposuna ulaşana kadar çalışmaları sağlanır **(D3.4, D12.3)**. Öğrenciler verilen çalışmada gitara özgü teknikleri kullanırlar. Öğrencilerin ritim, ezgi, tempo, dinamikler gibi müziksel bileşenleri doğru bir şekilde uygulamaları ve müzikal ifadeyi yansıtmaları sağlanır **(SDB2.2)**. Öğretmen, her öğrencinin müzikal anlatımını gözlemleyerek dönüt verir. Süreç, farklı tek sesli ezgiler belirlenerek tekrar edilir. Sürecin sonunda öğrencilerin çaldıkları şarkıyı etkileşimli tahtada oluşturdukları kişisel klasörlerine kaydeder **(OB2)**. Performans görevi olarak öğrencilerin kendi seçtikleri bir ezgiyi sınıf karşısında sunmaları istenir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğretmen öğrencilerden kendilerine ait bir ezgi doğaçlamalarını isteyebilir. Öğrencilerin performanslarını sınıf önünde sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğretmen, notaların ve ezgilerin görsel temsilini öğrencilere göstermek için etkileşimli tahtayı kullanabilir. Şarkının notasını gösterirken her nota ve ritmi tahtada işaret edebilir. Öğrenciler, yazılı notaları izleyerek müziksel yapıyı daha kolay takip edebilirler. Aynı zamanda öğretmen şarkıyı çalarken doğru pozisyonları ve teknikleri öğrencilere modelleyebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

1. TEMA: GİTARDA SAĞ EL BAŞPARMAĞIMI KULLANIYORUM

Temada öğrencilerin sağ el başparmaklarını kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 26

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Türkçe; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- GTR.4.1.1. Gıtarıda sağ el başparmağını kullanabilme
GTR.4.1.2. Gıtarıda sağ el egzersizleri yapabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Sağ El Baş Parmak Kullanımı
Sağ El Egzersizleri Çalabilme

Genellemeler

- Başparmak kontrolü, sesin kalitesini ve çalım rahatlığını doğrudan etkiler.
- Gıtarıda sağ el, tellerden doğru ses elde etmek için kullanılır.

Anahtar Kavramlar

başparmak, egzersiz, sağ el

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.
Performans görevi olarak öğrencilerden poster hazırlamaları istenebilir. Performans görevi kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Gıtar çalarken sağ el bileğinin rahat ve doğal pozisyonda olduğu, tüm parmakların bağımsız çalışabildiği kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin gıtarı nasıl tuttuğu ve sağ el duruşlarının doğru olup olmadığı gözlemlenebilir. Öğrencilerden birkaç açık tel sesi çıkarmaları istenerek başparmak ve diğer sağ el parmaklarını nasıl kullandıkları değerlendirilebilir. Telleri sert mi yoksa yumuşak mı çaldıkları incelenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere gıtarı doğru tutmanın bir bisikleti sürerken dengeyi sağlamak gibi olduğu, eğer bisikletin gidonunu yanlış tutarsanız kontrolü kaybedebilecekleri anlatılır. Aynı şekilde gıtarı yanlış tutmak veya sağ eli gereğinden fazla kasmanın çalmayı zorlaştıracakları belirtilerek gıtar çalmayla köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.4.1.1

Öğrenciler önce açık tel üzerinde başparmaklarını kullanarak tek tek ses çıkarmaya çalışırlar. Başlangıçta 6. telden başlayarak planlı bir şekilde 4. tele kadar her telde kontrollü vuruş yapmaları sağlanır (D3.2). Bu süreçte telleri nasıl çekip bıraktıkları, başparmağın konumunu ve hareketini nasıl kontrol ettikleri gözlemlenir. Başparmağın sadece ekleminden değil bilekten ve tüm koldan destek alarak doğal bir hareketle telleri çalması gerektiği vurgulanır (SDB2.1).

Daha sonra, öğrencilerin başparmaklarını kullanarak belirli bir ritimle çalışmaları ve arkadaşlarını seyredip gözlem yapmaları sağlanır (KB2.2). Önce basit bir ritmik model belirlenir: "Uzun-Kısa-Uzun-Kısa" gibi tekrar eden bir düzen kullanılır. Öğretmen öğrencilerle birlikte sayarak veya ritmi vurarak onları yönlendirir. Öğrenciler bu modeli 6 ve 5. tellerde uygular. Bir sonraki aşamada öğrenciler başparmaklarını kullanarak küçük bir egzersiz çalarlar. Örneğin 6. tel – 5. tel – 4. tel – 5. tel gibi basit bir dizilim verilir. Öğrenciler önce bu hareketi

yavaşça ve doğru bir teknikle yapmaya çalışır. Daha sonra hızlarını kademeli olarak artırarak istikrarlı bir şekilde çalmaya yönlendirilirler (**D12.3**). Son olarak öğrenciler öğrendikleri tekniği bir müzik parçası içinde kullanırlar. Basit bir ezgi ya da ritmik model içeren bir çalışma seçilir. Öğrenciler, müziğin temposuna uygun şekilde başparmakların odaklanarak çalmaya teşvik edilir (**E3.2**). Ders sonunda öğretmen öğrencilerin başparmak kullanımını değerlendirerek geri bildirim verir ve hangi noktaların daha çok çalışılması gerektiğini vurgular.

GTR.4.1.2

Öğretmen, dersin başında öğrencilerle birlikte gitarın sağ el tekniklerine dair kısa bir beyin fırtınası yapar. Daha sonra, sağ elin çalma tekniklerini geliştirmeye yönelik temel egzersizlere odaklanılacağını açıklar (**E3.2**).

İlk aşamada öğrenciler apoyando (destekli vuruş) ve tirando (serbest vuruş) tekniklerinin farkını gözlemlmeleri için öğretmeni dinler. Öğretmen, açık teller üzerinde her iki teknikle de basit vuruşlar yaparak ses farklarını gösterir. Öğrencilerden sağ elleriyle hangi teknik kullanıldığını tahmin etmeleri istenir.

Daha sonra öğrenciler bireysel olarak açık teller üzerinde tirando tekniği ile tek tek ses çıkarmaya çalışırlar. Öğretmen, parmakların (p, i, m, a) doğru sıralama ile kullanılması gerektiğini hatırlatır. Öğrenciler baş parmak (p) ile 6, 5 ve 4. telleri; işaret (i) ve orta parmak (m) ile 3, 2 ve 1. telleri çalarak ellerini alıştıırırlar.

Bir sonraki aşamada öğrenciler sağ ellerini kullanarak belirli bir ritmik model ile egzersiz yaparlar. Örneğin

- i – m – i – m (2 ve 3. tellerde)
- p – i – m – i (6, 3 ve 2. tellerde)
- p – i – m – a – m – i (tüm tellerde yaygın bir arpej modeli)

Bu egzersizlerde öğrencilerin parmaklarını rahatça hareket ettirmeleri ve bileklerini gereksiz yere sıkmadan doğal bir akış yakalamaları sağlanır.

Daha sonra basit bir arpej modeli içeren bir egzersiz parçası çalışılır. Öğrenciler bu egzersizi önce yavaş bir tempoda, ardından metronom eşliğinde hızlarını artırarak çalarlar. Öğrencilerden performans görevi olarak parmak isimleriyle ilgili poster hazırlamaları istenir. Öğrenciler parmak isimlerinin olduğu görselleri inceleyerek poster oluştururlar (**OB4**). Performans görevi kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere sağ el koordinasyonlarını artırmak için basit bir arpej modeli içeren egzersiz parçaları verilebilir.

Destekleme Yavaş bir tempoda çalınarak parmakların doğru pozisyonda olması sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GİTARDA TEMEL AKORLAR

Temada öğrencilerin gitarda temel akorları basarak çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E2.4. Güven

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.4.3.1. Gitarda temel akorları uygulayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitarda Temel Akorlar

Genellemeler

Gitarda temel akorlar, genellikle açık pozisyonlarda çalınan ve birçok şarkıda kullanılan akor biçimleridir.

Anahtar Kavramlar

akor

ÖĞRENME

KANITLARI

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

(Ölçme ve Değerlendirme)

Performans görevi olarak öğrendikleri akorları kullanarak kısa ve tanıdık bir çocuk şarkısını akor eşliklerini çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin tellere tam ve net bir şekilde basabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin temel müzik teorisi bilgileri kontrol edilir (nota, akor yapıları, ritim bilgisi vb.). Sol ve sağ elin koordinasyonunu test etmek için basit egzersizler yaptırılabilir.

Köprü Kurma

Yürürken bir destekten yararlanmak (baston veya duvar), hareket sırasında dengenizi sağlar. Apoyando tekniğinde de parmağın bir sonraki tele dayanması, sağ elin hareketine denge ve kontrol getirir. "Nasıl yürürken destek almak seni daha dengeli ve kontrollü hissettiriyorsa parmağının bir tele dayanması da vuruşunun daha güçlü ve dengeli olması demektir." ifadesi ile öğrencilerin günlük hayatla bağlantı kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GTR.4.3.1

Öğrenciler, gitarlarını doğru şekilde tutarak ve oturma pozisyonlarına dikkat ederek çalışmaya başlarlar. Bu süreçte her öğrencinin çalgısına ve çalışmasına karşı sorumluluk bilinci geliştirmesi teşvik edilir (E2.2). Öncelikle sol elin klavye üzerindeki pozisyonunu anlamak için parmak numaraları ve perde yerleşimleri hatırlatılır. Öğrenciler, doğru yerleşimi gözlemleyerek ve görsel materyallerden yararlanarak kendilerini yönlendirirler (KB2.2, OB4). Öğrenciler, parmaklarını rahatça yerleştirebilmek için boş tellerde hafif egzersizler yaparlar.

Öğretmen, gitarın klavyesindeki temel akorları (do majör, sol majör ve la minör) tahtada veya görsellerle tanıtır. Her akor için parmak yerleşimleri ve basılması gereken teller açıklanır. Öğrenciler, önce hava havada elleriyle akor pozisyonlarını şekillendirme ile akorları deneyerek parmak kaslarını hazırlarlar. Bu aşamada güven duygusunun geliştirilmesi için öğrencilerin kendilerini rahat hissetmeleri sağlanır ve hata yapmanın doğal olduğu vurgulanır (E2.4).

Ardından öğrenciler, tek tek akor basarak doğru parmak yerleşimlerini kontrol ederler. Öğretmen, öğrencilerin ellerini gözlemleyerek gerektiğinde düzeltmeler yapar. Öğrenciler birbirlerini de gözlemleyerek iş birliği içinde çalışırlar (**SDB2.2**). Parmakların klavyeye doğru açıda bastığından ve tellerin net bir şekilde ses çıkardığından emin olunur.

Öğrenciler, planlı bir şekilde sırayla her bir akoru çalarak temiz ses elde etmeye çalışırlar (**D3.2**). Akor değişimlerini kolaylaştırmak için öğretmen, la minör-do majör-sol majör gibi basit geçişler içeren bir akor sıralaması verir. Öğrenciler önce yavaş tempoda akorları değiştirerek pratik yaparlar.

Öğrenciler, öğrendikleri akorları kullanarak basit bir ritimle çalma denemesi yaparlar. Önce dört vuruşluk basit bir ritim modeli öğretmen tarafından gösterilir ve öğrenciler bu modeli akorlarla uygulamaya çalışırlar.

Öğrenciler performans görevi olarak öğrendikleri akorları kullanarak kısa ve tanıdık bir çocuk şarkısının akor eşliklerini çalmaları istenir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir. Öğretmen, öğrencilerin çaldıkları müzikte akor geçişlerinin düzgün olup olmadığını gözlemleyerek geri bildirim verir.

Çalışma sürecinin ardından öğrenciler, öğrendikleri akorları günlük pratiklerinde nasıl kullanabileceklerini düşünerek küçük bir değerlendirme yaparlar. Öğretmen, her öğrencinin zorlandığı noktaları göz önünde bulundurarak bireysel önerilerde bulunur.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere 7'li akorlar verilerek deneyimlemeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilere öğretmen rehberliğinde parmak açma ve esnetme ve çift tel üzerinde çalışmalar yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: GİTARDA ARPEJ TEKNİĞİ

Temada öğrencilerin arpej tekniğini öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Türkçe; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.4.2.1. Gıtarıda arpej tekniğini uygulayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Arpej Tekniğiyle Çalma

Genellemeler Arpejler, melodik ifade gücünü artırarak müziğe daha zengin bir dokunuş kazandırır.

Anahtar Kavramlar arpej

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere arpej tekniğini basit bir şarkı veya ezgi üzerinde uygulamaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin gitarı doğru pozisyonda tuttukları, sağ elin doğal duruşunu yapabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin gitarı doğru şekilde tutup tutmadıkları gözlemlenebilir. Sağ elin doğal pozisyonu ve bilek hareketliliği değerlendirilebilir. Öğrencilerin vücut duruşları, vücut hizaları ve kollarının pozisyonu kontrol edilir.

Köprü Kurma Arpej tekniği sabır ve sürekli pratik gerektirir. Başlangıçta arpejleri doğru bir şekilde çalabilmek zor olabilir ancak sürekli egzersiz ve teknikle bu zorluk aşılar. Her yeni egzersiz, öğrencinin ilerlemesine katkıda bulunur ve tıpkı hayatın gelişim süreci gibi müzikte de her adım bir başarıyı işaret edeceği öğrencilere anlatılıp konuyla ilgili köprü kurları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.4.2.1

Öğretmen, öğrencilere gitarın sağ elinin arpej tekniğindeki rolünü açıklayarak dersi başlatır. Arpej tekniğinin akorların seslerinin sırasıyla her bir notasının tek tek tınlatılıp çalınması olduğu anlatılır (**SDB2.1**). Öğrencilere etkileşimli tahtadan günlük hayatta bir müzik parçasında nasıl bir arpej modelinin duyulabileceğini anlatan örnekler (popüler şarkılar veya klasik müzik eserleri) izletilir. Öğrenciler beğendikleri eserleri etkileşimli tahtadaki kişisel klasörlerine kaydederler (**OB2**). Öğretmen, temel bir arpej modeli olan p – i – m – a (başparmak, işaret parmağı, orta parmak ve serçe parmağı) sırasını açık teller üzerinde gösterir. Öğrenciler gözlem yapmak için öğretmenlerini ölçüt olarak belirler ve konuyla ilgili veri toplayıp kaydeder (**KB2.2**). Öğrencilere sağ el parmaklarını doğru sırasıyla nasıl kullanacakları ve her parmağın hangi teli çalacağı anlatılır. Öğrenciler; planlı bir şekilde öğretmenin gösterdiği gibi 6. tel ile başlayarak baş parmak (p) ile ardından 3. tel ile işaret parmağı (i) ile 2. tel ile orta parmak (m) ile ve son olarak 1. tel ile serçe parmak (a) ile arpeji uygularlar (**D3.2**). Öğrenciler arpej modelini çalarken öğretmen; doğru parmak yerleşimi, doğal bilek hareketi ve parmakların gergin olmaması için dönütler verir. Öğrencilerden doğru hareketi yakalayabilmeleri için odaklanıp yavaşça çalmaları istenir (**E3.2**).

Öğretmen, dikkat edilmesi gereken noktaları sıralar:

- Başparmak (p) 6. telde hafif bir baskı yaparak teli çalmamalı, sadece parmak doğal bir şekilde teli çalmalıdır.
- Diğer parmaklar (i, m, a) sırasıyla teli çekmeli ve her bir parmak, parmağının doğal eğri-liğiyle tel üzerinde kayarak sesi temiz çıkarmalıdır.

Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde arpej modelini önce yavaş, sonra hızlarını kademeli olarak artırarak çalarlar. Hız arttıkça her bir parmağın tek tek, düzgün ve temiz bir şekilde teli vurduğundan emin olmaları sağlanır. Öğrenciler, metronom eşliğinde arpeji çalmaya devam ederler **(E3.1)**.

Öğrenciler, do majör (C) ve sol majör (G) akorları üzerinde arpej tekniğini uygulatılır. İlk başta sadece do majör akoru üzerinde arpej çalınması istenir. Öğrenciler arpeji yavaşça çalarak her bir akorun sesini ayrı ayrı net bir şekilde duymalıdır. Öğretmen, öğrencilerin her iki akorda da doğru şekilde arpej çalmalarını denetler. Öğrenciler arpej modelini bu akorlara uygun şekilde uygulayarak akorları net bir şekilde duymalıdır. Öğrencilerden performans görevi olarak arpej tekniğini basit bir şarkı veya ezgi üzerinde uygulamaları istenir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencileri gruplara ayırarak farklı akorlar üzerinde arpej çalmaları sağlanabilir.

Destekleme Arpej egzersizlerini metronom eşliğinde çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF

1. TEMA: GİTAR TÜRLERİ

Temada öğrencilerin gitar türlerini öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Türkçe, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.5.1.1. Gitar türlerini tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitar Çeşitleri

- Genellemeler**
- Gitar, müziğin farklı türlerine uygun şekilde bas, gitar, elektro, akustik gibi çeşitli formlara sahiptir.
 - Akustik gitar, sesi doğal olarak güçlendiren iç gövdesi sayesinde tellerin titreşimlerini zengin bir tınıya dönüştürür.

Anahtar Kavramlar akustik, bas, klasik, elektro, gitar

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları, gözlem formu ve kontrol listesi ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin akıllı tahta üzerinde buldukları gitar çeşitlerini işaretlemeleri, bu bilgilerle grup içinde tartışma yapmaları ve gitar türlerinin seslerini ayırt etmeleri istenebilir. Performans görevi, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Gitarın evrensel bir çalgı olduğu kabul edilir. Dünya çapında farklı kültürlerde kullanılan ve müziğin birçok alanında yer alan bir çalgıdır. Gitar hem bireysel sanatsal ifade hem de toplu performanslar için vazgeçilmez bir araçtır. Gitarın çeşitleri ve tarihsel yolculuğu, toplumların estetik anlayışlarını ve müzikal zevklerini ortaya koyar. Bu kabuller, gitarın tarihsel süreçteki gelişimini ve çeşitliliğini anlamaya yönelik temel bir çerçeve sunar.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden gitarla ilgili bildikleri türleri, tarihsel geçmişine dair duydukları bilgileri ve hangi müzik türlerinde kullanıldığını bireysel ya da grup hâlinde yazarak bir ön bilgi haritası oluşturmaları istenebilir.

Köprü Kurma Kültürel ürünlerin dünya çapında nasıl yayıldığı sorulabilir. Verilen cevaplar doğrultusunda gitarın Eski Mısır'dan İspanya'ya ardından tüm dünyaya nasıl yayıldığıyla ilgili olarak köprü kurmaları sağlanabilir. İnsanların tarihte farklı malzemeleri nasıl kullandığı ve bu malzemelerin teknolojiyi nasıl etkilediği tartışılabilir. Gitar yapımında kullanılan doğal malzemelerin (ahşap, hayvan bağırsaklarından yapılan teller vb.) tarihsel süreçte nasıl değiştiği ve modern gitarların nasıl yapıldığı hakkında köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.5.1.1

Öğrencilere gitarın tarihsel gelişimi ve çeşitleri anlatılıp sorular yöneltilebilir. Bu sayede öğrencilerin konuyu merak edip ilgileri çekilebilir (**E1.1**). Farklı kültürlerle bağ kurmaları beklenebilir (**D4.5**). Ardından görsel materyallerden yararlanılarak öğrencilere 13. yy. İspanya'sında "Latin gitarı" ve "Mağrip gitarı" olarak adlandırılan eski gitar görselleri göstererek bilgi toplamaları istenebilir. Öğrenciler, Eski Mısır ve Yunanistan'da kullanılan gitar çeşitlerine ulaşmak için etkileşimli tahta kullanabilir. Öğrencilerin buldukları gitar çeşitleriyle ilgili işaretlemeler yaparak akıllı tahta üzerinde oyun oynamaları sağlanır (**OB2**). Gitarın Lut (Lavta) ailesine ait bir çalgı olduğu bilgisi verilerek Araplarda ve İranlılarda "sitar" olarak adlandırılan

çalgi ile benzerliğini açıklamaları beklenebilir (**D3.3**). Öğrenciler topladıkları bilgileri paylaşarak bu bilgileri doğrular ve kaydederler (**KB2.6, SDB2.2**). Öğrenciler birbirlerini akran değerlendirme yöntemiyle değerlendirebilirler. Süreç kısa cevaplı sorular sorulup değerlendirilebilir.

Akustik, elektro ve bas gitarın sesleri görselleriyle gösterilerek dinletilir. Belirlenen konularla ilgili performans görevi verilebilir. Oyunlu etkinliklerden yararlanılarak gitar çeşitlerinden örnekler dinletilir ve sesin hangi gitar türünden olduğunu ayırt etmesi sağlanır (**E2.5**). Öğrencilere sınıfta beyin fırtınası oturumu düzenlenip gitarın çeşitleri hakkında bildiklerini paylaşmaları istenebilir (**SDB2.1, E3.3**). Tahtaya öğrencilerin söyledikleri yazılarak grup içinde tartışma ortamı oluşturulur (**SDB2.2, E3.5**). Performans görevi, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere farklı dönemlerde kullanılan gitarların resimleri ve videoları gösterilir. Eski lavtalar, klasik gitar ve elektro gitarı görüntü ve kullanım bakımından karşılaştırmaları sağlanabilir. Gitar çalan ünlü sanatçıların kısa videoları izletilebilir.

Destekleme Öğrencilerden gitar çeşitlerini çizip boyamaları, kendi gitar tasarımlarını yapmaları istenir. Birkaç lastik, karton kutu veya kutu kapaklarıyla minik bir gitar yapmaları eğlenceli ve eğitici olabilir. Öğrencilere hayalî gitar çaldırarak ritim ve melodiyle eğlenmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GİTARDA KÜÇÜK USULLERLE RİTİM ÇALIŞMALARI 1

Temada öğrencilerin gitarda küçük usullerle ritim çalışmaları yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.5.2.1. Küçük usullerle gitar şarkıları çalabilme

- a) Küçük usullerdeki şarkıları çözümler.
- b) Küçük usullerdeki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Küçük usullerdeki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Küçük usullerdeki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Küçük Usullerle Ritim Çalışmaları

Genellemeler Basit ritim, belirli bir zaman düzeni içinde tekrar eden ve çalması kolay olan ritmik yapılarıdır.

Anahtar Kavramlar basit ritim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere basit ritimleri gruplar hâlinde çalma görevi verilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin basit ritimlerin matematiksel açıdan vuruş sistemini kavrayıp bu ritimleri çalabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere farklı usullerle (2/4, 3/4, 4/4) alkışlatma çalışmaları yaptırarak ritim algıları ölçülebilir.

Köprü Kurma Tıpkı yürüyüş hızının ruh hâlimizi etkilediği gibi 2/4'lük hızlı ritimler enerjik, 3/4'lük vals ritmi ise daha akıcı ve romantik bir his verebileceği söylenerek öğrencilerin köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.5.2.1

Öğrenciye her ritim için örnek şarkılar dinletilir (2/4 için bir marş, 3/4 için bir vals, 4/4 için popüler bir şarkı). Öğrenciler diledikleri şarkıları etkileşimli tahtadaki klasörlerine kaydediler **(OB2)**.

Boş telde ritim çalışmaları yapılır. Öncelikle 2/4'lük ritimde aşağı yukarı tellere vurularak metronom eşliğinde basit çalışmalarla başlanır. Öğretmen kendi gitarıyla rehberlik eder. Öğrencinin odaklanması sağlanarak ritimleri uygulaması istenir **(E3.2)**. Öğrenci, boş tellerde ritim çalışmaları yaparak temel vuruşları öğrenir. Metronom eşliğinde "1, 2" vuruşlarında aşağı-yukarı tellere vurularak çalışılır. Öğretmen, kendi gitarıyla örnek çalar ve öğrencilerin ritmi takip ederek gözlem yapmalarını sağlar **(KB2.2)**. Öğrenciler, odaklanarak ritmi tekrar eder ve doğru vuruşları yakalamaya çalışır **(E3.2)**.

Metronom eşliğinde "1, 2, 3" vuruşlarında aşağı-yukarı tellere vurularak çalışılır. Öğretmen, vals ritmini örnekler ve öğrencinin bu ritmi hissetmesini sağlar. Öğrenci, ritmi tekrar eder ve vuruşların akışını içselleştirir. Metronom eşliğinde "1, 2, 3, 4" vuruşlarında aşağı-yukarı tellere vurularak çalışılır. Öğretmen, popüler bir şarkıdan örnek verir ve öğrencinin ritmi takip etmesini sağlar. Öğrenciler düzenli çalışmanın başarı üzerindeki etkisini fark ederek ritmi tekrar eder ve düzenli vuruşları yakalamaya çalışır (**D3.2**). Öğrencinin doğru vuruşları yakalayıp yakalamadığı kontrol edilir. Ritim duygusunun gelişip gelişmediği gözlemlenir. Öğrencilerin eksik olduğu noktalar üzerinde tekrar çalışılır.

Öğrencilere 2/4, 3/4, 4/4 gibi küçük usullerle yazılmış, kısa ezgilerden oluşan ve öğrenci düzeyine uygun basit gitar şarkıları dağıtılır. Öğrenciler verilen şarkıları çözümler. İcra ve deşifre sürecine başlamadan önce öğrencilerin gitarı doğru tutuş ve uygun pozisyonla çalmaları sağlanır. Grup hâlinde tutuş pozisyonunu pekiştiren egzersizler yapılır ve her öğrencinin doğru tutuşu yapıp yapmadığı kontrol edilir. Öğretmen; ilk olarak 2/4 usuldeki bir şarkının notalarını öğrencilere gösterir, ritmik ve ezgisel yapısını açıklar (**SDB2.1**). Yavaş tempoda adım adım deşifre çalışmalarına başlanır. Öğrenciler ritme, nota değerlerine ve tutuş tekniklerine odaklanarak pratik yapar; tempoyu artırmak için grup hâlinde çalışırken birbirlerini dinleyerek uyum içinde çalmayı öğrenir. Aynı süreç 3/4 ve 4/4 usullerindeki şarkılar için de tekrarlanır. Öğrenciler parçaları müziksel bileşenlerine göre çalarlar. Performans görevi olarak öğrencilere basit ritimleri gruplar hâlinde çalma görevi verilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme 2/4, 3/4 ve 4/4 usulleri istediği akorlarla birleştirerek uygulamaları istenebilir.

Destekleme Öğretmen rehberliğinde ritimleri daha iyi anlamaları için beden perküsyonu (ellerle, ayaklarla ritim tutma) çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: ÇARGÂH MAKAM DİZİSİYLE İCRA

Temada öğrencilerin çargâh makamında dizi çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Matematik, Türkçe, Görsel Sanatlar; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.5.3.1. Gitarda çargâh makamındaki şarkıları çalabilme

- a) Gitarda çargâh makamındaki şarkıları çözümler.
- b) Gitarda çargâh makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Gitarda çargâh makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Gitarda çargâh makamındaki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çargâh Makam Dizisi

Genellemeler

Çargâh, Türk müziğinde kullanılan makamsal bir dizidir ve genellikle do perdesi üzerine kurulur. Bu dizi, tam ve yarım ses aralıklarından oluşur.

Anahtar Kavramlar

çargâh, dizi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak çargâh makamındaki dizileri çalma görevi verilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çargâh makam dizisini kavrayıp çalabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden makam dizisi kavramı hakkında bildiklerini, daha önce herhangi bir makamda çalgı çalıp çalmadıklarını ve gitarda nota yerlerini tanıyıp tanımadıklarını kısa notlar hâlinde yazarak paylaşmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Çargâh makamı ile hayat arasında bağlantı kurulabilir. Hayat, her zaman düz ve kolay geçmez. Zaman zaman insanlar farklı duygusal durumlar ve derin düşüncelerle karşılaşır. Çargâh makamı, bu tür durumları simgeler. Örneğin bazen hayatın zorlukları ile başa çıkmak, bir sorunun üstesinden gelmek için düşünmemiz ve duygusal derinliğe inmeye ihtiyacımız vardır. Çargâh makamındaki süslemeler ve geçişler, hayatın inişli çıkışlı, bazen belirsiz ve karmaşık yapısını anlatır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.5.3.1

Öğretmen, çargâh makam dizisinin hangi notalardan oluştuğunu (do-re-mi-fa-sol-la-si-do) açıklayarak etkileşimli tahtada diziyi gösteren bir görselle derse başlar (OB4). Diziyi gitarla çalarak öğrencilerin gözlem yapmalarını sağlar (KB2.2). Öğrencilere sol elin doğru yerleşimi, parmak numaraları ve nota basış noktaları öğretilir (SDB2.1). Öğrenciler, diziyi çözümleyerek çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu alır. Çargâh makam dizisi, önce açık tellerde daha sonra 1 ve 3. perdeler kullanılarak çalgıya özgü tekniklerle çalınır. Öğrenciler, apoyando veya tirando tekniği kullanarak metronom eşliğinde diziyi müziksel bileşenleri (ritim, ezgi, dinamikler) uygulayarak çalar. "Nota Dedektifleri" oyunuyla öğretmen rastgele bir nota söyler ve öğrencilerden bu notayı gitarda bulmalarını ister (E2.5).

Öğretmen rehberliğinde 2-3 kişilik gruplar hâlinde dizi çalışmaları yapılır; öğrenciler birbirlerini diziyi doğru çalma konusunda teşvik eder **(D4.1)**. Performans görevi olarak küçük gruplar hâlinde diziyi çalmaları istenir ve performanslar gözlem formları ile değerlendirilir. Öğretmen, çargâh makamındaki örnek şarkıları öğrencilere dağıtır ve bu şarkıların melodik yapısını, ritmik özelliklerini ve makamın duygusunu nasıl yansıttığını açıklar. Öğrenciler, şarkıları notalarıyla inceleyerek makamın perdelerini ve geçki noktalarını çözümler **(KB2.2)**. Bu aşamada öğrencilerin makamın seslerini tanımaları ve şarkıyı müzikal olarak anlamaları sağlanır.

Öğrencilerin gitar çalarken rahat ve dengeli bir şekilde performans sergilemeleri sağlanır. Her öğrencinin doğru duruş ve tutuşu benimsediğinden emin olmak için bireysel ve grup hâlinde egzersizler yapılır **(SDB2.2)**. Öğrenciler; bu temel becerileri pekiştirerek, çargâh makamındaki şarkıları çalarken teknik hatalardan kaçınır ve daha verimli bir çalışma süreci geçirir.

Çargâh makamındaki şarkıları çalarken öğrenciler çalgıya özgü teknikleri doğru bir şekilde uygular. Parmak pozisyonları, perdeler arası geçişler, ses temizliği kullanımı gibi teknikler üzerinde planlı çalışılır **(D3.2)**. Öğretmen, öğrencilere bu teknikleri adım adım gösterir ve her bir öğrencinin bu teknikleri doğru şekilde uyguladığından emin olur. Özellikle çargâh makamının karakteristik perdeleri olan "çargâh" (do), "neva" (re) ve "hüseyni" (mi) seslerinin temiz ve net bir şekilde çalınmasına özen gösterilir. Öğrenciler, bu teknikleri yavaş tempodan başlayarak pratik eder ve zamanla tempoyu artırarak şarkıyı müziksel bileşenlerine uygun olarak çalarlar.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden çargâh makamında farklı eserler çalması istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden majör dizisi ve çargâh makamının benzerlik ve farklılıklarını bulmaları istenebilir. Araştırmaları sonucu öğrencilerin daha iyi kavrayabilmesi için farklı müzik parçalarından örnekler verilebilir. Çargâh makamındaki bir eserin nasıl daha yavaş, daha derin ve duygusal olduğunu anlatılabilir. Öğretmen, öğrencilere doğrudan dinletiler yaparak bu makamın hissi aktarılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GİTARDA BAŞLANGIÇ SEVİYESİ TÜRKÜLER

Temada öğrencilerin gitarda başlangıç seviyesi türküler çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Görsel Sanatlar, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.5.4.1. Gitarda başlangıç seviyesinde türküler çalabilme

- a) Başlangıç seviyesi türküleri çözümler.
- b) Gitara özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Gitara özgü teknikleri kullanır.
- ç) Türküleri müziksel bileşenlerine uygun olarak çalar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Gitarda Başlangıç Seviyesinde Türküler

Genellemeler Türküler, halk müziğinin önemli bir parçasıdır ve duygusal derinlikleriyle insanları etkiler.

Anahtar Kavramlar gitar, seviye, türkü

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak Gelin Ayşe türküsünü çalma görevi verilebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin günlük hayattaki deneyimlerinde türkü dağarcığının olduğu kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin bir türküyü dinleyip basit bir melodiyi tekrar edip edemedikleri test edilebilir. Öğrencilerin türkü çalmayı öğrenmeye ne kadar istekli oldukları değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Hayatta, insanların bir arada çalışarak birbirlerine destek olmaları önemlidir. Türküler, bu sosyal bağları güçlendiren ve insanları bir araya getiren bir araç olabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.5.4.1

Öğretmen, öğrencilerin dikkatini çekmek için sınıfta sıkça duydukları, basit ve tanıdık bir türküyü gitarla çalar. Bu çalma sırasında öğrenciler, öğretmenin hangi teknikleri kullandığını tahmin etmeye çalışır ve çaldığı türküyü gözlemlerler (**KB2.2, KB2.11**). Öğretmen, öğrencileri rehberlik ederek çaldığı ezgiyi çözümler ve öğretmenin kullandığı sağ ve sol el tekniklerini belirler.

Öğretmen, öğrencilerden çalacakları türkü hakkında bilgiler toplamalarını ister ve öğrenciler dijital ve yazılı kaynaklar üzerinden bilgilerini öğretmene sunar (**OB1, OB2**). Öğretmen türkünün notalarını öğrencilere dağıtır. Öğrenciler türküyü çözümler (**KB2.4**). Öğrencilerin odaklanarak gitarlarını doğru tutuş ve duruş pozisyonuna yerleştirmeleri sağlanır (**E3.2**) ve sol ellerinin klavye üzerindeki yerleşimi kontrol edilir. Öğrenciler, gitara özgü teknikleri kullanarak türküyü çalmaya başlar. Öğretmen, bireysel çalışmalar sırasında her öğrenciyi izler ve doğru teknikleri uygulamaları için yönlendirir. Öğrencilere sağ el tekniklerinden apoyando, tirando gibi doğru vuruş tekniklerini hatırlatır. Bu süreçte öğrenciler, ritim, melodi, tempo, dinamikler gibi müziksel bileşenleri doğru bir şekilde uygulayarak başlangıç seviyesinde türküleri çalar.

Öğretmen öğrencileri gruplara ayırarak öğrencilerin iş birliği ve dayanışma becerisi kazanmasını hedefler (**SDB2.2, D4.1**). Öğrenciler gruplar hâlinde çalarak birbirlerini geri bildirimde bulunur. Öğrenciler, çalıştıkları türkülerini doğru bir şekilde çaldıklarında öğretmen her bir öğrencinin müzikal anlatımını gözlemler ve geri bildirimde bulunur. Öğrenciler, çaldıkları türkülerini etkileşimli tahtada oluşturdukları kişisel klasörlerine kaydederler (**OB2**). Son olarak öğrenciler kendi seçtikleri bir türküyü sınıf karşısında çalarak performanslarını sergilerler. Bu performanslar, öğretmen tarafından dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere ünlü ozanların besteleri dinletilebilir. Konser videoları paylaşıp istedikleri türkülerini çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere günlük hayatta karşılaştıkları ritmik olayları gözlemleyip bu gözlemleri türkülerin ritimleriyle ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Bireysel çalışmalar tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencilerin önce yavaş tempoda çalışmalarını sağlar.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF

1. TEMA: GİTARDA KÜÇÜK USULLERLE RİTİM ÇALIŞMALARI 2

Temada öğrencilerin küçük usullerle ritim çalışmaları yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Beden Eğitimi ve Spor, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.6.1.1. Gıtarıda 5/8, 6/8, 7/8'lik ritimlerle şarkı çalabilme

- a) 5/8, 6/8, 7/8 'lik usullerdeki şarkıları çözümler.
- b) 5/8, 6/8, 7/8 'lik usullerdeki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) 5/8, 6/8, 7/8 'lik usullerdeki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) 5/8, 6/8, 7/8 'lik usullerdeki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Gıtarıda Başlangıç Seviyesinde Türküler

Genellemeler Basit ritim, belirli bir zaman düzeni içinde tekrar eden ve çalması kolay olan ritmik yapılarıdır.

Anahtar Kavramlar gitar, seviye, türkü

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.
Performans görevi olarak öğrencilere basit ritimleri gruplar hâlinde çalma görevi verilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin basit ritimlerin matematiksel açıdan vuruş sistemini kavrayıp bu ritimleri çalabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere farklı usullerle (5/8, 6/8, 7/8, 9/8) alkışlatma çalışmaları yaptırarak ritim algıları ölçülebilir.

Köprü Kurma Öğrencilere aksak usullerin tıpkı koşan bir çocuğun adımları, bir bebeğin salıncağının hareketi, deniz dalgalarının kıyıya vurması gibi ritmik hareketlere benzediği ifade edilerek köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları **GTR.6.1.1** Öğrencilere her ritim türü için örnek şarkılar dinletilir. Örneğin 5/8'lik ritim için geleneksel bir halk müziği şarkısı, 6/8'lik ritim için bir dans ezgisi ve 7/8'lik ritim için bir Türk halk müziği parçası seçilir. Öğrenciler, dinledikleri şarkıları etkileşimli tahtadaki klasörlerine kaydederler **(OB2)**. Öğrenciler şarkıları çözümler ve çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu alırlar.

Başlangıç olarak boş telde 5/8'lik ritim çalışmaları yapılır. Öğrenciler metronom eşliğinde 5/8'lik ritim için vuruşlarını doğru bir şekilde yapmaya çalışır. Öğretmen, kendi gitarı ile rehberlik eder ve ritmi örnekleyerek öğrencilerin ritmi takip etmelerini sağlar. Öğrenciler, bu ritmi metronom eşliğinde "1, 2, 3, 4, 5" vuruşlarıyla aşağı-yukarı tellere odaklanarak çalışır **(E3.2)**. Öğretmen öğrencilerin doğru vuruşları yakalayıp yakalayamadığını takip eder. Daha sonra, 6/8'lik ritim çalışmasına geçilir. Bu ritimde öğrenciler önce basit çalışmalara başlar ve metronom eşliğinde "1, 2, 3, 4, 5, 6" vuruşlarında aşağı-yukarı tellere vururlar. Öğretmen,

bu ritmi vals ya da başka bir örnekle gösterir ve öğrencilerin ritmi hissetmesini sağlar. Öğrenciler gayretli olmanın hedeflere ulaşma üzerindeki etkisini fark ederek azimli bir şekilde ritmi tekrar eder ve doğru vuruşları yaparlar **(D3.1)**. Metronom eşliğinde çalışarak öğrenciler 6/8'lik ritmin akışını takip ederler.

Son olarak 7/8'lik ritim çalışmasına başlanır. Öğrenciler metronom eşliğinde "1, 2, 3, 4, 5, 6, 7" vuruşlarında ritimleri çalışırlar. Öğretmen, bu ritmi bir Türk halk müziği şarkısından örnekler vererek öğrencilerin doğru vuruşları yakalamalarını ister **(SDB2.1)**. Öğrenciler, ritmi tekrar ederken düzenli vuruşları yakalamaya çalışır ve ritmin akışını içselleştirir. Öğretmen, her öğrencinin vuruşlarını dikkatle izler ve doğru vuruşları yapmalarını sağlamak için gerekirse düzeltmeler yapar. Öğrencilerin birbirlerini izleyerek gözlem yapmaları istenir **(KB2.2)**. Eksik olan noktalar üzerinde tekrar tekrar çalışılır ve her öğrencinin ritim anlayışı pekiştirilir **(D3.2)**. Öğretmen, metronom eşliğinde her ritmi tekrar ederek öğrencilerin 5/8, 6/8 ve 7/8'lik ritimlerdeki becerilerini geliştirir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme 5/8, 6/8, 7/8 ve 9/8'lik usulleri istediği akorlarla birleştirerek uygulamaları istenebilir.

Destekleme Öğretmen rehberliğinde ritimleri daha iyi anlamaları için beden perküsyonu (ellerle, ayaklarla ritim tutma) çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GİTARDA BARE ÇALIŞMALARI

Temada öğrencilerin gitarda bare tekniğiyle çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.1. Empati

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Matematik, Türkçe, Beden Eğitimi ve Spor, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.6.2.1. Gitarda bareli akorlarla şarkılar çalabilme

- a) *Gitarda bareli akorları çözümler.*
- b) *Gitarda şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Gitarda şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- d) *Gitarda şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Gitarda Bare

Genellemeler Bareli akorlar, gitar klavyesinde parmak gücü ve doğru teknik gerektiren bir akor türüdür.

Anahtar Kavramlar bare, gitar

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere grup hâlinde bareli akorlarla şarkı çalma görevi verilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrenciler daha önceki temalarda basit akorları öğrenip uygulayabildikleri için bareli akorları basabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Basit akorları (C, G, D, Am, Em) çalmaları istenir ve hangi akorlara daha hâkim oldukları gözlemlenebilir. Akor geçiş hızları ve doğru basış teknikleri incelenerek parmak kuvveti ve koordinasyonu değerlendirilebilir. Öğrencilerin gitar tutuş ve el pozisyonları gözlemlenebilir. Doğru duruş ve bilek esnekliği kontrol edilebilir.

Köprü Kurma Bareli akorları öğrenmek tıpkı bisiklete binmeyi öğrenirken önce dengede durmayı, sonra pedalları çevirmeyi, ardından gidonu kontrol etmeyi öğrenmemiz gibi bareli akorlarda da parmaklarımızı güçlendirmek, baskıyı doğru uygulamak ve pozisyon değişimlerini akıcı hâle getirmek gerektiği vurgulanarak ilişkilendirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.6.2.1

Öğretmen, derse öğrencilerin dikkatini çekmek için tanıdık bir şarkıyı basit akorlarla çalar ve ardından aynı şarkıyı bareli akorlarla çalarak aradaki farkı sorar. Öğrenciler iki çalma tekniği arasındaki farklılıkları dinleyerek belirler (**SDB3.1**). Bareli akorların gitarda hareketli bir yapı sağladığı ve farklı tonlara geçişi kolaylaştırdığı açıklanır. Öğrencilere bareli akorların temel mantığı anlatılarak basit akorların belirli pozisyonlara bağlı olduğu ancak bareli akorların farklı perdelere kaydırılarak çalınabileceği etkileşimli tahta veya görsellerle desteklenerek gösterilir (**OB4**).

Daha sonra, öğretmen öğrencileri küçük gruplara ayırır. Her gruba gitar klavyesi üzerinde bir bareli akor belirlenerek bu akoru nasıl basacaklarını keşfetmeleri istenir. Gruplar, öğretmenin rehberliğinde birbirlerine destek olarak akorları çözümler (**SDB2.2**). Her grup

belirlenen akoru sınıfa tanıtılarak hangi parmakları nasıl yerleştirdiklerini ve çalarken hangi tekniklere dikkat ettiklerini açıklar. Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin el pozisyonlarını ve parmak yerleşimlerini kontrol ederek gerekli düzeltmeleri yapar. Öğrenciler çalığa özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.

Öğrenciler, bareli akor basmayı kolaylaştıran parmak egzersizleriyle çalışmalarına devam eder. Önce boş tellerde basınç kontrolü sağlanarak başparmak ve işaret parmağı arasındaki dengeli baskı hissedilir. Ardından F majör, B minör gibi temel bareli akorları öğrenciler gitara özgü tekniklerle çalar. Öğretmen rehberliğinde tek tek çalışılır. Öğrenciler önce yavaş tempoda bareli akorları basarak temiz ses elde etmeye çalışır, ardından metronom eşliğinde hızlarını artırır. Grup çalışmaları sırasında öğrenciler birbirlerinin ellerini gözlemleyerek geri bildirimde bulunur ve eksiklerini düzeltmek için birlikte çalışır (**D4.1, D4.2, KB2.2**).

Çalışmalar ilerledikçe öğretmen, öğrencilere bareli akor içeren bir türkü veya popüler bir şarkı verir. Grup içinde görev paylaşımı yapılarak bazı öğrenciler ritim çalışırken bazıları akor geçişlerini pekiştirir. Grup üyeleri birbirlerini destekleyerek şarkıları akıcı bir şekilde müziksel bileşenleri uygulayarak çalar. Parça yavaş tempoda başlanarak aşamalı olarak orijinal temposuna getirilir. Öğretmen, her grubun performansını dinleyerek geri bildirimde bulunur ve gerektiğinde bireysel rehberlik yapar.

Dersin sonunda öğrenciler öğrendikleri bareli akorları kullanarak bir şarkı seçip çalmaya teşvik edilir. Her grup, belirlediği şarkıyı sınıfa sunarak öğrendiklerini paylaşır. Bu süreçte öğrenciler farklı görüşleri dinleyip empati kurarak nezaket içinde birbirlerine geri bildirimde bulunur (**D14.1, E2.1**). Akran değerlendirmesi yöntemiyle öğrenciler birbirlerine yapıcı yorumlar verir. Öğretmen, öğrencilerin süreç içindeki gelişimini gözlem formlarıyla değerlendirir ve her öğrencinin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerine dair bireysel dönütler sunar. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Zenginleştirme sürecinde öğrencilere aynı şarkıyı farklı ritim kalıplarıyla (vals ritmi, reggae ritmi, funk ritmi) çalmaları için yönlendirme yapılabilir.
- Destekleme** Destekleme sürecinde bare basarken işaret parmağının yeterli baskıyı uygulayabilmesi için özel el egzersizleri (lastik direnç çalışmaları, parmak açma-kapama egzersizleri) yaptırılabilir. Öğrenciler önce bareli akorların açık akor versiyonlarını çalar, ardından yavaş yavaş bare ekleyerek çalma çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KÜRDİ MAKAM DİZİSİYLE İCRA

Temada öğrencilerin kürdi makamında dizi çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

EĞİLİMLER E2.1. Empati

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim , SDB2.2. İş Birliği

Değerler D4. Dostluk, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Matematik, Türkçe, Görsel Sanatlar; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.6.3.1. Gitarda kürdi makamındaki şarkıları çalabilme

- Gitarda kürdi makamındaki şarkıları çözümler.
- Gitarda kürdi makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Gitarda kürdi makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Gitarda kürdi makamındaki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kürdi Makam Dizisi

Genellemeler

- Kürdi, Türk müziğinde kullanılan makamsal bir dizidir.
- Kürdi dizisindeki eserler; belirli bir melodik yapı, ritmik düzen ve müzikal dinamikler doğrultusunda icra edilir.

Anahtar Kavramlar

dizi, gitar, kürdi

ÖĞRENME

KANITLARI

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

(Ölçme ve Değerlendirme)

Performans görevi olarak kürdi makamındaki dizileri çalma görevi verilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu tema kapsamında öğrencilerin temel düzeyde dizi kavramıyla tanıştıkları ve nota okuma becerisine sahip oldukları kabul edilir. Daha önce farklı bir dizi öğrenmiş oldukları ve kürdi dizisini öğrenmeye hazır oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin nota kağıdından eser takibi yapabilecekleri, ritmik düzenleri analiz edebilecekleri ve bireysel olarak deşifre sürecine katılım sağlayabilecekleri kabul edilir. Ayrıca bireysel ve toplu icra deneyimi yaşadıkları ve grup çalışmalarında müzikal uyum sağlama konusunda deneyim kazandıkları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğretmen, dersin başında öğrencilerin makam bilgisi ve kürdi makamına dair mevcut farkındalıklarını değerlendirmek için kısa sorular sorar. Örneğin "Daha önce hangi makamları öğrendiniz?", "Bir makamı oluşturan sesleri nasıl belirleyebiliriz?", "Kürdi dizisi hakkında bildiğiniz herhangi bir özellik var mı?" gibi sorularla öğrencilerin konuya dair düşüncelerini sağlar.

Ardından öğretmen kürdi dizisinden kısa bir ezgi çalar ve öğrencilere "Bu ezgide hangi karakteristik özellikleri duyduunuz?", "Size tanıdık gelen veya diğer makamlardan farklı olan bir yön var mı?" gibi sorular yönelterek öğrencilerin dinleme ve analiz becerilerini gözlemler.

Daha sonra, öğrencilere kürdi dizisinde basit bir melodik dizilim verilir ve nota kağıdı üzerinden bu dizilimi takip etmeleri, gerekirse hafifçe mırıldanmaları veya gitarlarıyla belirli sesleri denemeleri istenir. Öğretmen; bu süreçte öğrencilerin nota takibi yapma, makam içindeki ses ilişkilerini fark etme ve gitar üzerinde doğru sesleri bulma düzeylerini gözlemleyerek derse yön verir.

Köprü Kurma Öğrenciler, kürdi makamını öğrenirken makam kavramını günlük hayattaki ses ve melodi algılarıyla ilişkilendirebilirler. Örneğin “Farklı bölgelerde dinlediğiniz türkülerde benzer tını-lar duyduğunuz oldu mu? Bu ezgilerde hangi duygular ön plana çıkıyor?” gibi sorularla öğ-renciler düşünmeye teşvik edilebilir.

Ayrıca öğretmen “Bir hikâyenin anlatım tarzı, o hikâyenin duygusunu nasıl etkiler? Müziğin makamları da anlatım tarzına benzer şekilde parçanın ruhunu nasıl değiştirir?” gibi soru-lar üzerinden öğrencilerin makamların müzikal ifadeye etkisini keşfetmelerini sağlayabilir. Öğrencilerden kürdi dizisinde çalınan bir melodinin kendilerine hissettirdiklerini tarif et-meleri ve bu hissi günlük hayattaki seslerle veya duygusal deneyimlerle karşılaştırmaları istenebilir. Grup tartışmalarında öğrenciler farklı bakış açılarını dinleyerek makamın müzi-kal anlatımdaki rolünü daha derinlemesine anlamaya çalışırlar.

Öğrenme-Öğretme GTR.6.3.1

Uygulamaları

Dersin başlangıcında kürdi makam dizisi etkileşimli tahta üzerinden kısa videolar aracılığıyla izletilir (**OB4**). Önce bireysel, ardından topluca icra edilir. Kürdi makamındaki eser, öğrencilere notalar üzerinden yansıtılır ve eserin yapısı hakkında gözlem yapmaları istenir (**KB2.2**). Eser dinletildikten sonra öğrencilerden nota kâğıdından takip ederek eserin me-lodik yapısını ve ritmik düzenini çözümlemeleri istenir.

Eserin dinlenmesinin ardından öğrencilerden bireysel olarak deşifre yapmaları istenir. De-şifre sürecinde öğrenciler çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır. Öğrenciler, deşifreyi ölçüler hâlinde adım adım tamamlar (**D12.3**). Bu aşamada öğretmen her öğrencinin gitara özgü doğru teknikle çalmasını denetler ve gerektiğinde geri bildirimlerde bulunur.

Yavaş tempodan başlayarak öğrencilerin müzikal dinamikler, tempo uyumu ve melodik ya-pıyı dikkate alarak eserleri çalmaları sağlanır. Öğrencilerden ezgisel yapıyı ve ritmi uygun şekilde kullanarak kürdi makamındaki eseri doğru bir şekilde icra etmeleri beklenir.

Eserin icrası sırasında öğrenciler arasında grup çalışmaları yapılır (**SDB2.2**). Bu süreçte öğrenciler birlikte çalarak notaları ve ritimleri takip eder, uyum içinde bir bütün oluşturur-lar (**SDB2.1, SDB2.2**). Her öğrenci, grup içindeki diğer öğrencilerin yaşadığı güçlüklerle an-layışla yaklaşır, sabırla dinler ve gerektiğinde birbirlerine yardımcı olur (**D4.2, D12.1, E2.1**). Grup içinde her öğrencinin kendi rolünü en iyi şekilde yerine getirmesi ve böylece sorum-luluk duygusunun gelişmesi beklenir (**D16.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler kürdi dizisine uygun olarak farklı akorlar ve eşlikler ekleyerek eserin armonik yapısını keşfedebilirler.

Destekleme Öğrencilerin teknik becerilerini güçlendirmek için parmak pozisyonlarına ve gitar tutuşuna yönelik ek çalışmalar yapılabilir. Parmak kaslarını esnetmek ve hız kazanmalarını sağlamak için basit egzersizler uygulanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: HİCAZ MAKAM DİZİSİYLE İCRA

Temada öğrencilerin hicaz makamında dizi çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Matematik, Türkçe, Görsel Sanatlar; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.6.4.1. Gitarda hicaz makamındaki şarkıları çalabilme

- Gitarda hicaz makamındaki şarkıları çözümler.
- Gitarda hicaz makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Gitarda hicaz makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Gitarda hicaz makamındaki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hicaz Makam Dizisi

Genellemeler

- Hicaz, Türk müziğinde sıkça kullanılan ve kendine özgü bir karakter taşıyan makamsal bir dizidir.
- Hicaz dizisinde bestelenen eserler; kendine has bir melodik yapı, belirli usullere dayanan ritmik düzen ve müzikal dinamikler doğrultusunda icra edilir.

Anahtar Kavramlar

dizi, hicaz

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak hicaz makamındaki dizileri çalma görevi verilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çargâh ve kürdi dizisini çalabildiklerinden dolayı hicaz dizisini kavrayıp çalabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrenciler, sınıf içinde "Makama Yolculuk" adlı istasyon oyununda farklı notaların yazılı olduğu kartları dolaşarak hicaz makamına ait olanları toplayıp küçük gruplar hâlinde doğru dizi sırasını oluşturabilirler.

Köprü Kurma

Hicaz makamı, inişli çıkışlı melodik yapısıyla hayatın döngüsünü temsil edebilir. Hayatta her zaman mutlu veya hüzünlü anlar olmaz ve bazen ikisi bir arada yaşanır. Hicaz makamının duygusal geçişleri, hayatın bu dalgalı yapısını yansıtır denilerek konuyla alakalı köprü kurulması sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GTR.6.4.1

Öğretmen, öğrencinin hicaz makamını kavraması için öncelikle makamın dizisini tanıtır, gitarda icra eder ve makamın karakteristik seslerini vurgulayarak dinletir. Ardından öğrenci, hicaz makamında yazılmış bir şarkının notasını inceleyerek melodik yapıyı ve ritmik özellikleri çözümler (KB2.4). Öğrenciler, beğendikleri şarkıları etkileşimli tahtadaki kişisel klasörlerine taşınır bellekleri vasıtasıyla kopyalarlar (OB2). Öğrenci, şarkıyı çalmadan önce gitarın doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alarak parmak numaralarına ve nota başış noktalarına dikkat eder. Önce yavaş tempoda, metronom eşliğinde destekli (apoyando) veya serbest (tirando) vuruş tekniğiyle çalışarak şarkının bölümlerini adım adım çalar.

Öğretmen, öğrencinin parmak pozisyonlarını ve teknik kullanımını gözlemleyerek gerekli yönlendirmeleri yapar. Öğrenci, çaldığı bölümleri tekrarlar yoluyla pekiştirerek akıcılık kazanır ve zamanla hızını artırır. Hicaz makamının duygusal yapısını vurgulamak için gerekli dinamikler, nüanslar ve müzikal ifade çalışmaları eklenir. Öğretmen, öğrencinin öz düzenleme becerisini geliştirmesi için bağımsız çalışma stratejileri önerir ve öz güven kazanmasını destekler.

Öğretmen derse başlarken hicaz makamının dizisinin hangi notalardan oluştuğunu açıklayarak etkileşimli tahtada görsel bir örnek sunar (**OB4**). Öğrenciler, diziyi gözlemleyerek makamın özelliklerini anlama fırsatı bulurlar. Ardından öğretmen gitarını çalarak bu diziyi uygulamalı olarak öğrencilere gösterir ve öğrencilerin bu diziyi gözlemlemelerini sağlar (**KB2.2**).

Öğrencilere sol elin doğru yerleşimi, parmak numaraları ve doğru nota basma teknikleri öğretilir (**SDB2.1**). Öğrenciler önce diziyi çözümler. Doğru bir şekilde çalabilmek için çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonlarını alır. Hicaz makam dizisini önce açık tellerde çalarlar (do-sol), ardından 1 ve 3. perdelerde aynı diziyi uygulayarak çalgıya özgü teknikler üzerinde pratik yaparlar.

Öğrenciler; apoyando, tirando gibi sağ el tekniklerini kullanarak metronom eşliğinde diziyi çalarlar ve ritim, ezgi, dinamikler gibi müziksel bileşenleri uygular. "Nota Dedektifleri" gibi oyunlarla öğretmen rastgele bir nota söyler ve öğrenciler bu notayı gitarlarında bulmaya çalışırlar (**E2.5**).

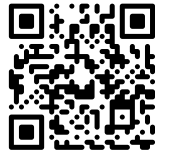
Grup çalışmalarında öğrenciler 2-3 kişilik gruplar hâlinde çalışarak birbirlerini doğru çalma konusunda teşvik ederler (**D3.4**). Ders sonunda öğrenci, hicaz makamındaki şarkıyı doğru tekniklerle akıcı ve ifade gücü yüksek bir şekilde icra edebilir. Performans görevi olarak hicaz makamında bir şarkıyı çalma görevi verilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden hicaz makamında teknik açıdan daha zor şarkılar çalması istenebilir.

Destekleme Hicaz makamının dizisini gitar üzerinde çalmak için basit egzersizler verilebilir. Örneğin makamın perdelerini tek tek çalma veya küçük melodik kalıplar öğretilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

1. TEMA: GİTARDA LEGATO-STACCATO VE SÜSLEMELER

Temada öğrencilerin legato, staccato teknikleri ile tril, mordent ve gruppetto süslemelerini öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.1. Çelişki Giderme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.7.1.1. Gıtarde legato, staccato ve süsleme tekniklerini uygulayabilme

- a) Verilen eserleri çözümler.
- b) Çalgıya özgü duruş,tutuş pozisyonunu alır.
- c) Sol elde legato, staccato ve süsleme tekniklerini eserlerde uygular.
- ç) Eserleri müziksel bileşenlerine uygun olarak çalar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Legato ve Staccato Teknikleri

Mordent, Tril ve Grupetto Süsleme Teknikleri

Genellemeler

- Bağlı çalma, notalar arasında kesintisiz bir geçiş yapılmasını sağlayan bir icra tekniğidir.
- Kesik çalma; notaların kısa, kesik ve belirgin bir şekilde icra edilmesini ifade eder.

Anahtar Kavramlar

bağlı çalma, çevrim süsleme, geçiş, hızlı nota, kesik çalma, nota, süsleme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme formları ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin legato, staccato, trill, mordent ve gruppetto tekniklerini öğrenmeleri; bu teknikleri içeren eserlerin notalarını analiz etmeleri, metronom eşliğinde pratik yapmaları, dinledikleri pasajları notaya dökerek uygulamaları ve tüm bu teknikleri içeren eserleri mini bir konser ortamında çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, akran değerlendirme veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin el yapısı, parmak gücü, parmak esnekliği gibi fiziksel faktörler değerlendirilir. Her öğrencinin gelişim hızı farklıdır, bu nedenle sabırlı bir yaklaşım benimsenir. Her öğrencinin farklı bir öğrenme hızı ve tarzı olduğu kabul edilir. Buna göre kişiselleştirilmiş bir yaklaşım uygulanır.

Ön Değerlendirme Süreci

Gıtarde legato, staccato, trill, mord CXCCCCFvent, grupetto gibi tekniklerin öğretimine başlamadan önce öğrencinin hazır bulunuşluk seviyesini belirlemek için bir ön değerlendirme süreci yapılabilir. Bu süreç; öğrencinin mevcut teknik becerilerini, teorik bilgilerini ve fiziksel uygunluğunu anlamayı amaçlar. Aşağıdaki adımlar bu değerlendirme sürecinde etkili bir rehber olabilir:

- * Öğrenciden temel majör ve minör adımları çalması istenebilir. Bu, sol el parmaklarının gücü ve bağımsızlığı hakkında fikir verebilir.
- * Arpej çalışmaları sağ elin kontrolü ve koordinasyonu değerlendirmek için kullanılabilir.
- * 1-2-3-4 parmak sıralı egzersizleri yaptırılarak sol elin parmak bağımsızlığı ve doğru nota basma becerisi incelenebilir.
- * Öğrenciye bir metronom eşliğinde basit bir egzersiz çaldırılarak zamanlama ve ritmik doğruluğu değerlendirilebilir.

*Öğrenciye bir metronom eşliğinde basit bir egzersiz çaldırılarak zamanlama ve ritmik doğruluğu değerlendirilebilir.

*Öğrencinin gitarı doğru tutup tutmadığı kontrol edilebilir. Özellikle omuz, sırt ve el pozisyonlarının rahat ve doğru olup olmadığı değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Kuşun uçuşu, yumuşak ve kesintisiz bir hareketle tasvir edilir. Bu teknik, kanat çırpışlarının ritmik akışını ve havadaki özgür süzülüşü ifade eder. Kuşun süzülüşünü betimlemek için bir romantik eser seçilebilir (Chopin'ın Nocturneleri).

Fırtınanın ani şiddeti; kısa, belirgin ve enerjik staccato notalarıyla ifade edilir. Bu teknik, yağmur damlalarının yere düşüşü veya rüzgârın keskin hareketlerini tasvir eder. Beethoven'ın "Fırtına" sonatı gibi dramatik bir eser, staccato ve ani dinamik değişimlerle fırtınayı tasvir eden klasik bir örnektir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.7.1.1

Öğrencilere legato tekniğinin notaları kesintisiz ve akıcı bir şekilde çalma, staccatonun kısa ve kesik çalma, trillin hızlı parmak geçişi, mordentin hızlı nota süsleme, gruppettonun çevrim süslemesi olduğu ifade edilir (**SDB2.1**). Öğretmen, legato pasajları yavaş çalarak öğrencilerin görsel ve işitsel olarak tanımlarını sağlayabilir. Öğretmen, staccato tekniğini kullanarak demonstrasyon yapıp tanıtır. Trill içeren basit pasajlar, mordent içeren barok döneme ait pasajlar, gruppetto içeren bir motif çalarak öğrencilere tanıtır ve bu bileşenleri ayırt etmeleri sağlanır. Öğrencilere bu tekniklerin kullanıldığı parçalar izletilerek eserlerin hangi bölümlerinde kullanıldığını ifade etmeleri sağlanır. Öğrenciler tekniklerin nerelerde kullanıldığını dijital bilgiyi kullanarak karşılaştırma yaparlar. Öğrencilerin çeşitli görselleri kullanarak akıllı tahtada sunum hazırlamaları istenebilir (**OB2**). Öğrencilerin birbirlerini değerlendirmesi amacıyla akran değerlendirme yaptırılabilir. Öğrenciler notaları okumaya yönlendirilir. Öğrencilere tüm bu tekniklerin kullanıldığı eserlerin notaları gösterilerek tanımları ve tutarsızlık varsa bulmaları sağlanır. Öğrenciler görselleri inceler (**OB4**). Notalara bakarak tekniklerin yazımı ve uygulanişıyla ilgili iş birliği yapıp planlı bir şekilde ayrımları yaparlar (**SDB2.2. D3.2**).

Öğrencilere örnek bir pasaj dinletilerek legato, staccato, trill, mordent ve gruppettoyu tanımları ve işitsel olarak ayırt etmeleri beklenir (**E3.1**). Öğrenciler, dinletilen pasajlardaki teknikleri kendilerine uygun yöntemlerle tanır, ayırt eder ve açıklar. Öğrenciler tüm bu çalışmalardan sonra çalma uygulamalarına yönlendirilir. Öğrencilerin verilen eserleri çözümler. Öğrenciler doğru duruş-tutuş pozisyonunda gitarı vücutlarına konumlandırırlar. Performans görevi olarak öğrencilerin legato, staccato, trill, mordent ve gruppetto tekniklerini öğrenmeleri; bu teknikleri içeren eserlerin notalarını analiz etmeleri; metronom eşliğinde pratik yapmaları; dinledikleri pasajları notaya dökerek uygulamaları ve tüm bu teknikleri içeren eserleri mini bir konser ortamında çalmaları istenebilir.

Öğrencilere trill metronom eşliğinde yavaşça gösterilerek anlamalarına yardımcı olunabilir. Mordentin hangi notalar arasında çalınacağı küçük motifler üzerinde gösterilebilir. Öğretmen gruppetto motiflerini ise önce yavaşça çalarak öğrencilere gösterebilir. Öğrencilerden tüm bu tekniklerin gösterimine odaklanıp sabırla izlemeleri beklenir (**D12.3, E3.2**). Öğrencilere çalışmaları için bu tekniklerin ve süslemelerin olduğu eserler verilir (**E2.2**). Öğrenciler notaları çalışırken bu teknikleri ve süslemeleri kullanırlar. Öğrenciler parçalarını tüm bu bileşenlere uygun şekilde çalarlar. Tüm tekniklerin öğreniminde kolaydan zora doğru ilerlemek, öğrencinin başarı duygusunu artırır. Her öğrencinin farklı bir öğrenme hızı ve tarzı olduğu kabul edilmeli, buna göre kişiselleştirilmiş bir yaklaşım uygulanmalıdır. Öğrenciler değerlendirmelerde bulunur ve hataların öğrenmenin doğal bir parçası olduğu, anlayışlı olmaları ve hataların düzeltilebileceği mesajı verilir (**KB2.1**). Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden belirli bir skala veya akor dizisini kullanarak teknikleri doğaçlama şeklinde uygulaması istenebilir.

Destekleme Tekniklerin uygulanışını gösteren videolar veya animasyonlar izletilebilir. Tekniklerin küçük bir bölümünü başarması için "Bu hafta sadece legato geçişleri üzerinde çalışalım." gibi kısa vadeli hedefler konabilir.

Yavaş çekim videolarla parmak hareketleri detaylı şekilde incelenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GİTARDA İLERİ DÜZEY AKORLAR

Temada öğrencilerin gitarda ileri düzey akorları basarak çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.7.2.1. Gitarda ileri düzey akorları uygulayabilme çalabilme

- a) Gösterilen akorları çözümleyebilme
- b) Çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alabilme
- c) Akorları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanabilme
- ç) Verilen akorları müziksel bileşenleri uygulayarak çalabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitarda İleri Düzey Akorlar

- Genellemeler**
- İleri düzey akorlar, belirli bir parmak yerleşimi ve teknik doğruluk gerektirir.
 - Akor geçişlerini hızlandırmak ve pürüzsüz hâle getirmek için sistematik egzersizler yapılmalıdır.

Anahtar Kavramlar armoni, akor, gitar, ritim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere arpej tekniğini basit bir şarkı veya ezgi üzerinde uygulamaları istenir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Bu tema kapsamında öğrencilerin gitarı doğru şekilde tutma, temel oturuş pozisyonlarını uygulama ve temel akor değişimlerini gerçekleştirme becerilerine sahip oldukları kabul edilir. Ayrıca öğrencilerin bireysel ve grup çalışmalarına etkin katılım sağlayabilecekleri ve ritmik kalıpları takip edebilecekleri kabul edilir.

Öğrencilerin majör ve minör akorları tanıdığı, sağ ve sol el koordinasyonuna yönelik temel çalışmalar yapmış olduğu ve gitar klavyesindeki nota yerleşimlerine aşina oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin karmaşık akor yapıları (majör 7'li, minör 7'li, dominant 7'li) konusunda temel düzeyde bilgi edinebilecekleri ve bu akorlar arasındaki geçişleri analiz edebilecekleri kabul edilir. Ayrıca öğrencilerin ritmik çalma ve arpej tekniklerine yönelik temel bir farkındalığa sahip oldukları ve bu teknikleri farklı müzik türlerinde uygulamaya istekli oldukları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden sınıf içinde oluşturulan "Akor Avı" adlı ritimli eşleşme oyununda çeşitli akor kartlarını inceleyip doğru parmak yerleşimlerine göre eşleştirme yaparak karmaşık akorları ayırt etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler, gitar üzerindeki akor basma ve değiştirme tekniklerini günlük yaşamda kullanılan el ve parmak hareketleriyle ilişkilendirebilirler. Örneğin "Bir kavanoz kapağını açarken parmaklarınızı nasıl konumlandırıyorsunuz? Daha sıkı veya gevşek tutmak nasıl bir fark yaratıyor? Bu durum, gitar klavyesinde akorları basarken uyguladığınız baskıyla nasıl benzerlik gösterir?" gibi sorularla öğrenciler düşünmeye teşvik edilebilir.

Ayrıca "Bir bilgisayar veya telefon klavyesinde yazı yazarken parmaklarınızı hızlandırdıkça nasıl bir kontrol mekanizması geliştiriyorsunuz? Bu durum, akor değişimlerinde hız ve doğruluk sağlamak için nasıl bir benzerlik taşıyor?" gibi örnekler üzerinden tartışma yapılabilir. Öğrencilerden bu sorulara kendi günlük deneyimlerinden örnekler vererek cevap vermeleri ve düşüncelerini sınıf ortamında paylaşmaları istenebilir. Grup tartışmalarında birbirlerinin fikirlerini dinleyerek yorum yapabilir ve akor geçişleri ile parmak koordinasyonunun günlük yaşamdaki karşılıklarını birlikte keşfedebilirler.

Öğrenme-Öğretme GTR.7.2.1

Uygulamaları

Öğrenciler, verilen akorları çözümler ve gitarlarını doğru şekilde tutarak oturma pozisyonlarına dikkat ederek çalışmaya başlar. Çalışmanın başında öğrencilere doğru bir tutuş ve duruş hatırlatılır. Ardından öğrenciler sağ ve sol ellerinin koordinasyonuna dikkat ederek daha karmaşık akorlar üzerinde iş birliği içerisinde ders için hazırlık yaparlar (**SDB2.2**).

Öğrencilere ileri düzey akorların temellerini öğretmek için önce parmak yerleşimleri ve çalınarak akorların doğru basılması gerektiği hatırlatılır. Bu aşamada majör 7'li, minör 7'li, dominant 7'li akorlar gibi daha karmaşık akor yapıları görseller ve kısa videolar üzerinde gösterilerek tanıtılır (**OB4**). Öğrenciler, bu akorların basılma şekillerini ve hangi tellerin çalınması gerektiğini notalar üzerinde gözlemler (**KB2.2**).

Öğrenciler, ilk olarak karmaşık akorları hava çalgısı (havada elleriyle akor pozisyonlarını şekillendirme) ile deneyerek parmak kaslarını ısıtırlar. Öğretmen, her akor için doğru parmak yerleşimlerini gösterir ve klavyedeki basılan tellerin net ve temiz bir şekilde ses çıkardığından emin olur.

Daha sonra, öğrenciler karmaşık akorlar arasında geçiş yapmaya başlar. Öğrenciler akorlar arasındaki geçişlerde çalgıya özgü teknikleri kullanırlar. Bu aşamada majör 7'li, minör 7'li ve dominant 7'li akorlar arasındaki geçişler planlı bir şekilde çalışılır (**D3.2**). Akor değişimlerinin daha pürüzsüz olması için öğretmen öğrencilere farklı akor dizileri verir. Örneğin do majör 7 - sol 7 - re minör 7 - do majör gibi geçişler üzerinde yoğunlaşılır.

İlk başta öğrenciler yavaş tempoda akor değişimlerini yapar. Ardından tempoyu artırarak geçişlerin daha akıcı hâle gelmesi sağlanır. Öğrenciler verilen akorları müziksel bileşenlere uygun olarak çalarlar. Öğretmen, öğrencilerin parmaklarını gözlemleyerek doğru açılarda basılıp basılmadığını kontrol eder ve gerektiğinde düzeltme yapar. Öğrenciler merak ettikleri soruları öğretmene sorarak gerekli dönütleri alır (**E1.1, E3.8**). Gerekli dönütleri alan öğrenciler, öğrendikleri ileri düzey akorları bir ritim üzerinde odaklanarak uygulamaya başlar (**E3.2**). Öğretmen, öğrencilerin akor geçişlerinin düzgünlüğünü ve çaldıkları eserin müzikal ifadesini gözlemler ve geri bildirimlerde bulunur. Performans görevi olarak öğrencilerden arpej tekniğini basit bir şarkı veya ezgi üzerinde uygulamaları istenir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin doğaçlama yetenekleri desteklenebilir. Belirlenen akor dizileri üzerine doğaçlama yapmaları sağlanabilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin rahatça akor değiştirebilmeleri için önce iki akor arasında gidip gelme çalışmaları yapılabilir, ardından bu değişimler üç ve dört akor içeren kalıplarla genişletilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: BUSELİK MAKAM DİZİSİYLE İCRA

Temada öğrencilerin buselik makamında dizi çalmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Matematik, Türkçe, Görsel Sanatlar; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.7.3.1. Gitarda buselik makamındaki şarkıları çalabilme

- a) *Gitarda buselik makamındaki şarkıları çözümler.*
- b) *Gitarda buselik makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Gitarda buselik makamındaki şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Gitarda buselik makamındaki şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Buselik Makam Dizisi Çalabilme

Genellemeler Buselik dizisi rast perdesinde başlar ve karar sesini genellikle dugah perdesinde yapar. Güçlü perdesi nevadır.

Anahtar Kavramlar buselik, dizi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak buselik makamındaki dizileri çalma görevi verilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin buselik makam dizisini kavrayıp çalabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere daha önce herhangi bir makam bilgisi olup olmadığı sorulabilir. Koma sesler ve Türk müziği perdeleri hakkında bilgileri olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Köprü Kurma "Hayatta her insanın güçlü bir perdesi vardır: Bu, kişinin dayanma noktası yani içsel gücüdür. Buselik makamında neva perdesi nasıl gücün ve yükselişin ifadesiyse insanın hayatta karşılaştığı zorluklar karşısında tutunduğu değerler de onun güçlü perdesidir." sözleriyle öğrencilerin köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.7.3.1

Öğretmen buselik makam dizisinin hangi notalardan oluştuğunu (La Minör) açıklayarak etkileşimli tahtada diziyi gösteren bir görselle derse başlar (**OB4**). Diziyi gitarla çalarak öğrencilerin gözlem yapmalarını sağlar (**KB2.2**). Öğrencilere sol elin doğru yerleşimi, parmak numaraları ve nota basış noktaları gösterilir. Öğrenciler, diziyi çözümlyerek çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonunu alır. Buselik makam dizisi, yerinde bir buselik beşlisine hüseyini perdesi üzerinde kürdi ya da hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle oluşur. Batı müziğinde la minör tonuna karşılık gelmektedir. Bu noktada dikkat çekilmek istenen kısım beşli ve dörtlünün birleştiği yer olan hüseyini perdesidir. Öğrenciler; apoyando veya tirando tekniği kullanarak, metronom eşliğinde diziyi müziksel bileşenleri (ritim, ezgi, dinamikler) uygulayarak çalar.

Bu süreçte öğrenciler kendi öz düzenleme becerilerini geliştirir **(SDB1.2)**. Tereddüt ettikleri noktalarda öğretmene sorular sorarak gerekli geri bildirimleri alırlar **(E3.8)**. Öğretmen rehberliğinde 2-3 kişilik gruplar hâlinde dizi çalışmaları yapılır; öğrenciler birbirlerini diziye doğru çalma konusunda teşvik eder **(D4.1)**. Performans görevi olarak küçük gruplar hâlinde diziye çalmaları istenir. Performans görevleri, öz/akran değerlendirme ve gözlem formu ile değerlendirilir.

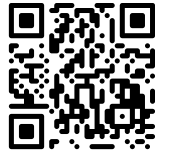
Öğretmen, buselik makamındaki örnek şarkıları öğrencilere dağıtır ve bu şarkıların melodik yapısını, ritmik özelliklerini ve makamın duygusunu nasıl yansıttığını açıklar. Öğrenciler, şarkıları notalarıyla birlikte inceleyerek makamın perdelerini ve geçki noktalarını çözümler **(KB2.4)**. Bu aşamada öğrencilerin makamın seslerini tanımaları ve şarkıyı müzikal olarak anlamaları sağlanır. Öğrencilerin gitar çalarken rahat ve dengeli bir şekilde performans sergilemeleri sağlanır. Her öğrencinin doğru duruş ve tutuşu benimsediğinden emin olmak için bireysel ve grup hâlinde egzersizler yapılır **(SDB2.2)**. Öğrenciler, bu temel becerileri pekiştirerek buselik makamındaki şarkıları çalarken teknik hatalardan kaçınır ve daha verimli bir çalışma süreci geçirir. Buselik makamındaki şarkıları çalarken öğrenciler çalgıya özgü teknikleri doğru bir şekilde uygulanması istenir. Parmak pozisyonları, perdeler arası geçişler, ses temizliği kullanımı gibi teknikler üzerinde planlı çalışılır **(D3.2)**. Öğretmen, öğrencilere bu teknikleri adım adım gösterir ve her bir öğrencinin bu teknikleri doğru şekilde uyguladığından emin olur. Öğrenciler, bu teknikleri yavaş tempodan başlayarak sabırla pratik etmesi sağlanır **(D12.3)**. Tempoyu artırarak çalışmalar yapılır. Öğrencilerin şarkıyı çalarken ritim, ezgi, dinamikler, ifade gibi müziksel unsurlara dikkat ederek çalması sağlanır. Öğretmen, öğrencilere bu bileşenleri nasıl uygulayacaklarını gösterir ve şarkının müzikal anlamını vurgulamalarını sağlar. Öğrenme sürecinin son aşamasında öğrenciler buselik makamındaki şarkıları çalarak bireysel performans sergiler. Öğretmen, öğrencilere geri bildirimler verir ve performanslarını değerlendirir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin birlikte icra edebileceği buselik eserlerden küçük topluluk çalışmaları yapılabilir. Günümüz müziğinde buselik etkileri taşıyan eserleri keşfetmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere buselik dizisi yavaş çaldırılıp çalışmalar yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GİTARDA TÜRKÜ DÜZENLEMELERİ ÇALIŞIYORUM

Temada öğrencilerin gitar üzerinde türkü düzenlemelerini çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.7.4.1. Gitarda türkü düzenlemeleri çalabilme

- Verilen türkülerin çözümleri.
- Çalgıya özgü duruş, tutuş pozisyonunu alır.
- Türkü düzenlemeleri çalarken gitara özgü teknikleri kullanır.
- Türkü düzenlemeleri çalarken müziksel bileşenlerine uygun olarak çalar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Türkü, düzenleme

- Genellemeler**
- Türküler, belirli bir armonik düzen, melodik yapı ve ritmik kalıplar doğrultusunda analiz edilerek icra edilir.
 - Türkü icrasında müzikal bileşenler (tempo, ritim, dinamikler) dikkatle uygulanarak müziksel uyum sağlanır.

Anahtar Kavramlar akor, armoni, gitar, ritim, tempo

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile ölçülebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin nihavend, kürdi ve hüseyini makamlarının teorik ve pratik özelliklerini öğrenmeleri; bu makamların ses dizilerini gitar üzerinde doğru pozisyonda icra etmeleri, makamların duygusal ve müzikal ifadelerini analiz etmeleri, her bir makama özgü eserler üzerinde çalışarak bu eserleri müziksel bileşenlere uygun şekilde çalmaları ve grup çalışmalarında ritim, melodi ve armoni uyumunu sergilemeleri istenebilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, akran değerlendirme formları veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Bu tema kapsamında öğrencilerin nota okuma ve akor bilgisine sahip oldukları, türkülerde kullanılan temel akorları tanıyabilecekleri ve ritmik yapıları analiz edebilecekleri kabul edilir.

Öğrencilerin daha önce gitar çalma deneyimine sahip oldukları, temel duruş ve tutuş tekniklerini bildikleri ve ellerini doğru konumlandırarak akor basabilecekleri kabul edilir. Ayrıca müzikal bileşenleri (tempo, ritim, dinamikler) temel düzeyde ayırt edebildikleri ve icra sürecinde bunlara dikkat edebilecekleri kabul edilir.

Öğrencilerin duydukları veya nota üzerinden takip ettikleri bir türküyü analiz edebilecekleri ve deşifre edebilecekleri kabul edilir. Aynı zamanda bireysel ve grup çalışmalarında müzikal uyum sağlama konusunda deneyim kazandıkları ve öğretmenden gelen geri bildirimleri dikkate alarak performanslarını geliştirmeye yönelik çalışma yapabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğretmen, dersin başında öğrencilerin türkü düzenlemeleri, akor bilgisi ve ritmik yapı konularındaki mevcut bilgi ve deneyimlerini değerlendirmek için kısa sorular yöneltebilir. Örneğin "Daha önce hangi türküler çaldınız?", "Bir türkünün akor yapısını nasıl analiz edersiniz?", "Ritmik yapı çalmanızı nasıl etkiler?" gibi sorularla öğrencilerin konuya dair farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir.

Ardından öğretmen çalmaları planlanan bir türkünün kısa bir bölümünü dinletilebilir veya akorlarını göstererek öğrencilere "Bu türkünün ritmik yapısı size tanıdık geliyor mu?", "Bu akor ilerleyişi hangi müzik türlerinde yaygın olarak kullanılır?" gibi sorular yöneltebilir. Böylece öğrencilerin türkülerin yapısal özelliklerini analiz etmeleri ve önceki bilgilerle ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Daha sonra öğrencilerden türkünün akorlarını nota kağıdından takip etmeleri veya gitarları üzerinde belirli akorları denemeleri istenebilir. Bu süreçte öğretmen; öğrencilerin akor basma, ritmik takip ve nota okuma becerilerini gözlemleyerek derse yön verebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler, türkü çalma sürecini günlük yaşamda karşılaştıkları ritmik ve motor becerilerle ilişkilendirebilirler. Örneğin öğretmen "Bir şiiri düz bir şekilde okumakla vurgular ekleyerek okumak arasında nasıl bir fark var? Bu durum, bir türküyü çalarken ritmik ve dinamik ifadeyi nasıl etkileyebilir?" gibi sorularla öğrencileri düşünmeye teşvik edebilir.

Ayrıca "Günlük konuşma sırasında tonlamalarınız nasıl değişiyor? Müzikte dinamikleri kullanarak bir parçaya nasıl duygu katabilirsiniz?" gibi örnekler üzerinden öğrencilerin müziksel ifadeyle günlük dil arasındaki bağlantıyı keşfetmeleri sağlanabilir.

Öğrencilerden farklı müzik türlerinde dinledikleri eserlerde ritmik ve akor değişimlerinin nasıl kullanıldığını gözlemlemeleri ve bunları türkü icrası ile karşılaştırmaları istenebilir. Grup tartışmalarında edinilen bilgileri paylaşarak müziğin yapısal ve duygusal yönleri üzerine düşüncelerini ifade etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.7.4.1

Öğrenciler, dijital kaynakları kullanarak öğrendikleri türküyü listeler **(OB2)**. Türküler üzerinde çalışmaya başlamadan önce, türkünün ana melodisini ve ritmik yapısını nota üzerinden inceleyerek gözlemler yaparlar **(KB2.2)**.

Öğrenciler, verilen türküyü analiz ederek türkünün akor yapısını, ritmik düzeni ve melodiyi çözümler. Türkü üzerinde çalınacak temel akorlar ve ritmik kalıplar öğrencilere tanıtılır. Öğrenciler, öğretmenden duydukları türküler nota üzerinden veya dinleyerek deşifre eder. Öğrenciler, her bir akorun ve melodi çizgisinin nasıl geliştiğini tartışarak anlamaya çalışır **(SDB2.2)**. Öğrenciler çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.

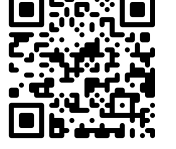
Çalgıya özgü teknikleri kullanarak her akorun doğru ve temiz ses çıkarması için parmak yerleşimi ve tutuş tekniklerine özen gösterilir. Öğrenciler, gitarı doğru şekilde tutmaya çalışarak ellerinin pozisyonlarını gözden geçirir. Öğretmen, her öğrencinin ellerini gözlemleyerek gerektiğinde düzeltmeler yapar. Türkü düzenlemelerini çalarken öğrencilerin tüm bileşenlerine uygun şekilde çalar. Öğrenciler, çalma sürecinde düzenli planlı ve kararlı bir şekilde ilerler **(D3.2, D12.3, E2.2)**. Öğretmen, öğrencilerin ilerlemesini yakından izleyerek gerektiğinde geri bildirimde bulunur ve müzikal tekniklerin doğru bir şekilde uygulanmasını sağlar.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Türkülerin ritmik yapıları değiştirilerek öğrencilerin farklı vuruş teknikleri ile denemeleri teşvik edilebilir. Öğrenciler, çaldıkları türkünün hangi makamda olduğunu belirleyerek bu makamla ilgili daha fazla bilgi edinebilirler.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilere çalacakları türkülerin melodik ve ritmik yapısını daha iyi anlamaları için öncelikle yavaş tempoda dinleme ve takip etme çalışmaları yaptırılabilir. Öğrenciler, eseri notalar veya sözler üzerinden takip ederken öğretmen tarafından ölçü ölçü açıklamalar yapılabilir. Türkülerin temel melodileri önce sadece tek sesli olarak çalışılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

1. TEMA: GİTARDA DOĞAÇLAMA ÇALIŞMALARI

Temada öğrencilerin gitarda doğaçlama çalışmaları yapabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.8.1.1. Gıtarıda doğaçlama yapabilme

- Doğaçlama yapılacak şarkıları mler.*
- algıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- Doğaçlama parçalarda çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- Parçaları çalarken müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Popüler ve Güncel Müzikler

Genellemeler

- Doğaçlama, müzikal anlatımı geliştiren ve çalgıya özgü tekniklerin yaratıcı şekilde kullanılmasını sağlayan bir süreçtir.
- Doğaçlama yaparken kullanılan teknikler (bend, vibrato, arpej, legato vb.), müzikal ifadenin çeşitlenmesine katkıda bulunur.
- Grup içinde doğaçlama yaparken çalgıcılar arasındaki uyum ve müziksel iletişim, kolektif müzik anlayışını güçlendirir.

Anahtar Kavramlar

armoni, doğaçlama, gitar, ritim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme ıktıları; grup değerlendirme formu, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu, derecelendirme leği ve birlikte çalma performans gözlem formu kullanılarak ölçülebilir.

Öğrencilerin oluşturdukları çalgı topluluklarıyla belirledikleri popüler müzikleri topluluk önünde icra etmesi için performans görevi verilebilir. Verilen performans görevi, birlikte çalma performans gözlem formuna göre değerlendirilebilir. Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için öz değerlendirme formu, birbirlerini değerlendirmeleri için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAşANTILARI

Temel Kabuller

Bu tema kapsamında öğrencilerin gitar üzerinde temel teknikleri (arpej, legato vb.) bildikleri ve çalma sürecinde bu teknikleri uygulayabilecekleri kabul edilir. Öğrencilerin ritmik yapı ve melodik diziler konusunda temel bilgiye sahip oldukları ve müzikal ifadeye yönelik farkındalık geliştirdikleri kabul edilir.

Öğrencilerin daha önce bireysel ve toplu icra deneyimi yaşadıkları, akor sıralanışını takip edebildikleri ve belirli bir tempo içinde çalabildikleri kabul edilir. Ayrıca doğaçlamanın temel kavramlarına aşına oldukları ve bu süreçte kendi müzikal fikirlerini geliştirmeye açık oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin grup içinde doğaçlama yapmaya yönelik iş birliği becerisine sahip oldukları, birbirlerinin müzikal fikirlerini dinleyerek yorum yapabilecekleri ve geri bildirim verebilecekleri kabul edilir. Ayrıca bireysel performanslarını gözlemleyerek gelişim süreçlerini değerlendirebilecekleri ve doğaçlamaya yönelik kişisel hedefler belirleyebilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğretmen, dersin başında öğrencilerin doğaçlama kavramı, gitar teknikleri ve müzikal ifade becerileri konularındaki mevcut bilgi ve deneyimlerini değerlendirmek için sorular yöneltebilir. Örneğin "Daha önce doğaçlama yapmayı denediniz mi?", "Doğaçlamanın müzikte nasıl bir rolü olduğunu düşünüyorsunuz?", "Hangi gitar tekniklerini doğaçlama sırasında kullanabilirsiniz?" gibi sorularla öğrencilerin konuya dair farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir. Ardından öğretmen basit bir akor sıralaması çalarak öğrencilere "Bu akor dizisi üzerine nasıl bir melodi oluşturabilirsiniz?", "Bu akorlar size hangi duyguyu hissettiriyor?" gibi sorular yönelterek öğrencilerin doğaçlamaya yönelik düşüncelerini sağlayabilir.

Öğrencilerden doğaçlama yaparken kullanabilecekleri teknikleri belirlemeleri ve gitarlarıyla küçük denemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğretmen; öğrencilerin teknik becerilerini, ritmik algılarını ve melodik ifadeye yatkınlıklarını gözlemleyerek derse yön verebilir.

Köprü Kurma

"Gitarıda doğaçlama yapmak; tıpkı hayat gibi anlık kararlar almayı, esnek olmayı ve hislere göre yönelmeyi gerektirir. Doğaçlama sırasında belirli bir makam veya armoni çerçevesinde hareket edilse de çalan kişi her an yeni bir yol çizebilir. Hayatta da aynı şekilde belli kurallar ve sınırlar içinde hareket ederiz ancak nasıl ilerleyeceğimiz çoğu zaman o anki sezgilerimize, deneyimlerimize ve duygularımıza bağlıdır." denilerek öğrencilerin köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları**GTR.8.1.1**

Öğretmen dersin başlangıcında öğrencilerle doğaçlamanın temel kavramları ve önemine dair kısa bir tartışma yapar (**SDB2.2**). Öğrencilerden daha önce duydukları doğaçlama örneklerine dair düşüncelerini paylaşmaları istenir. Öğrenciler, doğaçlama sırasında kullanılan teknikler ve müziksel bileşenler hakkında fikirlerini belirtmek bu sürecin müzikle nasıl bir bağlantı kurduğunu anlamaya çalışırlar (**SDB2.1**). Öğrenciler verilen parçaları çözümler ve gitara özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır. Ardından öğretmen rehberliğinde doğaçlama için gerekli olan temel gitar tekniklerine (arpej, legato) dair kısa bir çalışma yapılır. Öğrenciler bu çalışmalarda gitara özgü teknikleri kullanırlar. Öğrenciler, her teknik üzerinde bireysel olarak çalışarak doğaçlama sırasında bu teknikleri nasıl etkili kullanabileceklerini keşfederler (**KB2.4**). Öğrenciler parçaları müziksel bileşenlerine uygun olarak çalarlar.

Dersin sonunda öğrencilerden çaldıkları doğaçlama parçalarını sınıf önünde sunarak birbirlerine karşı saygılı ve ön yargısız şekilde bakabilmeyi öğrenmeleri beklenir (**E3.5**). Öğrenciler, bu performans sırasında kendilerine ve akranlarına nezaket çerçevesinde geri bildirimde bulunur (**D14.1**). Öğrenciler, kendi doğaçlama süreçlerini videoya kaydederek hafıza kartı aracılığıyla etkileşimli tahtadaki kişisel klasörlerine kaydederler (**OB2**).

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrenciler, popüler bir şarkıyı yeniden düzenleyebilir veya bu şarkıya özgün bir yorum katabilirler. Öğrencilerin çalgılarına özgü tekniklerini geliştirmek için popüler müzik şarkılarındaki hızlı pasajlar, arpejler gibi teknik varyasyonlar üzerinde çalışılabilir.

Destekleme

Öğrencilerin basit ezgiler üzerine kendi melodileri yaratmaları için grup çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GÜNCEL VE POPÜLER MÜZİKLERLE İCRA

Temada öğrencilerin güncel ve popüler müzikleri toplu bir şekilde icra etme becerilerini geliştirerek grup içindeki uyumu ve müzikal iletişimi güçlendirmeyi, farklı müzik türlerinin ve popüler repertuvarların dinamiklerini anlayarak icra etmesini amaçlamaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D6. Dürüstlük

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.8.2.1. Gitarda popüler ve güncel müzikleri çalabilme

- Gitarda popüler ve güncel müzikleri çözümler.
- Gitarda popüler ve güncel müzikleri çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Gitarda popüler ve güncel müzikleri çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Gitarda popüler ve güncel müzikleri çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Popüler ve Güncel Müzikler

- Genellemeler**
- Popüler ve güncel müzikler; belirli bir form, akor yapısı ve ritmik düzen içinde analiz edilerek icra edilir.
 - Popüler ve güncel müziklerde gitarın teknik olanakları kullanılarak müzikal anlatım güçlendirilir.

Anahtar Kavramlar pop müzik, ritim, rock müzik, Türk sanat müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; grup değerlendirme formu, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu, derecelendirme ölçeği ve birlikte çalma performans gözlem formu kullanılarak ölçülebilir.

Öğrencilerin oluşturdukları çalgı topluluklarıyla belirledikleri popüler müzikleri topluluk önünde icra etmeleri için performans görevi verilebilir. Verilen performans görevi, birlikte çalma performans gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için öz değerlendirme formu, birbirlerini değerlendirmeleri için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Bu tema kapsamında öğrencilerin gitar üzerinde temel tekniklere hâkim oldukları ve çalma sürecinde bu teknikleri uygulayabilecekleri kabul edilir. Öğrencilerin ritmik yapı, akor ilerleyişleri ve şarkı formlarına dair temel bilgiye sahip oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin daha önce bireysel ve toplu icra deneyimi yaşadıkları, grup içinde müzikal uyum sağlama becerisi geliştirdikleri ve şarkıların melodik ve armonik yapısını analiz edebildikleri kabul edilir. Ayrıca nota veya akor şemalarını okuyarak eserleri çözümleyebildikleri ve duydukları müziği takip ederek icraya katılabildikleri kabul edilir.

Öğrencilerin performansları sırasında teknik doğruluk ve müzikal ifadeye odaklanabilecekleri, geri bildirim alıp değerlendirebilecekleri ve geliştirilmesi gereken alanlar üzerine düşünerek yeni teknikler uygulamaya açık oldukları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğretmen, dersin başında öğrencilerin popüler ve güncel müziklerin ritmik yapıları, akor geçişleri ve gitar teknikleri konularındaki mevcut bilgi ve deneyimlerini değerlendirmek için sorular yöneltebilir. Örneğin "Daha önce hangi popüler şarkıları çaldınız?", "Bir şarkının akor yapısını nasıl analiz edersiniz?", "Parmakla çalma ve akor geçişlerinde zorlandığınız noktalar nelerdir?" gibi sorularla öğrencilerin konuya dair farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir. Ardından öğretmen kısa bir şarkı bölümü çalabilir veya öğrencilere akor şemaları göstererek

"Bu şarkının ritmik yapısını nasıl tanımlarsınız?", "Bu akor dizisi size tanıdık geliyor mu?", "Bu şarkıyı çalarken hangi teknikleri kullanmak gerekir?" gibi sorular yöneltebilir. Böylece öğrencilerin şarkının yapısını analiz etmeleri ve önceki bilgilerle ilişkilendirmeleri sağlanabilir. Daha sonra öğrencilerden belirlenen bir akor dizisini gitarlarında denemeleri veya ritmik yapıyı takip etmeleri istenebilir. Bu süreçte öğretmen; öğrencilerin akor geçişleri, ritmik takip ve teknik uygulamalarını gözlemleyerek derse yön verir.

Köprü Kurma Öğrenciler, günlük yaşamlarında sıkça duydukları popüler ve güncel müzikleri analiz ederek bu müziklerin yapısını ve gitarla icrasını daha iyi anlamaya çalışırlar. Örneğin öğretmen "Sosyal medyada veya reklamlarda sürekli duyduğunuz bir şarkıyı neden kolayca hatırlıyorsunuz? Bu şarkıların ritmik yapısı ve akor dizileri onları daha akılda kalıcı hâle nasıl getiriyor?" gibi sorular yönelterek öğrencilerin popüler müziklerin yapısal özellikleri üzerine düşünmelerini sağlayabilir.

"Bir şarkıyı dinlediğinizde anında mırıldanmaya başlıyorsunuz. Peki, bu şarkıları gitarla çalmaya çalışırken hangi unsurlar size tanıdık geliyor ve hangi teknikler zorlayıcı oluyor?" gibi sorular üzerinden öğrencilerin müzikal algılarıyla çalma deneyimlerini ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Öğrenciler; günlük hayatlarında dinledikleri müzikleri analiz ederek ritmik kalıpları, akor geçişlerini ve gitar tekniklerini nasıl uygulayabileceklerini tartışabilirler. Grup çalışmaları sırasında popüler şarkılardaki gitar tekniklerini keşfedip bu teknikleri kendi çalma stillerine nasıl entegre edebileceklerini araştırabilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

GTR.8.2.1

Öğretmen, dersin başlangıcında etkileşimli tahta aracılığıyla notaları öğrencilere sunar **(OB4)**. Öğrenciler, gitarda popüler ve güncel müzikleri çalmaya başlamadan önce parçaların ritmik yapısını, akor ilerleyişlerini, melodik ve armonik bileşenlerini detaylı bir şekilde çözümler **(KB2.4)**. Öğretmen, öğrencilerin müzikal ilgilerini göz önünde bulundurarak günümüz popüler parçalarından örnekler verir. Öğrenciler, seçilen şarkılardaki akor dizilerini analiz eder, ritmik kalıpları belirler ve parçaların genel müzikal formunu inceler.

Öğretmen öğrencileri gruplara ayırır. Her öğrenci gitarın melodik ve armonik bileşenlerini uyum içinde birleştirerek müziksel bütünlüğü sağlar. Öğrenciler gitara özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır, ardından çalgıya özgü teknikleri kullanarak yavaş tempoda parçayı müziksel bileşenlere göre çalar. Güncel şarkıların farklı versiyonları dinletilir ve öğrencilerden bu versiyonlar arasında karşılaştırma yapmaları istenir. Örneğin bir şarkının akustik ve orijinal versiyonu arasındaki farkları inceleyerek çalma tekniklerini belirlerler.

Grup içindeki iş birliği önem kazanır. Öğrenciler; birbirlerine geri bildirimde bulunarak teknik, sanatsal ve müzikal ifadelerini geliştirirler **(SDB2.2)**. Öğrenciler, grup olarak belirledikleri bir popüler parçayı kendi yorumlarıyla çalmaya çalışır ve eserin duygu aktarımına odaklanarak müzikal ifadelerini geliştirirler. Ayrıca dijital müzik platformları üzerinden benzer armonik yapıdaki şarkılar keşfederek kendi repertuarlarını genişletirler.

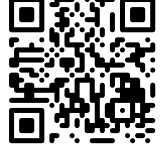
Bu sayede kendi kapasitelerine olan inancında geliştirilmesi sağlanır **(E1.5)**. Öğrencilerden değerlendirmelerinde dürüst olmaları beklenir **(D6.2)**. Öğretmen, her öğrencinin çalmasını izleyerek doğru tekniklerin nasıl daha etkili kullanılacağına dair geri bildirimlerde bulunur. Öğrencilere günümüz müzik prodüksiyon teknikleriyle gitarın nasıl kullanıldığı hakkında bilgiler verilir. Örneğin popüler şarkılardaki fingerstyle, arpej ve ritim vuruşları analiz edilir ve öğrenciler bu teknikleri kendi performanslarına uyarlamaya teşvik edilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, popüler bir şarkıyı yeniden düzenleyebilir veya bu şarkıya özgün bir yorum katabilirler. Öğrencilerin çalgılarına özgü tekniklerini geliştirmek için popüler müzik şarkılarındaki hızlı pasajlar, arpejler gibi teknik varyasyonlar üzerinde çalışılabilir.

Destekleme Öğrencilere çalacakları parçaların daha basitleştirilmiş versiyonları sunulabilir. Öncelikle temel akorlar ile şarkıyı çalmaları sağlanabilir ve parça ilerledikçe daha karmaşık akorlar eklenerek aşamalı bir öğrenme süreci oluşturulabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: İKİ GİTAR ÇALIŞMALARI YAPIYORUM

Temada ikili icra ederken dikkat edilmesi gerekenler, öğrencilerin ikili eserler dinlerken müzikal öğeleri fark etmesi ve ikili icra sürecine başlanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.8.3.1. İki gitar çalışmalarını çalabilme

- a) İki gitar şarkıları çalacağı eseri çözümler.
- b) İki gitar şarkıları çalarken çalgıya özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) İki gitar şarkıları çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) İki gitar şarkıları çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ İki Gitar

Genellemeler

- İkili eserler, bir tür karşılıklı etkileşim gerektirir.
- İkili şarkıları çalarken iki çalgıcının birbirine uyum sağlaması çok önemlidir.
- Çalgıcılar, birbirlerinin sesini doğru bir şekilde dinlemeli ve ritmik uyum içinde olmalıdır.

Anahtar Kavramlar

gitar, ikili, uyum

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; birlikte çalma performans gözlem formu, öz değerlendirme formu, derecelendirme ölçeği ve akran değerlendirme formu kullanılarak ölçülebilir.

Öğrencilerden ikili eser örnekleri istenerek bu örneklerin sınıf ortamında sunulması ve eserlerin hangi çalgılardan oluştuğu, müziksel bileşenlerin açıklanması istenen bir performans görevi verilebilir. Öğrencilerden derste çalınan eseri ve öğretmenin çalışmaları için verdiği şarkıyı ikili topluluklar belirleyerek sınıfta birlikte çalma performans sergilemesi istenebilir. Verilen performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için öz değerlendirme formu, birbirlerini değerlendirmeleri için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu tema kapsamında öğrencilerin temel gitar tekniklerine (parmakla çalma, arpej, akor geçişleri, vibrato, bend vb.) hâkim oldukları ve bu teknikleri belirli bir müzikal bağlamda uygulayabilecekleri kabul edilir. Öğrencilerin nota okuma ve şarkı formunu (intro, nakarat, köprü vb.) analiz edebilme becerisine sahip oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin bireysel olarak gitar çalma deneyimine sahip oldukları ve ikili çalma sürecine uyum sağlayabilecekleri kabul edilir. Ayrıca öğrencilerin melodik ve ritmik yapı, akor dizilimleri, dinamik değişimler gibi müzikal bileşenleri temel düzeyde analiz edebildikleri görülmektedir.

Öğrencilerin iki gitarın farklı rollerini (melodi, armoni, ritim vb.) üstlenerek birbirini tamamlayıcı bir çalma düzeni oluşturabilecekleri kabul edilir. Aynı zamanda iş birliği içinde çalışarak geri bildirim verme ve alma sürecine katılım sağlayabilecekleri ve performans sırasında müzikal uyum ve ifade becerilerini geliştirmeye açık oldukları kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğretmen; dersin başında öğrencilerin iki gitarla çalma süreci, ritmik yapı, akor geçişleri ve melodik hatlar konularındaki mevcut bilgi ve deneyimlerini değerlendirmek için sorular yöneltir. Örneğin "Daha önce başka biriyle birlikte gitar çaldınız mı?", "Bir eserin formunu

(intro, nakarat, köprü vb.) nasıl analiz edersiniz?”, “İkili çalma sırasında bir gitarın ritim, diğ-
ğinin melodi çalması nasıl bir denge oluşturur?” gibi sorularla öğrencilerin konuya dair farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir.

Ardından öğretmen kısa bir ikili gitar performansı dinleterek öğrencilere “Bu iki gitarın rol-
leri nelerdi?”, “Hangi gitar ritmik altyapıyı sağlıyor, hangisi melodik hattı çalıyor?”, “Bu dü-
zenlemede gitarlar arasındaki dengeyi sağlayan unsurlar neler?” gibi sorular yönelterek
öğrencilerin müzikal yapıyı analiz etmelerini sağlayabilir.

Öğrencilerden kendilerine verilen eserin akor yapısını ve melodik hattını gözden geçirme-
leri, hangi gitarın hangi rolü üstleneceğini belirlemeleri istenebilir. Bu süreçte öğretmen,
öğrencilerin akor geçişleri, ritmik düzeni takip etme ve iş birliği yapma becerilerini gözlem-
leyerek derse yön verebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler; iki gitarın birlikte çalmasını gerektiren müzikal süreci, günlük yaşamda iş birliği
ve uyum gerektiren durumlarla ilişkilendirirler. Örneğin öğretmen “Bir arkadaşınızla takım
çalışması yaparken görev paylaşımını nasıl yaparsınız? Birlikte gitar çalarken de benzer bir
rol paylaşımı nasıl sağlanabilir?” gibi sorularla öğrencilerin müzikal iş birliği üzerine düşün-
melerini sağlayabilir.

Öğretmen, “İki gitarın bir eserdeki görev paylaşımı buna benzer mi? Melodi ve ritim arasın-
daki uyum nasıl sağlanır?” gibi sorular ile öğrencilerin müziğin yapısal özellikleriyle iletişim
süreçleri arasındaki bağlantıyı kurmalarına yardımcı olabilir.

Öğrencilerden günlük hayatta birlikte yapılan aktivitelerden (takım sporları, grup projeleri,
dans vb.) hareketle iki gitarın uyum içinde nasıl çalınması gerektiğine dair örnekler verme-
leri ve bu süreçte hangi becerilerin önemli olduğunu tartışmaları istenir. Grup çalışma-
larında müziğin bireysel yeteneklerden ziyade iş birliği ve uyum içinde icra edilmesinin öne-
mini keşfetmeleri sağlanır.

Öğrenme-Öğretme GTR.8.3.1

Uygulamaları

Öğretmen dersin başında çalınacak parçanın notalarını etkileşimli tahta üzerinden gös-
terir (OB4). Öğrenciler; iki gitarla çalacakları şarkıları çalmaya başlamadan önce şarkıla-
rın ritmik yapısını, akor sıralanışlarını ve melodik hatlarını analiz ederek parçayı çözümler
(KB2.4). Her öğrenciden şarkının formlarını (intro, nakarat, köprü) ve teknik zorluklarını in-
celeme beklenir (E2.2). Öğrenciler kararlarını arkadaşlarıyla fikir alışverişi yaparak hangi
gitarın hangi rolü üstleneceğine karar verir (D16.1). Öğrencilere dinletilen ikili eserler üze-
rinden eserin temposu, ritmik yapısı, melodik ilerleyişi, dinamik değişimleri gibi müzikal bi-
leşenler hakkında sorular sorularak ilk gözlemlerini yapmaları sağlanır (KB2.2). Bu süreç,
öğrencilerin müziği daha derinlemesine anlamalarını, ritim ve melodi yönünden inceleme-
lerini ve müziksel bileşenleri fark etmelerini sağlar. İki gitarın birbirini tamamlayan şekilde
çalabilmesi için akorlar ve melodiler arasındaki dengeyi doğru bir şekilde kurar, böylece
her gitarın özgün rolünü yerine getirmesini sağlarlar. Öğrenciler, gitarları çalarken doğru
duruş ve tutuş pozisyonları alırlar. Her öğrencinin çalarken rahat ve sağlıklı bir pozisyon-
da olması sağlanır, bu sayede uzun süreli çalmada ergonomik sorunlar önlenir. Gitar tek-
niklerine (parmakla çalma, arpej, akor geçişlerine odaklanarak her iki gitarist de şarkının
melodik ve ritmik yapısına uygun şekilde teknikleri doğru bir biçimde kullanır. İki gitarın
uyum içinde çalabilmesi için öğrenciler, dinamik yapıdaki değişimlere (yumuşama, güç-
lenme vb.) dikkat eder ve müziksel bileşenleri (ritmik, melodik, armonik) doğru bir şekilde
uygularlar. Bu süreçte öğrenciler birbirlerine geri bildirimde bulunarak çalım sırasında iş
birliği yapar ve performanslarını geliştirirler (SDB2.2). Sonuç olarak şarkının her iki gitar-
la uyumlu bir şekilde çalınabilmesi için teknik, sanatsal ve müzikal ifadelerini birleştirerek
toplu bir performans sergilerler.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve işbirlikçi çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. İleri düzeyde hazırlanmış farklı ikili eser notasyonları dağıtılarak çalışılması istenebilir.

Destekleme Çalınan eser, küçük birimlere ayrılarak yavaş tempoda etüt edilmesi istenebilir. İkili eserlerde iki çalgıcı arasındaki teknik yük paylaşılabilir. Örneğin bir çalgıcı hızlı pasajlar çalarken diğeri daha sakin bir tempo ile çalarak denge sağlayıcı çalışmalar yapılabilir. Bir öğrenci arpejlerle destek sağlarken diğeri belirgin ve net notalar çalarak dengeyi kuran alıştırma- malar yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: REPERTUVAR OLUŞTURUYORUM

Temada öğrencilerin gitarda kendi repertuvarlarını oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

GTR.8.4.1. Repertuvarını belirleyebilme

GTR.8.4.2. Repertuvarını çalabilme

- Repertuvarındaki çalınacak eserleri çözümler.
- Repertuvarını çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Repertuvarını çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Repertuvarını çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Gitar Repertuvarı

Genellemeler

- Repertuvar seçimi sırasında her parça ya da şarkının topluluğun ya da müzisyenin teknik becerilerine uygunluğu dikkate alınmalıdır.
- Repertuvar oluşturulurken sadece popüler ve bilindik parçalar seçmek yerine grup üyelerinin sanatsal ifadelerine ve yaratıcılıklarına yer bırakmak da önemlidir.
- Bireysel gitar repertuvarı oluşturulurken, teknik ve müzikal gereklilikler göz önünde bulundurularak eser seçimi yapılır.

Anahtar Kavramlar

gitar, performans, repertuvar

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; grup değerlendirme formu, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu, derecelendirme ölçeği ve birlikte çalma performans gözlem formu kullanılarak ölçülebilir. Öğrencilere repertuvar oluşturmaları ve bunu çalmaları şeklinde performans görevi verilebilir.

Performans görevi, dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilebilir. Verilen performans görevi, birlikte çalma performans gözlem formuna göre değerlendirilebilir. Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için öz değerlendirme formu, birbirlerini değerlendirmeleri için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu tema kapsamında öğrencilerin bireysel olarak gitar çalma deneyimine sahip oldukları ve belirli eserleri çalıştıkları kabul edilir. Öğrencilerin farklı gitar tekniklerini (parmakla çalma, arpej, akor geçişleri vb.) uygulayabildikleri ve bu tekniklerin müzikal ifade üzerindeki etkisini kavradıkları kabul edilir.

Öğrencilerin repertuvar oluşturma sürecine katılım sağlayarak teknik ve müzikal gereklilikleri analiz edebildikleri ve kendilerine uygun eserler seçebildikleri kabul edilir. Ayrıca çalım sırasında doğru duruş ve tutuş tekniklerine dikkat edebildikleri ve öğretmenden gelen geri bildirimleri uygulamaya açık oldukları kabul edilir.

Öğrencilerin müzikal ifadeye yönelik farkındalık geliştirdikleri, eserlerin duygusal ve teknik yönlerini analiz edebildikleri ve yorumlama sürecinde dinamikleri, tempoyu ve müzikal bileşenleri bilinçli şekilde kullanabildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğretmen dersin başında öğrencilerin repertuvar oluşturma, eser analizi ve gitar teknikleri konularındaki mevcut bilgi ve deneyimlerini değerlendirmek için sorular yöneltebilir.

Örneğin "Şimdiye kadar hangi gitar eserlerini çalıştınız?", "Repertuvarınıza eklemek istediğiniz belirli bir parça var mı? Neden?", "Bir gitar eserini seçerken hangi kriterlere dikkat ediyorsunuz?" gibi sorularla öğrencilerin konuya dair farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir.

Ardından öğretmen öğrencilerden daha önce çalıştıkları eserlerden birini seçerek eserin hangi teknikleri içerdiğini ve nasıl bir müzikal anlatım sunduğunu açıklamalarını isteyebilir. "Bu eseri çalarken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?", "Bu parçanın duygusal ifadesini güçlendirmek için hangi müzikal unsurlara dikkat edilmelidir?" gibi sorular yöneltilebilir öğrencilerin teknik ve müzikal analiz yapmaları teşvik edilebilir.

Daha sonra öğrencilerden repertuvarlarına eklemek istedikleri bir parçayı belirlemeleri ve bu parçanın teknik ve müzikal gereklilikleri üzerine düşünmeleri istenebilir. Bu süreçte öğretmen; öğrencilerin eser seçme sürecine nasıl yaklaştıklarını, müzikal ifadeye yönelik farkındalıklarını ve teknik becerilerini gözlemleyerek derse yön verebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler, kendi gitar repertuvarlarını oluşturma sürecini günlük hayatta yaptıkları tercihler ve planlamalarla ilişkilendirirler. Örneğin öğretmen "Bir kitap seçerken ya da bir film izlerken hangi kriterlere göre karar veriyorsunuz? Gitar repertuvarınızı oluştururken de benzer bir süreçten geçiyor musunuz?" gibi sorular yöneltmek öğrencilerin eser seçimi ve müzikal kimlikleri üzerine düşüncelerini sağlayabilir.

Ayrıca "Bir sporcunun antrenman programı yaparken güçlü ve geliştirmesi gereken yönlerine odaklanması gerekir. Gitar çalarken repertuvarınızı oluştururken hangi teknikleri geliştirmek için parça seçimi yapıyorsunuz?" gibi sorularla öğrencilerin teknik becerilerini bilinçli şekilde geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Öğrenciler, farklı müzik türlerinde çaldıkları eserlerin kendilerine kattığı becerileri tartışarak repertuvarlarını çeşitlendirmenin müzikal gelişimlerine nasıl katkıda bulunacağını keşfedebilirler.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

GTR.8.4.1

Öğretmen, dersin başında öğrencilerin gitar repertuvarlarını belirlerken nelere dikkat etmeleri gerektiği hususunda onlara rehberlik eder.

Öğrencilerin kendi teknik seviyelerine uygun hem öğrendikleri teknikleri pekiştirecekleri hem de yeni beceriler kazanacakları parçaları seçmeleri sağlanır. Bir sonraki aşamada öğrenciler hangi kaynağı kullanacaklarını belirlerler **(OB1)**. Öğrencilerin sevdikleri ve çalmaktan keyif alacakları eserleri seçmeleri teşvik edilir. Böylelikle motivasyonlarının artması sağlanır **(D3.1)**. Ayrıca öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek, yorum gücünü artıracak ve kendilerini müzikal anlamda ifade etmelerine olanak tanıyacak eserler üzerinde durulmalıdır. Bu süreçte öğrencilerin odaklanma becerilerini de ön plana çıkarmaları sağlanır **(E3.2)**. Öğrencilerin eserleri analiz ederken ayrıntılara dikkat etmeleri, ritmik ve melodik yapılarına yoğunlaşmaları sağlanmalıdır.

GTR.8.4.2

Öğretmen dersin başında öğrencilerine kendilerine ait bir gitar repertuarı oluşturmaları ve seçtikleri eserleri etkileşimli tahtadaki kendi kişisel klasörlerine kopyalamaları gerektiğini belirtir. Öğrenciler etkileşimli tahtayı kullanarak istedikleri eserleri belirleyip seçerler **(OB1)**. Öğrenciler seçtikleri eserleri analiz edip çözümlerler **(KB2.4)**. Her öğrenci seçtiği eserin notalarını diğer arkadaşlarıyla iş birliği yaparak etkileşimli tahtadaki kendi kişisel klasörlerine hafıza kartı aracılığıyla yüklerler **(SDB2.2, OB2)**. Öğrencilere repertuar oluşturmaları ve bunu çalmaları şeklinde performans görevi verilebilir. Öğrenciler gitarda doğru duruş ve tutuş pozisyonlarını alırlar. Ardından öğrenciler kendi aralarında gruplara ayrılıp

notaları inceler ve eserin farklı bölümlerini çalışarak sorumluluk alırlar (**D16.1**). Böylece sorumluluk bilinçlerini geliştirmeleri sağlanır (**E2.2**). Öğrenciler belirledikleri yerleri çalgıya özgü teknikleri kullanarak çalışırlar. Bu esnada diğer arkadaşlarını gözlemler ve hataları tespit ederek akran değerlendirmesinde bulunurlar (**KB2.2**). Öğrenciler belirledikleri eserleri müziksel bileşenlerine uyarak çalarlar. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilebilir. Verilen performans görevi, birlikte çalma performans gözlem formuna göre değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Belirlenen repertuarı tamamlayan topluluklara yeni şarkılar verilebilir. Yeni şarkılar eklenerek öğrencilerin repertuarlarını geliştirmeleri istenebilir. Repertuvara farklı çalgılar eklenebilir. Örneğin bir şarkıya ritmik çalgılar (davul, darbuka, bendir vb.) veya melodik çalgılar (kanun, ney, flüt vb.) eklenerek repertuar içeriği zenginleştirilebilir.

Destekleme Öğrenciler belirli teknikleri içeren egzersizlerle repertuarlarını çalışabilirler. Öğretmen, çalgıya özgü önemli teknikleri gösterebilir ve bu tekniklerin repertuar parçasında nasıl uygulanması gerektiği üzerine açıklamalar yapabilir. Örneğin yaylı çalgı çalan bir öğrenci için yay tekniğini geliştirecek çalışmalara yer verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

